

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

2'nci Birleşim
4 Ekim 2022 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, yeni yasama yılının yasama ve denetim faaliyetleri açısından hayırlı geçmesini temenni ettiğine ilişkin konuşması

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Konya'ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Hakkâri Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkâri'nin ekonomik ve sosyal sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 3.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VII.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, malul sayılmayan gazilere ilişkin açıklaması
- 2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, basına sansür yasasına ve süt krizine ilişkin açıklaması
- 3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, beyin göçüne ilişkin açıklaması
- 4.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün, beyaz tülbentli annelere uygulanan şiddete ilişkin açıklaması
- 5.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, sağlık çalışanlarına şiddete, şehit olan Polis Memuru Sedat Gezer, Astsubay Yusuf Atas ve Uzman Çavuş Hüseyin Cerit'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması
- 6.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması
- 7.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, müzisyen Onur Şener cinayetine ilişkin açıklaması
- 8.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Çaybaşı İlküvez'deki vahşi katı atık depolama alanına ilişkin açıklaması
- 9.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, akaryakıt zamlarına ve taksici esnafın taleplerine ilişkin açıklaması
- 10.- Ankara Milletvekili Gamze Taşçer'in, Sağlık Bakanının Etlik Şehir Hastanesiyle ilgili açıklamalarına ilişkin açıklaması
- 11.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, yeni yasama yılının hayırlı olmasını dilediğine, Basın Kanunu'na ve İnegöl'ün Hamzabey Mahallesi'nin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 12.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması
- 13.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, müzisyen Onur Şener cinayetine ilişkin açıklaması
- 14.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'na hayır dilekleriyle başladıklarına ve alçak terör saldırısında şehit düşen kahraman Polis Memuru Sedat Gezer'e Allah'tan rahmet, yaralı polis memuruna acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması
- 15.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Türk çiftçisinin ve Kırşehirli ayçiçeği üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

- 16.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, pamuk üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 17.- Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu'nun, Troya Kültür Yolu Festivali'ne ilişkin açıklaması
- 18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, müzisyen Onur Şener cinayetine ve sansür yasasına ilişkin açıklaması
- 19.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak Silopi Kaymakamlığının Nevroz Parkı'nın renklerini değiştirme faaliyetini kınadıklarına ilişkin açıklaması
- 20.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş'taki kırmızıbiber tarımına ilişkin açıklaması
- 21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep'te çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, İYİ Parti olarak milletin meselelerini Meclis gündemine getirmeye devam edeceklerine, 4 Ekim Dünya Hayvanları Koruma Günü'ne ve Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, Türk Dil Konuşan Ülkeler İşbirliği Günü'ne, Libya ve Türkiye arasında yapılan anlaşmaların AB Komisyonunu neden rahatsız ettiğini öğrenmek istediğine ve İzmir Çiğli'de Kur'an-ı Kerim'e karşı yapılan çirkin saldırıyı şiddetle kınadıklarına ilişkin açıklaması
- 24.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, vefat eden Meclis emekçisi Sezgin Okur'a Allah'tan rahmet dilediğine, Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin Süleymaniye kentinde katledilen Kürt kadın gazeteci Nagihan Akarsel'e rahmet dilediğine, müzisyen Onur Şener cinayetine, BOTAŞ'ın doğal gaz ödemelerini 2024 yılına erteleme girişiminin üstü kapalı bir moratoryum ilanı olduğuna, Hayvanları Koruma Günü'ne ve sansür ve susturma yasasına ilişkin açıklaması
- 25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Medeni Kanun'un kabulünün yıl dönümüne, millet masası olarak güçlendirilmiş parlamenter sistem için tüm güçleriyle çalışıklarına ve sansür yasasına ilişkin açıklaması
- 26.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, altıncı yasama yılının istikrarın göstergelerinden biri olduğuna ve hayırlı olmasını dilediğine ve her bir milletvekilini yaz döneminde yaptıkları çalışmalardan dolayı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması
- 27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Diyarbakır'da, "Nagihan Akarsel" isimli gazetecinin katledilmesini protesto eden grubun abluka altına alındığına ve "Azat Taşkın" ile "Eylem Akdağ" isimli gazetecilerin serbest bırakılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 28.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sansür yasasına ilişkin açıklaması
- 30.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, sansür yasasına ilişkin açıklaması
- 31.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 1-7 Ekim Camiler ve Din Görevlileri Haftası'na ilişkin açıklaması
- 32.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, yerel basının taleplerine ilişkin açıklaması
- 33.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, enflasyona ve sansür yasasına ilişkin açıklaması
- 34.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van ili Muradiye ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 35.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın sorunlarına ilişkin açıklaması
- 36.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın sorunlarına ilişkin açıklaması
- 37.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sansür yasasına ilişkin açıklaması
- 38.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, sansür yasasına ilişkin açıklaması
- 39.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Gebeceler Belediye Başkanlığı seçiminde AKP'nin yapmaya çalıştığı hukuksuzluğa ilişkin açıklaması
- 40.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Çorlu tren katliamının 5 Ekim 2022 tarihli duruşmasına ilişkin açıklaması
- 41.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van ili Erciş ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 42.- Adalet Komisyonu Başkanı Abdullah Güler'in, İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

- 1.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ile Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliklerinden istifalarına ilişkin yazılarının 4/11/2022 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/178)
- 2.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, (2/3832) esas numaralı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/179)

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Küba Meclisi Başkan Yardımcısı Ana Mari Machado'nun beraberinde bir parlamento heyetiyle birlikte ülkemizi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 29/6/2022 tarihli ve 84 sayılı Karar'ıyla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/2078)

IX.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve arkadaşları tarafından, TÜİK'in açıkladığı verilere ilişkin iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi, kamuoyunun TÜİK'e olan güveninin yeniden sağlanması ve gerçek enflasyon verilerinin tespit edilmesi amacıyla 29/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ ve arkadaşları tarafından, Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurtlara artan talebi karşılamamasının nedenlerinin araştırılması ve öğrencilerin barınma sorunlarının giderilmesi amacıyla 30/9/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve arkadaşları tarafından, okullarda bir öğün sağlıklı yemeğin çıkması ve dolayısıyla eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla 4/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun; 4, 5, 6, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 25, 26 ve 27 Ekim 2022 ile 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine, Genel Kurulun çalışma saatlerine, 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar, 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde Anayasa Mahkemesinde boşalacak 1, Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak 2 üyelik için seçim yapılmasına ilişkin önerisi

X.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

2.- Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340)

XII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Süreyya Sadi Bilgiç'in, 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesi hakkında

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kütahya için Temiz Hava Eylem Planı'nın hazır olup olmadığına ve ilin hava kalitesine,

Kahramanmaraş için Temiz Hava Eylem Planı'nın hazır olup olmadığına ve ilin hava kalitesine,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Sivas için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Nevşehir için Temiz Hava Eylem Planı'nın hazır olup olmadığına ve ilin hava kalitesine,

- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Başiskele ilçesindeki sanayi sitesinin sivrisek sorununa ve ilaçlama talebine,

Kocaeli'nin Gölcük ilçesine bağlı Halidere Mahallesi'nde bulunan vapur iskelesinin yeniden faaliyete geçirilmesi önerisine,

- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, İstanbul'un Çekmeköy ilçesinde bulunan bir parkın yıkılması kararına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde yapılması planlanan bir konut projesine,

- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Tunceli ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kırşehir için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'de PTT tarafından kullanılan bir alanın ticaret ve konut alanına dönüştürülmesi kararına,

- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin İzmit ilçesine bağlı Cedit Mahallesi'nde kentsel dönüşüm projesi kapsamında yapılması planlanan kira yardımına,
- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, mahalleye dönüştürülen köylerde yaşayanların mağduriyetlerine,
- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'e bağlı Yalınayak Mahallesi'nde kimyasal atık üreten fabrikaların şehir dışına taşınması talebine,
- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sakarya ilinde arazi satın alan yabancı gerçek ya da tüzel kişi sayısına ve satın aldıkları arazi miktarına,
- Uşak ilinde arazi satın alan yabancı gerçek ya da tüzel kişi sayısına ve satın aldıkları arazi miktarına,
- Kahramanmaraş ilinde arazi satın alan yabancı gerçek ya da tüzel kişi sayısına ve satın aldıkları arazi miktarına,
- Kırıkkale ilinde arazi satın alan yabancı gerçek ya da tüzel kişi sayısına ve satın aldıkları arazi miktarına,
- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, Erzincan'ın İliç ilçesinde bulunan bir altın madenine ait atık havuzunun çevreye ve insan sağlığına etkilerine,
- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Uşak ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,
- Kahramanmaraş ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,
- Zonguldak ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- Giresun ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- Kayseri ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,
- Kastamonu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı bazı mahallelerin sorunlarına,
- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan'ın İliç ilçesindeki bir maden ocağından sızan siyanüre yönelik alınacak tedbirlere,
- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, Erzincan'ın İliç ilçesindeki bir maden ocağından sızan siyanüre yönelik alınacak tedbirlere,
- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Denizli ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,
- Burdur ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Hatay için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,
- 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kahramanmaraş için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,
- Adıyaman ilinde yer alan ve üzerinde ipotek bulunan tarım arazilerine,
- Kırşehir ilinde yer alan ve üzerinde ipotek bulunan tarım arazilerine,
- Afyonkarahisar ilinde yer alan ve üzerinde ipotek bulunan tarım arazilerine,
- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Çerkeş, Gerede ve Soğanlı çaylarında yaşanan balık ölümlerine,
- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İzmit'in Şirintepe Mahallesi'ne yapılan otobüs seferlerinin artırılması talebine,
- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Yozgat ilinde arazi satın alan yabancı gerçek ya da tüzel kişi sayısına ve satın aldıkları arazi miktarına,
- Sivas ilinde yer alan ve üzerinde ipotek bulunan tarım arazilerine,
- Kütahya ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- Bolu ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,
- Yozgat ilinde yer alan ve üzerinde ipotek bulunan tarım arazilerine,
- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, 2014-2022 yılları arasında İlbank tarafından belediyelere verilen kredilere ,
- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak şehir merkezinde yürütülen altyapı ve yol çalışmalarının akıbetine,
- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, plastik atık ithalatına,
- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Bodrum Cennet Koyu'nda yapılması planlanan bir inşaat projesine,
- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Bodrum Cennet Koyu'nda bulunan bir arazinin özelleştirilmesine,
- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'nin Kandıra ilçesinde bulunan Seyrek Mevkiindeki sahil şeridi projesine,
- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, İzmir'in Torbalı ilçesine bağlı 19 Mayıs Mahallesi'ndeki Hazine arazilerinin satışına,
- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda engellilere ayrılan kadro sayısına ve engelli istihdamı talebine,

- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, artan kira fiyatlarına ve alınan önlemlere,
- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Çamlıdere ilçesinde yapılan bir termal tesisin ÇED raporu almadığı iddiasına,
- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Aliğa'da yapılması planlanan bir gemi sökümünün çevreye etkilerine,
- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Aliğa'da yapılması planlanan bir gemi sökümünün çevreye etkilerine,
- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İstanbul'un Güngören ilçesine bağlı Mehmet Nesi Özmen Mahallesi sakinlerine tapularının verilmediği iddiasına,
- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'da bulunan Çekmeköy Kışlası'nın imara açılmasına,
- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesindeki TOKİ konutlarının aidatında yapılan artışa,
- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde yapılması planlanan jeotermal enerji santraline, Kocaeli ilinde bulunan jeotermal enerji bölgelerine,
- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, 2002-2022 yılları arasında TOKİ tarafından yapılan konutlara,
- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık ile Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanın ve satın alınan binalara,
- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, madencilik tesislerinde yapılan su, toprak ve hava analizlerine, Madenlerdeki kimyasal kullanımına,
- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Muş'un Malazgirt ilçesine bağlı Kuruca Mahallesi'nde tapu ve kadastro çalışmalarının yapılmasına,
- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, son 5 yılda Türk vatandaşı olan kişilerden TOKİ'den ev alanlara,
- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, Karaman'ın Kazımkarabekir ilçesine bağlı Subaşı Mahallesi'nde kaçak olarak inşa edildiği iddia edilen bir yapıya,
- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat'ın Turhal ilçesine bağlı Camikebir ve Kova mahallelerinde başlatılan kentsel dönüşüm projesine,
- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün Karlıova ilçesindeki Hacılar köyünde deprem nedeniyle yıkılan hane ve barınakların yenilenmesi talebine,
- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İzmir'in Aliğa ilçesinde yapımına başlanan TOKİ konutlarının akıbetine,
- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 17 Ağustos depreminin ardından yıkılmayan orta ve ağır hasarlı binalara,
- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize'de faaliyet gösteren bir çay fabrikasının çevresel etkilerine,
- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İzmir'de sökümü yapılacak Brezilya menşeli bir geminin asbest içerdiği iddialarına ve bu sökümün çevreye olan etkilerine,
- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'e bağlı Boğsak Koyu'nda orman yangınının meydana geldiği alanın satışa çıkarıldığı iddiasına,
- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Nazilli ilçesindeki Aşağı Yakacık Mahallesi'nde kestane ağaçlarının kesildiği iddiasına,
- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, imara açılan mera alanlarına,

İlişkin soruları ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/65828), (7/65829), (7/65830), (7/65831), (7/66045), (7/66046), (7/66350), (7/66352), (7/66666), (7/66673), (7/66866), (7/66872), (7/66884), (7/67032), (7/67314), (7/67316), (7/67317), (7/67318), (7/67476), (7/67740), (7/67741), (7/67828), (7/67829), (7/67830), (7/67831), (7/67993), (7/67995), (7/67996), (7/68124), (7/68125), (7/68234), (7/68235), (7/68236), (7/68237), (7/68238), (7/68475), (7/68661), (7/68787), (7/68788), (7/68789), (7/68790), (7/68791), (7/68959), (7/68968), (7/68969), (7/69090), (7/69091), (7/69283), (7/69411), (7/69651), (7/69911), (7/69912), (7/69914), (7/69915), (7/69916), (7/69917), (7/69918), (7/69919), (7/69920), (7/70083), (7/70085), (7/70086), (7/70088), (7/70193), (7/70194), (7/70195), (7/70196), (7/70198), (7/70200), (7/70202), (7/70551), (7/70559), (7/70561), (7/70798), (7/70799)

2.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, Erzincan'ın İliç ilçesindeki bir maden ocağından sızan siyanüre yönelik alınacak tedbirlerle ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/68011)

3.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya'da bulunan maden ocaklarına ve verilen ruhsatlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/68491)

4.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Manisa'nın Soma ilçesinde linyit kömür üretimi yapan bir işletmenin bir kısmının özelleştirilmesine ve özelleştirme sonrasında işçilerin özlük haklarının durumuna ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/68974)

5.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, TKİ tarafından bazı maden işletmelerinin iştiraklerine devrine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/69098)

6.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Yalvaç ilçesine bağlı Tokmacık köyünün elektrik direklerinin yenilenmesi talebine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/69289)

7.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı Köşklü Çeşme Mahallesi'nde yaşanan elektrik kesintilerine,

Kocaeli'nin Kartepe ilçesine bağlı İstasyon Mahallesiindeki yürüyüş yolunda yer alan aydınlatmaların çalışmamasına, ilişkin soruları ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/69293),(7/69294)

8.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Kayseri'nin Develi ilçesinde bulunan bir altın madeninde çalışan işçilerin sağlık durumuna ve madende alınması gereken önlemlere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/69413)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 5 yılda Bakanlık ve bağlı kurumlarında disiplin cezası verilen memur sayısına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/69810)

10.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Çankırı ili Orta ilçesine bağlı bir köydeki maden ocağının kapasite artırımına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/69921)

11.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün Karlıova ilçesinde bulunan Soğukpınar köyünde yapılan RES projesinin çevreye etkilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/69923)

12.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya'nın genelinde ve Kemer ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/69978)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, maden işletmeleriyle ilgili verilere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/70099)

14.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Denizli ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Nevşehir için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Edirne ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Yozgat ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kırıkkale için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Manisa ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

Artvin ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Burdur için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Zonguldak için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

İlişkin soruları ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/70296), (7/70297), (7/70298), (7/70299), (7/70300), (7/70301), (7/70302), (7/70303), (7/70304)

15.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, yargılaması devam eden bir kaymakamın başka bir göreve atanmasına,

1 Eylül 2022 tarihinde İstanbul'da gerçekleşen yürüyüş sırasında gözaltına alınan bir kişiye,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/70989), (7/70999)

16.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, İçişleri Bakanlığının yayımladığı Üniversitelerde Güvenlik ve Barınma Tedbirleri Genelgesi'ne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/70991)

17.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Diyanet İşleri Başkanlığının 15 Ağustos 2022 tarihinde yaptığı bir toplantıya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/70994)

18.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 30 Ağustos 2022 tarihinde Ankara'da gerçekleşen bir yürüyüşe yapılan polis müdahalesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/71000)

4 Ekim 2022 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

---0---

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, yeni yasama yılının yasama ve denetim faaliyetleri açısından hayırlı geçmesini temenni ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin tarihinde ilk kez açtığımız Altıncı Yasama Yılı'nın başlangıcında sizleri saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz yasama yılı tüm milletvekillerimizin ortak gayretleriyle yürütülen önemli çalışmalarla geçti. Bu yasama yılının da yasama ve denetim faaliyetlerimiz açısından hayırlı geçmesini temenni ediyor, milletvekillerimize başarılar diliyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Konya'ya yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Halil Etyemez'e aittir.

Buyurun Sayın Etyemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Konya'ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya yatırımlarına ilişkin gündem dışı söz almış bulunduğum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Millî iradenin tecelligâhı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın ülkemize ve aziz milletimize hayırlar getirmesini diliyorum, milletvekili arkadaşlarıma Altıncı Yasama Dönemindeki çalışmalarında kolaylıklar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Selçuklu başkenti, medeniyetimizin kutlu şehri olan Konya tarımda, sanayide, kültür ve ilimde zirvede olan kadim bir şehrimizdir. Sadece bugünlerimizin değil, yarınlarımızın da öncü şehri Konya'mız için Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde çalışmalarımızı aralıksız sürdürmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, Konya eğitim şehridir. Konya'mızda 11 bin olan derslik sayısını 25 bine, 16 bin olan öğretmen sayısını 36 bine çıkardık. Şehrimize Necmettin Erbakan ve Konya Teknik Üniversitesi olmak üzere 2'si devlet, 1'i de vakfa bağlı Gıda ve Tarım Üniversitesini kazandırdık. 8'den 31'e çıkardığımız yükseköğrenim yurt binalarıyla toplam 36.586 öğrenci kardeşimizin barınma ihtiyacını karşılıyor. Bu öğretim yılında da hiçbir sorun yaşanmamıştır.

Konya sağlık şehridir. Sağlıkta toplam 3.350'nin üzerinde yatak kapasiteli 33'ü hastane olmak üzere 150'nin üzerinde sağlık tesisini şehrimizin hizmetine sunduk, 1.250 yataklı Konya Şehir Hastanemizi açtık.

Konya ulaşım şehridir. "Yol medeniyettir." anlayışıyla Konya'mızda yapılan kara yolu yatırımlarını 1 milyar 373 milyon liradan 17 milyar 278 milyon liraya yükselttik. Bölünmüş yol uzunluğunu 167 kilometreden 1.261 kilometreye çıkardık. Konya'mızı yüksek hızlı tren merkezi hâline getirdik. Selçuklu Yüksek Hızlı Tren Garı hemşehrilerimize hizmet vermeye başlamıştır. Yıllık 3 milyon yolcu kapasiteli havalimanının terminal binasını şehrimize kazandırdık.

Konya sanayi ve enerji şehridir. Konya'mızdaki organize sanayi bölgelerimizin sayısını 11'e çıkardık. Şehrimize 3 endüstri bölgesini kazandırdık. ASELSAN Konya Silah Sistemleri Fabrikası üretime başlamıştır. "İlk Evim İlk İşyerim" Projesi kapsamında Konya'mızın merkezinde 500 tane sanayi iş yeri açacağız. Ülkemizin en büyük güneş enerjisi santrali olan Karapınar Güneş Enerjisi Santrali'ni Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle hizmete açtık. Konya nüfusunun yüzde 90'ını ihtiva eden 15 ilçemizde doğal gaz hizmeti veriyoruz. Yunak, Altınekin, Tuzlukçu, Hadim ve Emirgazi ilçelerimize gaz arzını bu yıl sağlayacağız. Akören, Güneysınır, Taşkent, Derebucak, Doğanhisar, Hüyük ve Çeltik ilçelerimiz ise önümüzdeki yıl doğal gaz kullanmaya başlayacak. Böylece 27 ilçemizi doğal gazla buluşturmuş olacağız.

Değerli milletvekilleri, Konya tarım şehridir. Tahıl üretiminde lider olan Konya'mız, hayvan varlığıyla, süt, kırmızı et, tohum, tarım makineleri üretimiyle de 1'inci sıradadır. Bizler üreticilerimizin yanındayız. Konyalı üreticilerimize son yirmi yılda yatırımlarla birlikte 57,3 milyar TL tarımsal destek sağladık.

"Su medeniyettir." düsturuyla, bir damlasını bile ziyan etmeden suyun gücünü milletle buluşturuyor ve bu kapsamda Konya'mızda çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz. Sulama alanında 19 milyar 137 milyon 272 bin TL yatırım yaparak 24'ü baraj, 31'i gölet olmak üzere 301 tesisi hizmete aldık.

Su tasarrufu sağlayan modern sulama sistemlerini hayata geçiriyoruz. Ereğli İvriz sağ ve sol sahil kapalı sulama sistemiyle, 5,5 milyar yatırım bedeliyle 400 bin dekar araziye kapalı sulama sistemiyle buluşturuyoruz.

Konya şehirleşmede öncüdür. Konya'mızda 29.857 konut projesi yaptık, yapmaya da devam ediyoruz. Sosyal konut projesi kapsamında Konya'mızda 7.655 konut daha yapıyoruz. Konya'mızda tam 11.390 konutluk ev yapmaya hazır arsamızı da ilk etapta hemşehrilerimizin hizmetine sunduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Etyemez.

Buyurun.

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – Daha yeşil bir Konya için çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz. Konya'mızda 120 milyon fidanı toprakla buluşturduk. 6 şehir ormanı, 14 bal ormanı, 37 mesire yeri tesisi açtık. Konya'mıza 2 milyon 400 bin metrekare büyüklüğünde yeşil alan kazandırıyoruz, 14 millet bahçesi yapıyoruz. Ayrıca, ak belediyelerimizin Kelebekler Vadisi, Bilim Merkezi, şehir stadyumu gibi yatırımlarıyla Konya'mıza vizyon kattık.

Değerli milletvekilleri, güçlü, büyük Türkiye hedefiyle çıktığımız bu yolda önümüzdeki yüzyıl inşallah "Türkiye yüzyılı" olarak tarihe geçecektir. Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Van'ın sorunları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'a aittir.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; yeni dönemin hepimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Tabii, biraz önce, Konya Milletvekilimiz Sayın Etyemez, Konya'nın yatırımlarını anlatırken gönül isterdi ki Van da bu yatırımlardan istifade edebilsin.

Evet, yol medeniyettir. Van'da yol yok. Enerji medeniyettir. Van'da enerji yok. Su medeniyettir. Van'da su yok. Hangisini sayayım değerli arkadaşlar?

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Olsun, deniz var orada.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Deniz var; denizi kirlittiler denizi, Van denizini kirlittiler. Vanlılar, Van Gölü'ne "Van denizi" diyor, eğer siz bunu bile bilmiyorsanız, Vanlı milletvekilleri size bunu öğretememişlerse bu, Van milletvekillerinin büyük bir ayıbıdır.

Değerli kardeşlerim, Van'ın sorunlarını tek tek sayacak olursak; bir, imar sorunu var; iki, Van Gölü'nün kirlilik sorunu var; üç, çevre yolu sorunu var; dört, genç işsizlik oranı çok yüksek; beş, pandemi öncesinde Van'a günde 15 uçak uçarken şimdi 7 veya 8 uçak uçuyor arkadaşlar. 15 uçaktan 7-8 uçağa indi ve aynı şekilde...

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yahu, Van'a gittin mi? Van'a kaç defa gittin?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bana laf yetiştireceğine git, suçsuz, okula gidemeyen öğrencilere okul sağla!

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Biz, 48 kilometre mesafeden, Şamran kaynaklarından 2 metre 20 santim çapında, içinden otomobil geçecek çapta boru hattıyla Van ve Edremit'e su getirdik.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bu ülkede sen bakanlık yapmışsın, bakanlık. (CHP sıralarından alkışlar) Senin bakanlığın sıfır, sıfır! Bakanlık yapmışsın sen, utanmadan konuşuyorsun. (CHP sıralarından alkışlar)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ayıp ya!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Çocuklar orada aç, çocuklar orada işsiz, çocuklar orada su bulamıyor; bana laf atacaksın sen!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Ayıp ama ayıp! Hiç yakışmıyor Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli kardeşlerim, Van halkı perişan durumda. Van'ın uçak bileti fiyatları yüksek, Van'da otopark sorunu var. Van Büyükşehir Belediyesinin arıtma tesisi çalışmıyor; Van Gölü kirletiliyor değerli kardeşlerim. Çocuklar -taşınmadığı için- okula gidemiyor; taşınmalı eğitim sorunu var. Van ilinin Edremit ilçesi var, oradaki belediyeye ait taşınmazlar eş dosta peşkeş çekilmiş durumda.

İran-Van sınırı 287 kilometre, oradaki gümrük kapısı sabah saat sekizde açılıyor, akşam altıda bitiyor. Ya, böyle bir ayrımcılık olabilir mi, Edirne Sınır Kapısı sabah sekizle akşam altı arası mı çalışıyor? Ve Van'la 287 kilometre sınırı olan İran'ın konsolosluğu Erzurum'da. Şimdi, kapıdan gelen ürünler laboratuvara gönderildiği zaman Erzurum'daki laboratuvara gönderiliyor. Neden Van'da olmuyor arkadaş? Yani bu ürün test laboratuvarının Van'da olması gerekmez mi?

Deprem oldu, futbol stadyumu orada zarar gördü, oradaki tribünler zarar gördü; tribünler orada geçici olarak yapıldı ve bunun bir daha yapılması gerekiyor.

Hayvancılık sürekli kan kaybediyor.

Elektrik sayaçları... Yahu, değerli arkadaşlar, böyle bir onursuzluk olmaz. Fakir fukaranın elektrik sayaçları elektrik direklerine takılıyor, zenginlerin elektrik sayaçları binanın kapısında. Aynı mahalleye gidiyoruz, Edremit Yeni Mahallesi'ne gidiyoruz, oradaki villa sahiplerinin elektrik sayaçları binanın önünde, fakir fukaranın elektrik sayaçları elektrik direklerinde. Bu, insanların onuruna dokunuyor. Böyle bir eşitsizlik olmaz. Değerli Bakanım, fakirin elektrik sayacı elektrik direğinde, zengininki kapının önünde. Bu onursuzluk değil mi, bu eşitsizlik değil mi, bu ahlaksızlık değil mi? (CHP sıralarından alkışlar)

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yahu, böyle bir şey nasıl mümkün olabilir?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Vanlılar bunu hak etmiyor, Van bunu hak etmiyor.

Bakın, belediyelerde toplu taşıma sorunu var. Belediye personeli alımında liyakatsizlik var; AK PARTİ'ye yakın olanlar alınıyor, diğer vatandaşlar alınmıyor.

Van, turizm açısından tanıtılmıyor arkadaşlar. Van, hak ettiği yerde değil. Van'da festivaller iptal ediliyor. Van'da okul servis ücretleri yüksek, Van'da hayat pahalı. Vatandaş bir imza için Erciş'ten Van'a gidiyor, ya, bir imza için; Erciş ile Van arası 100 kilometre. İlçelerde kamu hizmetine ulaşamıyor.

Değerli arkadaşlar, biraz önce arkadaşımız neyi anlattı? TOKİ'nin Konya'yla ilgili yaptığı evleri anlattı. Değerli Etyemez kardeşim, Van'ın listesini veriyorum, 7 ilçeye TOKİ uğramamış, Van'ın 7 ilçesine. Niye Van bir Konya gibi yatırımı hak etmesin?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Tanal.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yeniden imar ettik.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Ya, kardeşim, sen bakanlığı boşuna yapmışsın, kusura bakma ya! Yani senin gibi bakanı cebimden çıkarırım ben, yapma bana bunu! (CHP sıralarından alkışlar)

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Tanal, saygıya davet ediyorum sizi, saygıya!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, uyarır mısınız? Temiz bir dil kullansın, lütfen uyarın! Böyle bir dil kullanılmaz!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli kardeşlerim, son sözler, özür diliyorum...

(CHP ve HDP sıralarından ayağa kalkmalar, sürekli alkışlar; CHP sıralarından pankartlar açılması)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bakın, değerli kardeşlerim, şimdi, son söz, Adıyaman'ın bir milletvekili var. Nerede o Adıyaman milletvekilleri? Biri var, bu Adıyaman milletvekili gayet rahat Şanlıurfa'daki Bozova Muhtarlar Derneğine gider, Muhtarlar Derneği de şunu yapmak ister, muhtarlara der ki: "Toplanın." 30 muhtar gider. Ya, Şanlıurfa'nın milletvekilleri yok mu da Adıyaman Milletvekili gider?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Tanal, grubuna bak, grubuna!

MAHMUT TANAL (Devamla) – O Adıyaman milletvekili, bugüne kadar bu kürsüde konuşmamış, bugüne kadar herhangi bir sorunu dile getirmemiş ama bakıyorsunuz, gidiyor Şanlıurfa'daki muhtarları topluyor, muhtarlar ona selam vermiyor.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Tanal, grubun sana arkasını döndü, bak! Grubun seni protesto ediyor, bak!

TAMER DAĞLI (Adana) – Sayın Tanal, arkadaşların arkasını dönmüş, arkasını!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Onun için, adalet için, huzur için, barış için, eşitlik için, millî birlik ve beraberlik için Millet İttifakı olarak iktidara geliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAMER DAĞLI (Adana) – Sayın Tanal, bak, bak, arkadaşlarına bak!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bak, grubun ne yapıyor? Sayın Tanal, grubuna bak, grubuna!

BAŞKAN – Sayın Tanal... Sayın Tanal, teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli kardeşlerim, onlar adalete mesaj veriyorlar, onlar özgürlüğe mesaj veriyorlar.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

Sayın milletvekilleri...

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli kardeşlerim...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bakın, milletvekili arkadaşınız kürsüde konuşuyor, arkanızı dönüyorsunuz, yapmayın lütfen!

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sayın Tanal, protesto ediliyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar...

Sayın Tanal, süreniz doldu, rica etsem kürsüden ayrılırsanız...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ya, kürsüde konuşuyor, siz sözünü kesiyorsunuz hatibin.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN – Bitti, bitti.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Son cümlem, son cümlem.

BAŞKAN – Bitti ama zaten bitti.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Son cümlem, bitiriyorum.

Değerli arkadaşlar, şu anda İran'da kadınlar öldürülüyor, sansür var, dünyaya seslerini duyuramıyorlar. Sizin getirdiğiniz yasa teklifi bu, arkadaşlarımızın isyanı buna, arkadaşlarımızın mesajı buna. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (Devamla) – Eğer onları dikkate alırsanız yasa teklifini geri çekmeniz gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Tanal, sizden rica ediyorum, lütfen...

MAHMUT TANAL (Devamla) – Teşekkür eder, saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Şimdi dönelim arkadaşlar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Şimdi kürsüde kimse yok, dönebilirsiniz arkanızı.

BAŞKAN – Sayın Eroğlu, buyurun.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Başkanım, bir söz hakkı doğdu, müsaade ederseniz bir dakika kürsüden...

BAŞKAN – Sataşmadan yerinizden değil, kürsüden söz vereceğim.

Buyurun iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Eroğlu, lütfen, yeni bir sataşmaya yol açmayalım.

Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili VeySEL Eroğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, yok.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; ben özellikle şunu ifade etmek istiyorum: Van depremi olduğu zaman o zamanki Başbakanımız, şu andaki Cumhurbaşkanımız ve bütün bakanlar aynı gün Van'daydı ve çok...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Her yerde vergi affı getirdiniz, Van depreminde niye vergi affı getirmediğiniz?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Terkin yapılmadı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Nasıl konuşuyorsun bunu! Niye vergi affı getirmediğiniz Van'a?

BAŞKAN – Sayın Tanal... Sayın Tanal, yerinize oturun.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Sayın Tanal, bir dakika, müsaade et, ben sataşmıyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Terkin yapmadılar, hâlâ terkin bekliyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Van'da deprem oluyor -Van vekili orada- Düzce'ye getirdiniz, Karadeniz'e getirdiniz, niye oraya getirmediğiniz?

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Deprem oldu, bütün bakanlar oradaydık ve Türkiye'den her türlü destek verildi, kısa zamanda Van toparlandı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hâlâ terkin yapılmadı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Boş konuşuyorsun, boş! Boş bakarsın sen!

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Van'ı yeniden inşa ettik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İnşa ettiniz, millet ödeyemiyor paralarını!

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – “Su meselesi” dediniz. Bakın, ben, Bakanken... Şamran kaynağı var, tabii, Van'a gitmediğin için bilemezsin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yeni Mahallesi'ne Yeni Mahallesi'ne, Edremit'in Yeni Mahallesi'ne git; Muradiye'ye git, Muradiye'ye.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Şamran kaynağından, 48 kilometreden, 2 metre 20 santim çapında, içinden otomobil geçecek çapta bir boru hattıyla özellikle gerek Van'a gerek Edremit'e ve diğer bütün ilçelere su getirdik; işte bu, farkımız bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, ben 1999 depreminde İSKİ Genel Müdürüydüm; o zaman -Marmara depreminde- Hükümet aşağı yukarı yirmi günde gelemeyi ama deprem oldu, biz aynı gün oradaydık, bütün Hükümet oradaydı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya, başarılıydın, niye Bakanlıktan aldılar sizi? O kadar başarılıydın, Bakanlıktan niye aldılar sizi ya?

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Ve şu ana kadar Van'a 30 milyardan fazla bir yatırım yaptı Hükümetimiz; bunun için teşekkür gerekir diye düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım...

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Sayın Başkanım...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade ediniz.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakan “Efendim, su götürdüm.” dedi. Valiyi arasınlar, Edremit'in Yeni Mahallesi'nde su yok; Muradiye'de su yok, kaplıcalar kapalı. “Deprem” diyor...

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Son bir cümle Başkanım, özür diliyorum.

“Deprem” diyor; deprem olan tüm illerde vergiler affedildi, Van'ın vergisini niye affetmiyorsunuz, affettin mi?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanal, yerinize lütfen.

Buyurun Sayın Gülaçar.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Şimdi, Van'la ilgili konuşuluyor, Van milletvekillerinin söz alma hakkı var.

BAŞKAN – Efendim, böyle bir usul yok.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Ama şu an ilimizle ilgili konuşuluyor.

BAŞKAN – Yani size kişisel bir sataşma yok.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Sataşma var.

BAŞKAN – Sadece “Van milletvekilleri yeterli bilgilendirmeyi yapmamışlar.” dediler yani bu bir sataşma kapsamına girmez.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Sataşma var.

BAŞKAN – Nedir sataşma?

(CHP sıralarından pankartlar açılması, sürekli alkışlar)

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Van'ı biz temsil ediyoruz, Van'la ilgili hiçbir hizmetin olmadığı ifade ediliyor.

BAŞKAN – Bu sataşma değil, bu bir eleştiri.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Yani biz Van'ı temsil etmiyormuşuz Sayın Başkan!

BAŞKAN – Efendim, size de söz veririz sonra. Bu, sataşma değil. Sonra size söz veririz, siz de yapılan hizmetleri anlatırsınız.

(CHP sıralarından pankartlar açılması, sürekli alkışlar)

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) - Sayın Başkan, Van'ı temsil etmiyormuşuz! Hatip Van'ı temsil etmediğimizi söylüyor.

BAŞKAN - Van'ı temsil etmediğinizi söyledi, doğru.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) - Evet.

BAŞKAN - Bu yüzden iki dakika kürsüden söz veriyorum.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, Hatip "Van'ı temsil etmiyorlar." dedi; bu, sataşmadır; lütfen, söz verir misiniz?

BAŞKAN - Efendim, sataşmanın gerekçesini bilmem lazım Sayın Ünal. Son anda doğru gerekçe geldi.

Buyurun.

2.- Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisimiz kapandığı günden itibaren Van'ımızda ilçe ilçe, köy köy dolaşıyoruz. Mahmut ağabey bu arada geldi mi, Van'a uğradı mı, onu bilmiyorum ama Allah aşkına ya benim ilimle ilgili konuşurken hiç olmazsa bana da bir soruver "Van'da ne var ne yok?" diye, tamam mı? Sadece siyaset olsun diye, politika olsun diye bu sözler burada ifade edilmez.

Van, Allah'a hamdolsun, hizmetler itibarıyla, yapılanlar itibarıyla şu an belki de Doğu Anadolu'nun en fazla hizmet alan illerinin başında geliyor.

Ben suyla ilgili kısımda da söylüyorum: Bizim şu an suyla ilgili bir sorunumuz yok. Geçen yıl kuraklıktan mütevellit sorunlar vardı, onlar bu yıl bütün köyler itibarıyla telafi ediliyor.

Asfaltlama çalışmamız... Şu an biz Büyükşehir olarak ciddi anlamda bir asfalt çalışması yaptık, her ilçemiz için 25 kilometre asfalt yaptık, her ilçemiz için. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Şimdi, burada bütün bu çalışmaları sadece politik birtakım hesaplarla karalamak veya kamuoyuna böyle ifade etmek gerçekten bizleri üzüyor. Mahmut ağabey, seni seviyoruz ya, lütfen bize sor.

MAHMET TANAL (İstanbul) - Ya, Bostaniçi'de su yok, su! Bostaniçi Mahallesi, Yeni Mahallesi...

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) - Değerli arkadaşlar...

MAHMET TANAL (İstanbul) - Allah'tan korkun yahu! Çocuklar 2 kilometre yol gidiyor, 2 kilometre yayan.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) - Mahmut ağabey, bunları bana söyleme ya, sahadan geliyorum ağabey, dün akşam itibarıyla geldim, dün de sahadaydım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Mahalle adı veriyor.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) - Köy köy, ilçe ilçe, Allah'ın izniyle halkımızın derdiyle dertleniyoruz, taleplerini alıyoruz, sorunlarını hallediyoruz. Bu noktada Allah'ın izniyle çok da başarılıyız, bilginiz olsun.

Saygılarımı, hürmetlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMET TANAL (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Tanal.

MAHMET TANAL (İstanbul) - Sayın Başkanım, burada, yerimde söyleyeceğim.

BAŞKAN - Sayın Tanal, bir tartışma yok.

MAHMET TANAL (İstanbul) - Sayın Başkanım, Bostaniçi Mahallesi'nde su yok, Yeni Mahallesi'nde su yok, Muradiye'de su az geliyor; söylüyorum tek tek yahu! Yahu arkadaşım, depremde niye vergilerini affetmediniz? Başkan, depremde vergiyi niye affetmediniz yahu? Karadeniz'deki selde yapıyorsunuz da Van'da niye yapmıyorsunuz?

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Hakkâri Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkâri'nin ekonomik ve sosyal sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Hakkâri'nin ekonomik ve sosyal sorunları hakkında söz isteyen Hakkâri Milletvekili Sait Dede'ye aittir.

Buyurun Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

SAİT DEDE (Hakkâri) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hakkâri ilinde yaşanan sorunları Genel Kurulla paylaşmak için söz almış bulunmaktayım.

Hepinizin bildiği gibi bugün ülkede birkaç yandaş grup haricinde tüm yurttaşlarımız açıklıkla, yoksullukla mücadele etmektedir. Tüm ülkede yaşanan bu olumsuz tabloya ek olarak, seçim bölgem olan Hakkâri'de adı konulmamış ama fiiliyatta var olan bir ekonomik ambargo söz konusudur. Türkiye'nin en az gelişmiş kentlerinden olan Hakkâri ilinde halkın refah düzeyini artıracak en küçük bir ekonomik yatırım olmadığından dolayı yurttaşlar yaşamlarını idame ettirmekte zorlanmaktadır.

Bakın, eskiden Hakkâri, ders kitaplarında Türkiye'nin sayılı tarım ve hayvancılık illeri arasında geçiyordu; gelinen aşamada tarım ve hayvancılık adına hiçbir şey kalmamış. Yaylalar yasak, otlaklar yasak, meralar yasak, neredeyse il ve ilçe merkezleri dışında her yer yasak; hayvanlar yaylalara götürülemiyor, götürmek isteyenlere de ne olduğunu Sertip Şen'in katledilmesinde gördük. "Hakkâri'de bir çoban öldürülmüş, kimin umurunda?" diyen babanın feryatları hâlen yüreklerimizde yankılanıyor.

Sayın milletvekilleri, Hakkâri'de tarım ve hayvancılık tablosu böyleyken Hakkâri'nin doğal, kültürel ve tarihsel değerlerine rağmen tek bir turistik yatırım yapılmamıştır. Hakkâri'de hayatı çekilmez kılan, çoğu zaman doğrudan yaşam hakkını ihlal eden güvenlikçi politikalar sınır ticaretini de vurmuş durumda. İki ülkeye sınırı olmasına rağmen bu coğrafi konumundan faydalanmamaktadır Hakkâri. Dış ticaret ve lojistik merkezi olma potansiyeli olan Hakkâri ilinde bugün resmiyette 3 sınır kapısı bulunmaktadır. Birincisi, Esendere Sınır Kapısı 1964 yılında açılmıştır. Üzümlü Sınır Kapısı 2015 yılında açıldı. 2011 yılında ise Derecik Umurlu Sınır Kapısı'nın Bakanlar Kurulu kararıyla açılmasına karar verilmiş; 2013 yılında dönemin Başbakanı tarafından açılışı yapıldı kapının ancak 2013 yılından bu yana yetkililer tarafından defalarca açılmasına rağmen hâlen faaliyete geçmemiştir.

Sayın milletvekilleri, Hakkâri'nin 70'li, 80'li yıllarının anlatıldığı Vizontele filmini çoğunuz izlemiştinizdir. Vizontele filminde Hakkâri'ye bir kütüphane müdürü atanır ama ortada kütüphane yoktur. Derecik Umurlu Sınır Kapısı'nın da durumu aynen böyledir, muhtemelen görevlileri de vardır, gümrük muhafaza memurları da vardır ama ortada bir kapı, hatta bir baraka, bir yol bile yoktur; gelinen kırk yılda değişen bir şey yok. Seçim yaklaşıyor, muhtemelen yine şaşaalı bir törenle "Derecik Umurlu Sınır Kapısı milletimize hayırlı olsun." diyecektir iktidar ama yine bu kapı açılmayacaktır. Hakkârililer açıkça siyasal tercihlerinden dolayı cezalandırılıyor; eğer bunun başka bir anlamı varsa iktidar çıksın, bize söylesin. Sınır kapılarında yaşanan bu ciddiyetsizliğin başka bir anlamı olamaz.

Her anlamda bir ambargoyla karşı karşıyayız. Bakın, Derecik ilçemizde bulunan Umurlu Sınır Kapısı'nın kapalı olmasından dolayı, yurttaşlarımız yarım saatte katedecekleri yolu on dört on beş saatte ancak gidebiliyorlar. Bu kapı kapalı olduğu için Üzümlü Sınır Kapısı'na gelenler saatlerce ama saatlerce bekletiliyorlar, kilometrelerce araç ve insan kuyruğu oluşuyor. Bunun benzer bir örneğini Kapıkule Sınır Kapısı'nda da görmüştük ama ilgili Bakan, komşu ülkeyle diyaloga girerek çözüm bulmuştu. Söz konusu Hakkâri olunca Bakanın nerede olduğunu bilmiyoruz.

Sayın milletvekilleri, 2021 yılı TÜİK verilerine göre ortalama yıllık eş değer hane halkı kullanılabilir fert gelirinin en düşük, işsizlik oranının en yüksek olduğu bölgeler arasında Hakkâri yer almaktadır. Hakkâri'de en önemli geçim kaynaklarından biri sınır ticaretidir. Geçen hafta sivil toplum örgütü temsilcileri Meclisteydi, buraya gelip bütün gruplarla görüştüler, iktidar grubuyla da muhtemelen görüşmüşlerdir. Bu sorunun bir an önce çözülmesi son derece önemlidir. Söz konusu kapıların Hakkâri iline sağlayacağı sosyal ve ekonomik katma değerler göz önünde bulundurulduğunda, kentin ekonomisini hareketlendireceği, aynı zamanda istihdamı artıracığı bir gerçektir ancak Hakkâri ili sınır kapılarında yaşanan teknik yetersizlikler, altyapı eksiklikleri ve bürokratik engellemeler bu avantajlı durumun değerlendirilmesini imkânsız kılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Dede.

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sınır kapılarında bekleme süreleri makul olabilecek sürelerin çok ötesinde yurttaşlara eziyet derecesine varmış durumdadır.

Bir başka sorun da bürokratik işlemlerden arındırılmış, ihracat ve ithalat işlemlerine göre kaideleri basitleştirilmiş, uygulaması ve yapılması kolay bir ticaret dalı olması gereken sınır ticaretinde yaşanmaktadır. Sınır illerinde yaşayan yurttaşların ihtiyaç duydukları ürünlerin bir kısmını komşu ülkeden tedarik etmesine imkân tanıyan sınır ticareti Hakkâri ilinde tamamen Valiliğin ve güvenlik kuvvetlerinin keyfiyetine bırakılmıştır. Muafiyet kapsamında olduğu hâlde yurttaşların getirdikleri mallara çoğu zaman ya gümrük muhafaza el koymakta ya da gümrükten geçtikten sonra yol kontrollerinde güvenlik kuvvetleri tarafından kaçak işlemi yapılmaktadır. Bu konuda Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na muhalefetten açılmış sayısız dava bulunmaktadır. Hani suç ve cezaların kanuniliği ilkesi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sait Dede.

SAİT DEDE (Devamla) – Esendere Sınır Kapısı'nda gümrük muhafazadan geçen mal nasıl olur da üç beş kilometre sonra kaçak duruma düşer?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, malul sayılmayan gazilere ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Terörle mücadele esnasında yaralanıp malul sayılmayan gazilerimiz iyi haber bekliyor. Kalbinde kurşunla yaşıyor, gazi değil; Kanas'la sırtından vurulup akciğeri delinmiş, gazi değil; beyninin içinde 3 roket parçası var, gazi değil; patlama nedeniyle duyma, görme kaybı yaşıyor, gazi değil; bedenindeki kurşun vücudunu zehirliyor, kronik ağır metal zehirlenmesi yaşıyor, tedavisi yok, gazi değil. Kısmen ilaç bağımlısı olan, sosyal yaşantıları bozulan da çok. İç Tüzük 37 gereği Genel Kurula kanun teklifim inecek. Buna gerek kalmadan, öncesinde bütün partilerimiz konsensüs sağlayıp bu işi çözmelidir; artık üvey evlat muamelesi son bulmalıdır.

Gazilik beratı ve onuru verilsin, şeref aylıkları bağlansın diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, basına sansür yasasına ve süt krizine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – AKP eliyle ülkemizde neredeyse her alanda derin bir kriz yaşanıyor. Millettin derdiyle dertleneceğinize basına sansür yasası getiriyorsunuz, bu tavrınızı kınıyorum.

Bugün süt krizinden söz edeceğim. Yıllardır hayvancılıkla uğraşan üreticilerimize destek olunmasını, yemden samana maliyetlerin düşürülmesini ve çiftçinin uygun koşullarda maliyet yükünden kurtarılmasını istedik. Biz söyledik, biz işittik; iktidar orali bile olmadı. Bugün ülkemizde çok ciddi biçimde süt krizi yaşanıyor; olacağı buydu. Maliyetleri karşılayamadığı için besicinin süt veren inekleri mecburen kesime gönderildi. Elbette inekler kesilirse süt kalmaz; süt kalmayınca vatandaş çok daha pahalıya sütü içer; rafta olsa, bütçesi yetse bile peynir alamaz; şu anda oraya geldik. Bu saatten sonra zamlar peş peşe gelecektir çünkü inekler kesildi. Derhâl çiftçinin yüzünü güldürecek adımlar atın, maliyetleri düşürün, süt ve et fiyatlarını çiftçinin kazanacağı noktaya getirin.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, beyin göçüne ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Amerika, Almanya gibi gelişmiş ülkeler, bizim gibi ülkelerdeki yetişmiş beyin gücünü kendi ülkelerine çekebilmek için birçok teşviki hayata geçirmektedir. Son yıllarda ülkemizde giderek artan beyin göçüyle ilgili mevcut Hükûmetin de uyguladığı ötekileştirici dil nedeniyle Cumhurbaşkanının "Giderlerse gitsinler." dediği, idarecilerin mobbing uyguladığı ve aşağıladığı bilim insanı, akademisyen, doktor, mühendis, sağlık çalışanı, öğretmen, yazılımcı gibi kritik öneme sahip meslekler için birçok ülke harekete geçerek bu yetişmiş beyinleri kendi ülkelerine çekmek için önemli adımlar atmaktadır.

Güçlü bir Türkiye için bilime, insanlığa, eğitime gereken önemin verilmesi, ülkedeki beyin göçünü tersine çevirmek hepimizin önceliği olmalıdır. Bir ülkenin bilgili, eğitilmiş, deneyimli, nitelikli, düşünen ve üreten insanların her zaman ihtiyaç vardır. Ülkemizin yetişmiş beyin gücüne sahip çıkmak ulusal güvenliğimizin teminatıdır ve asıl beka meselesi budur diyor, Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kemalbay Pekgözegü...

4.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, beyaz tülbentli annelere uygulanan şiddete ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın vekiller, her hafta perşembe günü, İstanbul'da 70 yaşını aşkın birkaç beyaz tülbentli annenin sözde adalet sarayları önünde işkenceyle darbedilerek gözaltına alındığından haberinizi var mı? Çoğu çok yaşlı olan ve çocukları cezaevlerinde ölmesin diye ses çıkarmak için sokakta olan bu kadınların Emniyete gidene kadar coplandığını, polis araçlarının içinde

dövüldüğünü biliyor musunuz? Bu hafta perşembe günü İstanbul'a bakın, bu zulmü göreceksiniz. Anneler neyi gündeme getirmek istiyor, biliyor musunuz? Mapus yakınları Hükûmetin adaletsizliğine isyan ediyor; adalet istiyorlar, adalet! Cezaevlerindeki insanlık dışı muamelelere, intiharlara, infaz yakmalara, tecride son verilsin istiyorlar; cezaevlerinde işkence ve şüpheli ölümler bitsin istiyorlar.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

5.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, sağlık çalışanlarına şiddete, şehit olan Polis Memuru Sedat Gezer, Astsubay Yusuf Ataş ve Uzman Çavuş Hüseyin Cerit'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın Gazi Meclisimize hayırlı olmasını diliyorum.

Esenyurt Devlet Hastanesinde güvenlik görevlisi olarak çalışan Tuğrul Okudan 14 Eylülde uğradığı bıçaklı saldırı sonucu hayatını kaybetti. Sağlık çalışanlarına şiddetin son bulmasını arzuluyorum. Kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Yine, Mersin'in Mezitli ilçesinde polisevine teröristler tarafından düzenlenen saldırıda şehit olan Polis Memuru Sedat Gezer'e, Pençe-Kilit Operasyonu'nda terör örgütü mensupları tarafından açılan taciz ateşi sonucu şehit olan Astsubay Yusuf Ataş'a ve Kırklareli'de görevi esnasında meydana gelen trafik kazasında şehit olan Uzman Çavuş Hüseyin Cerit'e Allah'tan rahmet, yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum. Vatan sağ olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

6.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Aynı dönem içinde Meclis tarihinde bir ilki yaşadığımız Altıncı Yasama Yılı'nın öncelikle Gazi Meclisimize, milletvekillerimize, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Açıldığı ilk günden bu yana Meclis çatısı altında görev yapmış olup ahirete irtihal etmiş tüm milletvekillerimizi de rahmetle anıyorum.

Temennim odur ki yeni dönemde karşılıklı saygı ve hoşgörü çerçevesinde başarılı çalışmalara hep birlikte imza atarız. Bu vesileyle, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nda aziz milletimizin birliği ve vatanımızın bölünmez bütünlüğü için hizmet etmek gayesiyle çalışan tüm milletvekillerimize başarılar diliyorum, yeni dönemin hayırlı ve uğurlu olması temennisiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

7.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, müzisyen Onur Şener cinayetine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2 çocuk babası müzisyen Onur Şener'in çalışırken cinayete kurban gitmesi, sanatçıları hedef gösteren, festivalleri yasaklayan zihniyetin bir ürünüdür; sanatın, sanatçının, emeğin ve emekçinin, eğitimin ve liyakatin siyasi aidiyet duygusu karşısında ucuzlatılması, bir güruha kendilerinin kanunlar karşısında dokunulmaz oldukları öz güveninin verilmesi sonucudur. Dün doktorlara yapılan muamele bugün sanatçılara yapılmaktadır. Pandemi döneminden beri çok sayıda müzisyen dramına şahit olduk; onlarcası canına kıydı, yüzlerce eşyalarını satmak zorunda kaldı ve bir o kadarının da yuvası dağıldı. Müzisyenlerin can güvenliği de sosyal güvenceleri de yok. Daha da vahimi, öldürenlerin çalışma yaşamından sorumlu bakanlıkta kamu görevlisi olmalarıdır. Emek cehennemini güvenceli ve örgütlü bir çalışma yaşamına dönüştürmek için, Onur Şener için adalet mücadelesini büyüteceğiz. Onur kardeşimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

8.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Çaybaşı İlkövez'deki vahşi katı atık depolama alanına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ordu Çaybaşı İlkövez'de vahşi katı atık depolama alanı var. Buranın ÇED izninde 1,5 metre çöp, 1 metre toprak şeklinde toplam 11 metreye müsaade edilmiş ama şu anda orası tam 35 metreye ulaşmış, ayrıca oradan arıtılmadan derelere su salınmaktadır. Dolayısıyla, burada olan şey hukuksuzdur, insan haklarına aykırıdır, şehirciliğe uygun değildir ve derhâl kapatılmalıdır. Burayla ilgili daha önce Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünden Ordu Büyükşehir Belediyesine defaatle yazı yazılmasına ve ceza kesilmesine rağmen hiçbir işlem yapılmamıştır. Buradaki drama bir an önce son verilmelidir; Çevre ve Şehircilik Bakanlığını uyarıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

9.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, akaryakıt zamlarına ve taksici esnafın taleplerine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın yeni bir akaryakıt zammı geliyormuş; pardon, AKP'li arkadaşların anlaması için "zam" demiyorduk, yandaş basınla "akaryakıtta yeni bir fiyat ayarlaması" var. Yaptığınız ayarlamalarla vatandaşın canından bezdirdiğiniz gibi şoför esnafımızı da bıktırdınız; kamyoncu, dolmuşçuyu, servisçiyi, taksiciyi batırıyorsunuz. Taksici esnafımız diyor ki: "Zamlardan geçtik, taksimetreyi ayarlamak için verdiğimiz ücretler bile yük oldu artık." Küçük bir ilçemizde bile taksici esnafı taksimetreyi ayarlayınca 800-1.000 lira para ödüyor, zamlar yağdııkça da ayarlar sürekli yenileniyor. Ayarlamaların peşi sıra, yeni ayarlamalar şoförün ayarını bozdu artık.

Taksicimizin bir isteğini de burada AKP'ye iletelim: "Madem zamdan vazgeçmiyorsunuz, en azından taksimetre ayarlamalarının ücretini düşürün ya da taksimetre ayarlarının ücretlerini, faturalarını AKP Genel Merkezine ya da saraya gönderelim, onlar ödesin." diyorlar.

BAŞKAN – Sayın Taşcier...

10.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Sağlık Bakanının Etlik Şehir Hastanesiyle ilgili açıklamalarına ilişkin açıklaması

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta Ankara'da Etlik Şehir Hastanesi açıldı. Hastanenin açılışı öncesi, kentimizde bulunan 5 hastane için kapatılma kararı alındı. Personelin görevlendirilmesi yapılmış, ekipman ve cihazlar şehir hastanesine taşınmaya, kapatılacak hastanelerin içleri boşaltılmaya başlanmıştı. Sağlık emekçileriyle birlikte verdiğimiz mücadele neticesinde Bakanlığın kısmi bir geri adım attığını gördük ancak Sağlık Bakanı hastanelerin kapatılmayacağını söylemesine rağmen burada bir kelime oyunu söz konusuydu. Çünkü "Kapatılmayacak." dediğiniz hastanenin hekimi, personeli, cihazı, sarf malzemeleri bile taşınmışken bu hastaneler nasıl çalışacak? Şehir hastaneleri anahtar teslimdi ancak kamu hastanelerinden kamyon kamyon cihaz ve ekipman

taşındı. “Hastane garantisi yok.” dediniz, Sayıştay raporunda bir kez daha olduğu ispatlandı. Sayın Bakan, neden yalan söylemeye devam ediyor?

BAŞKAN - Sayın Aydın...

11.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, yeni yasama yılının hayırlı olmasını dilediğine, Basın Kanunu'na ve İnegöl'ün Hamzabey Mahallesi'nin sorunlarına ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, yeni yasama yılımızın halkımıza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Basın Kanunu, kamuoyunda bilinen ismiyle de “dezenformasyon ve sansür kanunu” bugün Meclise geliyor; haziran ayında Komisyondan geçmişti. Bir kez daha uyarıyoruz, bugün ayarını bozduğunuz kantar, yarın gelir sizi tartar diyoruz ve bu yanıltan bir an önce vazgeçin, sansürün, insanları yasaklamanın bugün hemen yanı başımız İran'da işi nerelere getirdiğine de dikkat edin diyorum.

Yine, Meclisin kapalı olduğu dönemde İnegöl'ün Hamzabey Mahallesi'ni ziyaret ettik; büyük bir köyümüz, İnegöl'e çok yakın ancak çok yakın olmasına rağmen doğal gaz yok, muhtar ve köylüler bu durumdan şikâyetçiler; sanayinin dibi, ayrıca Boğazköy Barajı'nın da hemen bitişiğinde, köyde arıtma olmadığı için de sulamada kullanılan baraj pis sularla besleniyor ve o ürünleri halkımız tüketiyor. Bu konuya da buradan bir kez daha dikkat çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

12.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Medis tarihinde ilk olarak bir dönem içinde altıncı yasama yılına girerek bir ilke imza atıyoruz. 27'nci Dönem Altıncı YASAMA Yılı'nın öncelikle Gazi Meclisimize, milletvekillerimize, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Bu vesileyle ilk açıldığı günden bu yana Meclis çatısı altında görev yapmış tüm milletvekillerimize şükranlarımı sunuyorum, ahirete irtihal etmiş milletvekillerimizi rahmetle anıyorum.

Yüz elli yıla yaklaşan Parlamento geleneğine sahip köklü bir kurum olan Meclisimiz önce Millî Mücadele'de, son olarak da 15 Temmuz gecesi “Gazi” unvanıyla şerefelenmiş, eşine az rastlanan bir parlamentodur. 27'nci Dönemin bu son yasama yılında millî iradenin tecelligâhı Gazi Meclisimize yakışır bir şekilde milletimizin birliği ve vatanın bölünmez bütünlüğü için çalışan tüm milletvekillerimize başarılar diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

13.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, müzisyen Onur Şener cinayetine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Onur Şener 45 yaşında, 2 çocuk babası bir müzisyen idi. Ankara Çayyolu'nda, bir eğlence mekânında istek şarkılarını bilmediği gerekçesiyle 3 kişi tarafından yapılan saldırı sonucu öldürüldü. Mekân çıkışında pusu kuran saldırganlar Onur Şener'in kırık şişelerle boğazını ve yüzünü parçaladılar. Tutuklanan Ali G. Çalışma Bakanlığında müfettiş, İlker K. Çalışma Bakanlığında müfettiş, Semih S. ise TAL'de mühendisti. Bu sabıkalı canilerin kamuya torpille, liyakatsiz alımların da bir sonucu olduğunu görüyoruz.

Onur Şener'i vahşice katleden bu saldırganları kınıyorum, katillerin hak ettikleri en ağır cezaları alması konusunda takipçi olacağımızı belirtiyor ve Onur Şener'in ailesine ve yakınlarına bir kez daha başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

14.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'na hayır dilekleriyle başladıklarına ve alçak terör saldırısında şehit düşen kahraman Polis Memuru Sedat Gezer'e Allah'tan rahmet, yaralı polis memuruna acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Millî iradenin tecelligâhı Gazi Meclisimizde 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'na hayır dilekleriyle başlıyoruz.

AK PARTİ hükümetleri olarak, son yirmi yılda ülkemize kazandırdığımız, her alanı kapsayan eser ve hizmet siyasetimizi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, ülkemizin daha da gelişmesi ve güçlenmesi yolunda “Türkiye yüzyılı” mottosuyla bu yasama yılında da sürdürüceğiz. Tarihî günlerin yaşandığı, dünyada ve bölgemizde tüm güç merkezlerinin yeniden oluştuğu bu dönemde, ülkemiz hak ettiği yere adım adım yaklaşırken bunu baltalamak isteyen terör örgütleri ve destekçileriyle mücadelemiz de en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar sürecektir.

Bu vesileyle 26 Eylülde Mezitli ilçemizde polisevine düzenlenen alçak terör saldırısında şehit düşen kahraman Polis Memurumuz Sedat kardeşimize bir kez daha Allah'tan rahmet, yaralı polis memurumuza acil şifalar diliyorum.

BAŞKAN - Sayın İlhan...

15.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Türk çiftçisinin ve Kırşehirli ayçiçeği üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Kendine yetebilen bir tarım ülkesi iken üzülerek belirtmek isterim ki tarımda ithalat rekorları kırır hâle geldik. Bunun sorumluları ise kanuni destekleri bile tam ödemedikleri gibi, çiftçimizi hâlâ hamasetle kandırma telaşına düşmüşlerdir. Türk çiftçisi, borç sarmalını aşamadığı gibi, tüccar ve rantçıların eline düşmekten de bir türlü kurtulamamaktadır. Bakınız, ayçiçeğinin stratejik bir ürün olduğunu, geçen sene marketlerdeki talan görüntüleriyle çok acı bir şekilde deneyimledik ancak Hükûmet yine ders almışa benzememektedir. Sayın Bakan ayçiçeği için “12 liranın üstünde alım olacak.” dedi ve çiftçilerimiz bu söze itibar edip sabırla beklediler ama Kırşehir'de ne yazık ki bu fiyatları bir türlü göremediler. Bu sebeple “Boş yer kalmasın, her tarafı ekin.” diyen sorumluluk makamındakiler, bu soruna bir an önce çözüm bulmak zorundadırlar. Zira, Kırşehir çiftçisi, kilometrelerce kuyruk beklemek ve zararına ürün vermek istemiyor artık.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Öcalan...

16.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, pamuk üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, ülke pamuğunun yüzde 46'sı Urfa'da yetiştiriliyor. Bu yıl 44 randımanlı pamuk fiyatı 21 lira olarak açıklandı; Urfa'da 21 liralık 44 randımanlı pamuk yetiştirilmiyor, bu randıman 41, 42, 39. Bakınız bu ülkenin tarım politikalarını çöktürdüler; pamuğun kilo maliyeti 17 liradır, mazot, tohum, ilaç, gübre, su parası, tarla kiralama parası 17 liranın üstündedir. Bu çiftçinin yakasından düşmesi gerekiyor bu Hükûmetin. Suruçlu çiftçiler, Harranlı çiftçiler, Akçakaleli çiftçiler, Bozova'lı çiftçiler isyan ediyorlar, ektiklerinin karşılığı alamamaktadırlar. Bu ülkenin tarım politikası yerlerde sürünüyor, insanlar perişan durumdadır, çiftçiler perişan durumdadır. Bu politikalar gözden geçirilmelidir, çiftçinin sekiz ay dayanacak gücü kalmamıştır.

BAŞKAN – Sayın İskenderoğlu...

17.- Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu'nun, Troya Kültür Yolu Festivali'ne ilişkin açıklaması

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Çanakkale'mizi marka şehir yapmak için Grup Başkan Vekilimiz Sayın Bülent Turan'la, Valimizle, kaymakamlarımızla, belediye başkanlarımızla, yöneticilerimizle ve teşkilatımızla var gücümüzle çalışıyoruz. Geçtiğimiz ay, Kültür ve Turizm Bakanlığımızca Çanakkale'de düzenlenen Troya Kültür Yolu Festivali'nde de bunun önemli adımlarından birini gerçekleştirdik. On gün boyunca yüzden fazla etkinliğin Çanakkale'de 41 noktada binden fazla sanatçının on binlerce hemşehrimizle buluşmasına vesile olan başta Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, Kültür ve Turizm Bakanımıza, Bakan Yardımcımız Özgül Özkan Yavuz'a, il müdürlerimize ve Alan Başkanlığımızın tüm personeline, sanatçılara ve organizasyonda görev alan tüm arkadaşlarımıza, özellikle, her gün etkinlik alanını dolduran Çanakkaleli hemşehrilerimize festivalimize sahip çıktıkları için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, müzisyen Onur Şener cinayetine ve sansür yasasına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tebrik ederim, üzülererek söylüyorum ki başardınız. "Tüküreyim böyle sanatın içine." diyerek başlattığınız, sanatı ve kültürü aşıladığınız, her tür silahlı çatışmanın, ahlaksızlığın yer aldığı mafyavari dizilerle gençlere rol modeller yarattığınız bir iklimde her gün dudak uçuklatan cinayetler işleniyor; RTÜK buna seyirci kalırken muhalif kanallara ceza üzerine ceza yağıyor. Şimdi de sansür yasasını getiriyorsunuz. Liyakatsiz, yandaş, partili atamalar ortada; pırıl pırıl gençler yüksek puanlarla kamuya atama beklerken siz mülakat safsatasıyla ve çoğu zaman buna bile gerek duymadan, işinize geleni sabıka kaydına bakmadan üst düzey mevkilere atadınız. Ekmeğini kazanma derindeki sanatçılar, kadınlar, çocuklar göz kırpmadan öldürülmeye başlandı. Tebrik ediyorum, yasaklar ülkesine çevirdiniz ülkeyi, kindar bir nesil yetiştirmeyi başardınız. Ama değerli halkımız umutsuzluğa kapılmasın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özgüneş...

19.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak Silopi Kaymakamlığının Nevroz Parkı'nın renklerini değiştirme faaliyetini kınadıklarına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Şırnak Silopi Belediyemizin kültürel faaliyetler için hazırlamış olduğu Nevroz Parkı Silopi Belediyesinin denetiminde olan bir alan ve her türlü kurum ve demokratik kitle örgütünün faaliyetlerine açık olan bir alan. Kaymakamlık önümüzdeki hafta bir festival düzenlemek istiyor ama kayyum zihniyetiyle, hiçbir saygı ölçüsünü esas almadan, belediyeye danışmadan, bütün renklerini kendi zevklerine göre, polis zoruyla, belediyenin ve örgütlerimizin itirazına rağmen, değiştirme faaliyetine girişmiştir. Biz bu kaba ve nezaketten uzak olan yaklaşımı buradan kınıyoruz, belediye iradesine ve halkın iradesine saygı duymasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

20.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş'taki kırmızıbiber tarımına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, gerek sofralık gerekse sanayi için kırmızıbiber üretimi önemli bir tarımsal faaliyettir. Ülkemizde kırmızıbiber, şehrim Kahramanmaraş ve diğer güney iller ile bunun dışındaki bazı diğer illerde ekilmektedir. Kırmızıbiber üretiminde şehrim Kahramanmaraş önemli bir ildir. Maraş biberi coğrafi işareti tescilli bir üründür fakat Kahramanmaraş'ta biber tarımı gerilemektedir ve üretici tarımdan memnun değildir, gittikçe biber tarımından vazgeçilmektedir. Bu tehlikeli bir süreçtir. Ülkemizin biber üretiminde azalma, ithal biberin artması demektir. Biber üreticisi desteklenmelidir, bilimsel destekle biber üretiminde verim artışı sağlanmalıdır, biber üretimi teşvik edilmelidir, kırmızıbibere fiyat ve alım garantisi verilmelidir, ithal biberin ise gümrük vergisi artırılmalı ve kota konulmalıdır; böylece yerli üretici korunmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep'te çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Gaziantep Oğuzeli ilçesi Aşağı Yeniyan köyünden bir çiftçinin sesini duyurmak istiyorum: 45 dönüm birinci sınıf susuz arazide toplamda 900 kilo tohum eken çiftçi, gübre, mazot, ilaç kullandı, bir yıl bekledi, kuraklık ve yeterli gübre atılmadığından rekolte çok düşük oldu. Biçerdöverci "Samani benim, buğdayı sizin olsun, ben biçeyim." diye giriyor tarlaya, buğdayda biçeri tutacak sap olmayınca birkaç saat içinde tüm tarlayı biçiyor. Sonuçta 1,5 vagon saman ve sadece 2 torba, tohumun onda 1'i kadar buğday çıkıyor. Çiftçi buğdayı biçerciye bırakıyor ve biçercinin de bu hasattan sadece 1 paket sigara. Çiftçi "Bu yıl ekim yapmayacağım." diyor. Sayın Bakana sesleniyorum: Çözüm ithalattan değil, çiftçimizi desteklemekten geçmektedir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Dervişoğlu, buyurun.

22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, İYİ Parti olarak milletin meselelerini Meclis gündemine getirmeye devam edeceklerine, 4 Ekim Dünya Hayvanları Koruma Günü'ne ve Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

DURŞUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı çalışmalarına bugün başlamış bulunmaktayız. Genel Kurul faaliyetlerimizin milletimize ve Gazi Meclisimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Milletvekillerimize yapacakları çalışmalarında üstün muvaffakiyetler diliyorum.

Seçim öncesi gerçekleştirilecek son yasama yılında, İYİ Parti olarak milletimizin meselelerini Meclis gündemine getirmeye devam edeceğiz. Temennim, seçimden kaynaklanan kampanyaların ortaya çıkardığı tartışma ve gerginliklerin Meclis gündemine taşınmamasıdır. İktidarın kutuplaştırma ve ayrıştırma politikası üzerinden azalan toplumsal desteğini tahkim etme arayışları İYİ Partinin asla gündemi olmayacaktır. İYİ Parti olarak biz, ay sonunu getiremeyen memurun, alın terinin karşılığını alamayan işçinin, emeği zayıf edilen çiftçinin, borç yükü altında ezilen esnafın meselelerini konuşacağız; istikbal elinden çalınan, işsizlikle sınanan ve âdeta ebedî bir stajyerliğe mahkûm kılınan gençlerin meselelerini konuşacağız. Aziz milletimizin haklı taleplerini bu yasama yılında da Meclis gündeminde tutmaya ve ilgili kanun tekliflerini Meclis gündemine sunmaya devam edeceğiz. Milletimiz için gündüz oturmadan, gece uyumadan, yılmadan, yorulmadan çalışmalarımızı sürdüreceğiz. İYİ Partinin iktidar günü geldiği vakit, milletimizle omuz omuza, üreterek kalkınan, liyakatle eşitlenen, adaletle özgürleşen güçlü ve müreffeh Türkiye'yi yeniden inşa edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bugün 4 Ekim Dünya Hayvanları Koruma Günü, yaşamı birlikte paylaştığımız dilsiz canlılar için farkındalık oluşturma günü. İYİ Parti olarak dünyayı ve sokakları sadece insanlar için değil, tüm canlılar için yaşanabilir bir hak olarak görüyoruz. Bu hassasiyetle davranılması gerektiğine inanıyor, hayvanlara uygulanan şiddetin cezalarının caydırıcılığının artması hususunu da yeniden gündeme taşıyoruz.

Bugün ayrıca Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girdiği gün, 4 Ekim; Türkiye Cumhuriyeti devletin muasır medeniyetler ülküsüne ulaşması için atılmış önemli adımlardan biri olan Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin yıl dönümü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Buradaki gayretlerin, çabaların ve Türkiye'yi müreffeh, gelişmiş, kalkınmış ülkeler seviyesine çıkarma ülküsünün mimarı olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü de şükranla, minnetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Günü'ne, Libya ve Türkiye arasında yapılan anlaşmaların AB Komisyonunu neden rahatsız ettiğini öğrenmek istediğine ve İzmir Çiğli'de Kur'an-ı Kerim'e karşı yapılan çirkin saldırıyı şiddetle kınadıklarına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın aziz milletimize, ülkemize, devletimize hayırlar getirmesini diliyoruz. Bu vesileyle, bütün milletvekili arkadaşlarımıza, Meclis çalışanlarımıza yeni dönemde başarılar diliyorum.

Sayın Başkanım, 12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da düzenlenen zirvenin ardından "Türk Devletleri Teşkilatı" adını alan Türk Konseyinin kurulması amacıyla Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan ve Kırgızistan arasında 3 Ekim 2009 tarihinde imzalanan Nahçıvan Anlaşması sonucunda 3 Ekim, Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Günü ilan edilmiştir. "Dilde, işte ve fikirde birlik" şiarıyla, Türk dünyasının her alanda birlik ve beraberliğinin güçlenmesini temenni ederek Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Günü'nü kutluyoruz.

Sayın Başkan, Doğu Akdeniz'de ülkemizin hak ve menfaatlerini güvence altına almak maksadıyla atılmış olduğumuz adımlar ABD, Fransa ve Yunanistan başta olmak üzere bazı ülkelerin kirli hesaplarını bozmaktadır. Bu kapsamda, son olarak, geçtiğimiz gün Libya ile ülkemiz arasında ticari, askerî, eğitim ve enerji alanlarında iş birliğini arttıran anlaşmalar yapılmıştır. Bu anlaşmalar üzerine Mısır ve Yunanistan tarafından peş peşe tepki açıklamaları gelmiştir. AB Komisyonu Sözcüsü tarafından da yanlı ve haksız bir şekilde, anlaşmanın bölgesel istikrara zarar verdiği açıklaması yapılmıştır. Bu açıklamalar akıllara zarar açıklamalardır. İki egemen devletin uluslararası hukuk ve Birleşmiş Milletler ilkelerine uygun olarak yaptığı anlaşmalar AB Komisyonunu neden rahatsız etmiştir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Gerçekten sormak istiyoruz: Bölgesel istikrarı kim bozuyor? Uluslararası hukuka aykırı ve usulsüz bir şekilde Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ni AB'ye üye olarak almak bölgesel istikrarı bozmuyor mu? Yunanistan'ın Lozan ve Paris Anlaşmalarını hiçe sayarak gayriaskerî statüdeki adaları silahlandırması bölgesel istikrarı bozmuyor mu? ABD tarafından orantısız ve gerekçesiz olarak Yunanistan'a silah sevkiyatı ve orayı askerî üslerle donatması bölgesel istikrarı bozmuyor mu? Ticari amaçla kullanılan Dedeağaç Limanı'nın silahlandırılması bölgesel istikrarı bozmuyor mu? ABD tarafından 1987'den bu yana Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ne uygulanan silah ambargosunun kaldırılması kararının alınması bölgesel istikrarı bozmuyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Son olarak, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin ABD Savunma Bakanlığı bünyesindeki Eyalet Ortaklığı Programı'na dâhil edilerek ABD askeri tarafından eğitilecek olması bölgesel istikrarı bozmuyor mu? Bu haksız ve kuzuh hamleleri yapanlar huzur ve barış ortamının, bölgesel istikrarın bizzat başlıca düşmanlarıdır. Bölgemizde ve dünyada huzur ve istikrarı bozmaya yönelik bu gelişmeler karşısında Türk milleti millî politikalar ekseninde birbirine kenetlenmek durumundadır. Altını çizerek belirtmek isteriz ki Türkiye'ye düşmanlık güden odaklara sessiz kalmadan hadlerini bildirmek sadece iktidarın değil, bu vatanın ekmeğini yiyip suyunu içen herkesin görevi ve sorumluluğudur.

Sayın Başkan, son olarak, İzmir Çiğli'de kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'e karşı yapılan çirkin saldırıyı şiddetle kınadığımızı ifade etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Aziz milletimizin başının üstünde taşıdığı kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'e saygısızlık yapan hadsizlerin tutuklandığını da bu vesileyle öğrenmiş bulunmaktayız ve inanç dünyamıza saldıran failerin en ağır cezayla tecziyelerini talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

24.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, vefat eden Meclis emekçisi Sezgin Okur'a Allah'tan rahmet dilediğine, Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin Süleymaniye kentinde katledilen Kürt kadın gazeteci Nagihan Akarsel'e rahmet dilediğine, müzisyen Onur Şener cinayetine, BOTAŞ'ın doğal gaz ödemelerini 2024 yılına erteleme girişiminin üstü kapalı bir moratoryum ilanı olduğuna, Hayvanları Koruma Günü'ne ve sansür ve susturma yasasına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle Meclis emekçilerinden Sezgin Okur'u tatil döneminde kaybettiğimizi paylaşmak isterim. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı ve sabır dilediğimi öncelikle ifade etmek istiyorum.

İran'da Jına Amini'nin katledilmesinden sonra onlarca kadın maalesef İran rejimi tarafından katledildi ve hâlâ bu protestolar devam ediyor. Bu vahşet devam ederken bir Kürt kadın gazeteci Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin Süleymaniye kentinde katledildi. Evinin önünde saat 10.00 sularında silahlı saldırıya uğrayan Nagihan Akarsel Jineoloji Araştırma Merkezi üyesi bir akademisyen ve Jineoloji dergisinin editörüyüdü. Akarsel, Kürdistan Kadın Kütüphanesinin kurulması kapsamında görev aldığı

proje nedeniyle bir süredir Süleymaniye'de yaşıyordu. Kadın çalışmaları ve kadın haberciliği başlıklarında önemli çalışmalara imza atan Akarsel'in ailesi ve arkadaşlarına, dostlarına başsağlığı ve kendisine rahmet diliyoruz. Akarsel'in ardından bu kadınlara yönelik şiddeti, katletmeyi kınıyoruz ve bütün dünyada söylendiği üzere kadın özgürlük mücadelesinin artık sembolü olan mottoyla "..."^(*) demek istiyorum ve mücadelelerini selamlıyorum buradan. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, müzisyen Onur Şener'in katledilmesi hakikaten toplumsal bir cinnet ve şok hâlini yaşattı, bu toplumsal şok hâlâ devam ediyor. Biz buradan da partimiz adına ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı ve kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu sıradan bir cinayet değildir aslında, yargı süreci devam ediyor ama basına yansıyan haberlerden anladığımız kadarıyla aleni şekilde işlenmiş, keyfi yönü ön planda olan bir cinayet ve maalesef, bürokrat ve müfettişler tarafından bu canice cinayet işlenmiş. Bu insanların bu makamlara nasıl geldiği sorusu dünden beridir yoğunca soruluyor. Açıkçası, dün söyledik, yine söyleyelim: Onur Şener, AKP iktidarının yirmi yılda yarattığı ahlaki erozyonun, liyakatsiz bürokrasinin ve kışkırtılmış cehaletin son kurbanlarından birisidir. Her şeyin fiyatını artıran bu iktidar, yaşamın değerini azaltmıştır çünkü insanca yaşamaya çalıştığımız her alanda adaletsizlik hâkimiyetini sürdürüyor. Ankara'nın ortasında bir müzisyenin boğazını camlarla kesmek aslında IŞİD zihniyetinin başka bir yansımasıdır. Buradan tekrar başsağlığı dileklerimi paylaşmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Türkiye moratoryumun kıyısında aslında. Bloomberg International'ın 4 Ekim 2022'de yayınlanan haberinde, Türkiye'nin Rusya'dan doğal gaz ödemelerinin bir kısmını 2024 yılına ertelemeyi talep ettiği iddia edildi. BOTAŞ'ın doğal gaz ödemelerini 2024 yılına erteleme girişimi üstü kapalı bir moratoryum ilanıdır. Eğer bu iddia doğrusa maalesef ekonomi yok olmakla karşı karşıyadır. Nedir bu gerçekler? Tabii ki en önemlisi, Merkez Bankası rezervlerinin yetersiz olmasıdır. Merkez Bankası istatistiklerine göre, net rezervleri eksi 60 milyar dolar seviyesindedir. Bir başka gerekçe ise dış borçların yüksekliği ve TL'nin değersizleşmesidir. Tüm bu ve saymadığımız sebeplerle Türkiye ekonomisinin moratoryum ilan etmesi ihtimali söz konusu olabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Buna karşın, biz mücadelemizi her yerde yükseltmeye devam edeceğiz.

Hayvanseverlere de seslenmek istiyorum: Bugün Hayvanları Koruma Günü fakat maalesef, her gün hayvanların katliamına, işkencelere tanıklık ediyoruz; onlar bu yeryüzünü birlikte paylaştığımız dostlarımız aslında. Hayvanlarla birlikte yaşam için onların doğadaki yaşamlarını kolaylaştırmak, onlara zalimane muameleleri önlemek için bu Parlamento her zaman tetikte olmalı ve bu bilincin topluma sirayet ettirilmesi için çalışmalara ara vermeden devam etmelidir.

Sayın Başkan, bugün "sosyal medya yasası" olarak gündeme gelen, bizim "sansür ve susturma yasası" olarak ifade ettiğimiz teklifin görüşmelerine başlanacak. Açıkçası, Meclisin Altıncı Yasama Yılında toplumsal sorunlara çözüm, halkın dertlerini daha çok dinleme, tartışma, yığınca sorunu konuşmak varken maalesef bu yasa teklifi "Toplumu daha fazla nasıl susturabiliriz?" yasasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, son kez açıyorum mikrofonunuzu.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aslında, yasama yılına halk susturularak başlanmak isteniyor; halk sussun, kimse konuşmasın; gerçekler saklansın. Bir olay gerçekleşiyor, hemen yayın yasağı geliyor çünkü gerçeklerin öğrenilmesi, iktidara olan tepkinin artması anlamına geliyor. Biz sansür ve susturma yasasına karşı ilk günden itibaren muhalefetimizi, sözlerimizi ve mücadele edeceğimizi ifade ettik. Burada da bu yasanın kesinlikle kabul edilmemesi için, geçmemesi için bütün grubumuzla birlikte var gücümüzle muhalefet edeceğiz. Hem burada hem basın yayın kuruluşlarıyla birlikte sansür ve susturma yasasına hayır diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Medeni Kanun'un kabulünün yıl dönümüne, millet masası olarak güçlendirilmiş parlamenter sistem için tüm güçleriyle çalıştıklarına ve sansür yasasına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, ülkemizi muasır medeniyetler seviyesine taşımanın en önemli adımlarından biri olan Medeni Kanun'un kabulünün yıl dönümüdür. Büyük Önder'imiz Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla sevgiyle anıyorum. Işığında asırlarca yürüyeceğiz, en önemlisi "En büyük eserim." dediği cumhuriyeti sahip çıkacak, Meclisimizi, milletin iradesini güçlendireceğiz. Ne yazık ki bugünün Meclisi, Kurtuluş Savaşı'nı yöneten "gazi" unvanını elde etmiş Meclisten çok uzaktır. Meclisin gücü, yetkisi, unvanı elinden alınmış durumdadır. Cumhurbaşkanlığı sistemi, tüm gücü yukarıda, tek bir kişide toplamıştır. Ne doğru düzgün denetim ne yürütme ne yasama yetkisi kalmıştır. En temel ve basit hakkımız... Bizler milletvekiliyiz ve soru soruyoruz. Soru önergelerimize ilgili bakanın on beş gün içinde cevap vermesi gerekir, on beş ayda değil. Yıllarca yanıtı verilmemiş soru önergeleri duruyor. Bunun anlamı nedir? Milletin vekiline ben inanmıyorum, ciddiye almıyorum, dikkate de almıyorum mu demektir? Böyle değilse karşılığı, yaptırımı nedir? Hiçbir şey. Değişecek, millet masası olarak güçlendirilmiş parlamenter sistem için tüm gücümüzle çalışıyoruz, hem seçim hem seçim sonrası için yol haritalarımızı hazırlıyoruz. Kurduğumuz seçim güvenliği komisyonu, iletişim komisyonu, geçiş süreci yol haritası komisyonu, anayasal ve yasal reform komisyonu, kurumsal reform komisyonu yarının Türkiye'si ve Meclisini inşa için çalışmaktadır. Hep birlikte çalışacağız, hep birlikte kazanacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Adayımız, Türkiye Cumhuriyeti'nin 13'üncü Cumhurbaşkanı olacak...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Recep Tayyip Erdoğan demek ki adayınız, aday belli oldu o zaman.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...ve parlamenter sisteme geçilecektir. Gelecek yasama yılı Türkiye bambaşka bir Meclis ve Meclis çoğunluğu görecek; güçlü, demokratik, özgür. Milletin mutluluğu ve refahı için çalışan bir Meclis oluşacak. Bizler

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

bunun için mesai yapacağız.

Bugün açlığın, işsizliğin, hayat pahalılığının can yaktığı, şiddetin her gün can aldığı bir dönemde bu Meclis sansür yasasıyla yasama yılını açıyor; mesaisini acılarımızın, derterimizin çözümü için değil, bunların haber yapılmasını ve konuşulmasını yasaklamak için kullanıyor. Sansür yasasını da ülkenin gündemine böyle bir yabancı Meclis yapısını da kabul etmiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Sonuna kadar mücadele edeceğiz ve birlikte değiştireceğiz.

BAŞKAN – Sayın Ünal, buyurun.

26.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, altıncı yasama yılının istikrarın göstergelerinden biri olduğuna ve hayırlı olmasını dilediğine ve her bir milletvekilini yaz döneminde yaptıkları çalışmalardan dolayı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Altıncı Yasama Yılına başlıyor. Aslında Meclis tarihinde bir ilk olması itibarıyla son derece önemli bir olay. Geçtiğimiz süreçte yani Türk demokrasi tarihine baktığımızda, aslında bugün altıncı yasama yılına başlamış olmamızın bize gösterdiği bir şey var, o da şu: 1960 ile 2002 yılları arasında, kırk iki yıla baktığımızda 38 tane hükümet değişmiş; ortalama görev süreleri bir buçuk yıl ve maalesef Türkiye kırk iki yıl, bu, 38 hükümet değişme, erken seçimler, koalisyonlarla ciddi anlamda bir kayıp yaşamış. Bugün bir şeyi çok iyi biliyoruz ki bir ülkenin kalkınmasında istikrar ve güven temel unsurdur. Geçtiğimiz yirmi yıl Türkiye'nin güven ve istikrar anlamında, sürdürülebilirlik anlamında altın yılları olmuştur ve bugün altıncı yasama yılına başlamış olmamız da bu istikrarın göstergelerinden bir tanesi.

Ben yeni dönemde bütün arkadaşlarıma, diğer siyasi parti gruplarından milletvekili arkadaşlarımıza hayırlı bir yasama yılı diliyorum ve milletin temsilcisi olan milletvekillerimizle ilgili bir hususu da burada ifade etmenin bir hakkı iade olduğuna inanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Burada her bir milletvekili Meclis tatile girdiğinde tatile girmiyor; her bir milletvekili kendi seçim bölgesine gidiyor ve kendi seçim bölgesinde çalışmalarına devam ediyor. Gerçekten her bir milletvekili arkadaşımız, şurada her bir arkadaşımızla konuşsak inanın, birçok arkadaşımız tatil bile yapmadan kendi seçim bölgelerinde çalışmalarını tamamlayarak Türkiye Büyük Millet Meclisindeki yasama faaliyetine katılmak üzere bugün buraya gelmiş bulunuyor. O yüzden her bir milletvekilimizi de yaz döneminde yaptıkları çalışmalardan dolayı tebrik ediyorum. Yeni yasama dönemimizin herkese başırlı, hayırlı bir dönem getirmesini diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ile Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliklerinden istifalarına ilişkin yazılarının 4/11/2022 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/178)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ile Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliklerinden istifalarına ilişkin yazıları 4 Ekim 2022 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır. Bilgilerinize sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Küba Meclisi Başkan Yardımcısı Ana Mari Machado'nun beraberinde bir parlamento heyetiyle birlikte ülkemizi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 29/6/2022 tarihli ve 84 sayılı Karar'ıyla uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi (3/2078)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Küba Meclisi Başkan Yardımcısı Ana Mari Machado ve beraberinde bir Parlamento heyetinin ülkemizi ziyaret etmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 29 Haziran 2022 tarih ve 84 sayılı Kararı'yla uygun bulunmuştur.

Söz konusu heyetin ülkemizi ziyaretleri 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlemesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

İYİ Parti grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IX.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve arkadaşları tarafından, TÜİK'in açıkladığı verilere ilişkin iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi, kamuoyunun TÜİK'e olan güveninin yeniden sağlanması ve gerçek enflasyon verilerinin tespit edilmesi amacıyla 29/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/10/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 19 milletvekili tarafından TÜİK'in açıkladığı verilere ilişkin iddiaların araştırılarak

alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi, kamuoyunun TÜİK'e olan güveninin yeniden sağlanması ve gerçek enflasyon verilerinin tespit edilmesi amacıyla 29/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 4/10/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Fahrettin Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubumuzun vermiş olduğu araştırma önergesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Medisimizin yeni yasama yılının milletimize, Büyük Millet Meclisi çalışanlarımıza, hepimize hayırlar getirmesini Yüce Mevla'dan niyaz ediyorum? Geçen ay kaybettiğimiz Meclis çalışanımız Sezgin Okur Bey'e de Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, TÜİK eylül ayı itibarıyla enflasyon rakamlarını açıkladı. Bu rakam yüzde 83'ü aştı. Bağımsız kuruluş olan ENAG ise aynı dönem için bir yıllık enflasyonu yüzde 186 olarak açıkladı. Burada merak edilen şu: Vatandaş hangisine inanacak? Devletin açıkladığı rakamlara mı, TÜİK'in açıkladığı rakamlara mı, bağımsız bir kuruluşun açıkladığı rakamlara mı? Yine, vatandaş aradaki yüzde 103'ü geçen farkı nasıl görecek? Aslında yaşayarak görüyor çünkü hepimiz biliyoruz ki vatandaşın cebi her geçen gün soyuluyor.

Bugün itibarıyla, TÜİK'in gerçeklikten uzak, şeffaflığı yansıtmayan bir kurum olduğu bir kez daha ortaya konulmuştur. Niye bunu söylüyorum? Yıllarca TÜİK Başkanlığı yapmış olan eski bir bürokrat "TÜİK verilerine güvenmiyorum. Ülkemizde en çok enflasyon rakamları tartışılıyor. Tüketici Fiyat Endeksi verilerine güvenmiyorum. Birincisi, üretici fiyatları ile tüketici fiyatları arasında son otuz kırk yıllık veriye baktığımızda, makas hiçbir dönem 10 puanı geçmemiştir; eylül ayı itibarıyla Üretici Fiyat Endeksi ile Tüketici Fiyat Endeksi arasında tam yüzde 69 fark var. Bu, şu demektir: Üretici fiyat artırıyor fakat bunu satan esnaf hiç fiyat artırmadan sürekli zararına satıyor. Böyle bir şey olabilir mi? Elbette olamaz. Ayrıca, fiyatların toplanmasında, enflasyonun hesaplanmasında müdahale var. Fiyatları piyasadan derleyen görevlilere 'İnternette bir ürünün fiyatını belirleyip bunu gireceksiniz.' talimatı veriliyor. Esas olan, her vilayetten ve belirlenmiş olan 225 ilçeden, on binlerce iş yerinden fiyat derleyerek enflasyon hesabı yapmaktır." diyor.

Değerli milletvekilleri, bildiği gibi, Tüketici Fiyat Endeksi emeklilerin, memurların, işçilerin aylık ücretlerinin belirlenmesinde temel alınan rakamdır. Enflasyon rakamlarının düşük gösterilmesi sayıları 30 milyona varan çalışanlar ile sayıları 14 milyona yaklaşmış olan emekli, dul ve yetimin hakkının, alın terinin çalınması demektir. TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranları gerçek piyasa koşullarını yansıtmadığı gibi hayatın olağan akışına da aykırılık gösteriyor. TÜİK eskiden enflasyon sepetini açıklarken sepetteki kalemleri ve ağırlıklı oranlarını da açıklıyordu ancak şimdi enflasyon sepetini ve kalemlerini açıklamıyor. Bu durum bile TÜİK'in açıkladığı verilerin yanlış olduğu gösteriyor. Örneğin, TÜİK gıdada hangi ürünleri baz alıyor? Her haneye alınan yumurta ile belli bir kesimin alabildiği avokadonun ağırlık oranı nedir? Açıklanmayan kalemler üzerinden verilerle oynanıyor, böylece enflasyon da aşağıya çekilmiş oluyor; bu nasıl bir düzendir Allah aşkına?

Değerli milletvekilleri, hatırlarsınız, TÜİK 2016 yılına kadar bağımsız kararlar alan, başkanı istifa etmediği müddetçe görevini beş yıl boyunca sürdüren bir kurumdur. O yasayı da AK PARTİ çıkarmıştı, yani başkana beş yıl istifa etmediği sürece görevde kalma hakkı. Ama ne oldu? Şimdi, biliyorsunuz, artık yasa masa kalktı, Cumhurbaşkanlığı, başkanlık sistemi, Sayın Cumhurbaşkanı tam 3 defa TÜİK Başkanını değiştirdi, aldı. Özellikle son bir yılda 3 TÜİK Başkanının Cumhurbaşkanı tarafından görevden alınması oldukça manidardır. Bu durum kurumun bağımsız ve tarafsız kalmadığının, talimatlarla kararlar aldığının en belirgin göstergesidir. Buradan soruyorum: Bu başkanlar neden değişiyor? Bağımsızlığını kaybeden ve sürekli başkan değişen bir kuruma güvenilebilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Bugün itibarıyla resmî bir devlet kurumu olarak enflasyon rakamını açıklayan TÜİK'in açıkladığı rakamların tarafsız ve güvenilir olduğuna inanan -Allah aşkına- kaç kişi vardır? Ülkemizde vatandaşlar her geçen gün yüksek enflasyon karşısında eziliyor, en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyorlar. Ancak tüm bu olumsuzluklara rağmen, vatandaşın yoksulluğuna rağmen, çalışanların, emeklilerin hakları gasbedilmesine rağmen neden biz TÜİK üzerindeki bu gölgeleri kaldırmaktan imtina ediyoruz. Gelin, bu kamu kurumunu itibarsızlıktan kurtaralım. Gelin, AK PARTİ'nin bu Kuruma müdahalesi konusundaki gölgeleri de aydınlığa çıkaralım. Gelin, bu araştırmamıza destek verin, gerçekler ortaya çıksın. Siz haklıysanız biz takdir ederiz, biz haklıysak memur, emekli hakkını alsın.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Garo Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, yurttaşlarımız çok sayıda vergi ödüyorlar. Bunlar adaletsiz vergiler ama en adaletsiz vergi nedir arkadaşlar? Enflasyon vergisidir, enflasyon çünkü enflasyon dar gelirlinin alım gücünü götürür ama patronlar istedikleri gibi zam yaptıkları için servetlerine servet katarlar, patronlar daha ucuza işçi çalıştırırlar, daha zenginleşirler, enflasyonsa bütün yurttaşlarımızı yoksullaştırır. Şimdi böyle bir ortamda, bu epistemolojik, nörolojik, heterodoks ekonomi politikalarının sonucunda enflasyon yüzde 19'dan TÜİK'e göre yüzde 83'e yükselmiş. Değerli arkadaşlar, içinde bir kişi varsa bu enflasyon yüzde 83 rakamına doğru diyen buyursun gelsin, burada anlatsın bize. Hangi ürün yüzde 83 artmış? Ya, kiralar yüzde 200, yüzde 300 artmadı mı arkadaşlar? Siz şehirlerinizde görmüyor musunuz? 2 bin liralık kira 8 bin lira, 10 bin lira oldu. Değerli arkadaşlar, peynire yüzde 300 zam gelmedi mi ya? Ete yüzde 200 zam gelmedi mi? Bütün temel gıda ürünlerine yüzde 200, yüzde 300 zam gelmedi mi? Yurttaşlarımıza doğal gaz, elektrik faturası geliyor, bunlar yüzde 200, yüzde 300 zamlanmadı mı; enflasyon nasıl yüzde 83 olur? Epistemolojik, nörolojik, heterodoks ekonomi politikalarına göre oluyor.

Sayın Cumhurbaşkanı "Faiz sebep, enflasyon sonuç." dedi ya, şimdi olmadı, faiz geçen sene 19'du, faizi biraz düşürdü enflasyon 83'e çıktı. Şimdi buna inandırmak için ne yapacak? Ne diyor: "Ocakta düşecek." diyor. Neye göre diyor? TÜİK'e göre diyor. TÜİK elinde ya, talimatı veririm, enflasyonu düşürürüm diyor.

Oysa sayın arkadaşlar, enflasyon, ENAG'ın da belirttiği gibi -bağımsız bir kuruluş olan ENAG'ın da belirttiği gibi- en az yüzde 186. Şimdi siz diyeceksiniz ki: Arkadaşlar, yüzde 83 olsa ne olacak, yüzde 186 olsa ne olacak? Tabii, sizin tuzunuz kuru ama yurttaşın tuzu kuru değil. Yurttaş zorda, darda, alım gücü çalınmış durumda. Bakın, size örnek vereyim. Bu aradaki yüzde 100'lük fark neye sebebiyet verecek? Şimdi, yılbaşında işçiye, memura, emekliye zam yapılacak değil mi; neye göre yapılacak? TÜİK'in rakamlarına göre. Böyle giderse TÜİK ikinci altı aylık enflasyon rakamını yüzde 17 olarak açıklayacak arkadaşlar yüzde 17, ikinci altı ayın enflasyon farkı yani yılbaşında işçiye, memura, emekliye yüzde 17 zam yapılacak. Sayın Cumhurbaşkanı da diyecek ki: "Biz yüzde 20 yapıyoruz, enflasyonun üzerinde zam yapıyoruz." Oysa gerçek fark yüzde 100.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bunun sonucunda ne olacak? 5 bin lira maaş alan bir emeklinin maaşı 6 bin lira olacak

ama 6 bin liranın alım gücü geçtiğimiz yılın 3 bin lirasının bile altında olacak yani gerçekte o emekli 10 bin lira maaş alması gerekirken 6 bin lira maaşa talim etmek zorunda kalacak sizin gibi vicdansızlar yüzünden. Bakın, size iddiayla söylüyorum, on milyonlarca işçi, memur, emekli bu düşük gösterilen enflasyon üzerinden zam alacaklar. Bunu da iddiayla söylüyorum -hani bu kadar yolsuzluk var ya- Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük yolsuzluğu TÜİK üzerinden yapılıyor arkadaşlar. Bu enflasyon düşük gösterildiği için işçinin, memurun, emeklinin sofrasından tam 1 trilyon lira çalınmış olacak. Nereye gidecek bu 1 trilyon lira? Yandaşlara gidecek, saraylara gidecek, savaşımlara gidecek ama yurttaşlarımız yoksullaşacak. O yüzden gelin Meclis olarak bu konuda sorumluluk alalım, bu TÜİK yolsuzluğunu ve hırsızlığını araştıralım arkadaşlar.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Göker. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle yeni yasama yılımızın hepimize hayırlı olmasını, kavgasız gürültüsüz geçmesini -özellikle bir idare amiri olarak- temenni ediyorum. 28'inci Dönemde burada birlikte olacağımız arkadaşlara şimdiden merhaba, bizimle olamayacak arkadaşlara da elveda demeyi uygun görüyorum.

Meclisin konuşulacak onca sorunu var iken ilk görüşme, ilk yasa teklifinin muhalefeti susturma yasası olmasını, sosyal medyaya yasak getirme yasası olmasını da bu anlamda manidar buluyorum. Bu yasa teklifinin geriye çekilmesinin de demokratik bir Türkiye için son derece gerekli olduğu kanaatini taşıyorum çünkü birazdan konuşacağımız İYİ Partinin grup önerisinde TÜİK'in verileri değerlendirilecek. Eğer çıkıp dışarıda TÜİK için "Verileri yalandır." diye bir ifade kullanırsanız bu size üç yıl hapis cezası olarak geri dönecek. İfade özgürlüğü demokraside katsayı dediğimiz bir ülkede bunlar kabul edilebilir şeyler değildir ancak Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz yine bir kelime eksik söylemeden, bir santim eğilmeden, bir adım geri gitmeden doğru bildiklerimizi söylemeye, vatandaşlarımızı bilgilendirmeye devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜİK tarafından tespit edilen verilerin ne yazık ki güvenilirlik, tarafsızlık, güncellik ve şeffaflık ilkelerinden son derece uzak olduğunu pazara çıkan bir arkadaşımız çok rahatlıkla görebilir; Bilmiyorum, pazardan mı alışveriş yapıyorsunuz, marketten mi örneğin, patates yüzde 170, şeker yüzde 164, süt yüzde 127, ekmek yüzde 98 gibi artışlarla zamlanmış bir ülkede biz TÜİK'in zam örneklerinde bunları karşılık olarak göremiyoruz ama asgari ücretle geçinen memur, esnaf bu zamların altında inim inim inlemekte.

Peki, buraya nasıl geldik? Evet, buraya gelişimiz gayet net. Ünlü bir ekonomist çıktı dedi ki: "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur." Buradan yürüyerek o tarihte söylediğinde 19 olan tabela faizi bugün yüzde 12'ye geriledi. Oysa raf fiyatlarında bunun böyle olmadığını biliyoruz. Çok net bir açık örnekle bunu size aktarmak istiyorum: 200 liralık banknot ilk çıktığında yani 2009 yılında 132 dolar alabiliyordu, şimdi alabildiği rakam 11 dolar. Gelen enflasyon, gelen ekonomi, maalesef, bu kadar dipleri inmiş seviyede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Yine bağımsız ekonomi kuruluştur olan ENAG'ın açıkladığına göre yüzde 186 gibi bir enflasyonla vatandaşlarımız mücadele etmekte. Keza çiftçilerimizin üre, DAP gübresi, mazot gibi girdi fiyatlarındaki zamların ortalaması neredeyse yüzde 175'leri buluyor ama süte gelen zam bunun yanında solda sıfır. Vatandaş ineğini kesime, çiftçi tarlasını icraya vermeye başladı.

Hükümetizin sözün özünde bir metal yorgunluğuna ulaştı ve yapılacak ilk seçimlerde sizin üstünüzden bu yorgunluğu alacağız diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Orhan Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. Kıymetli milletvekilleri, Türkiye İstatistik Kurumu cumhuriyetin ilk yıllarında, 1926'da merkezî veri toplayıcı olarak kurulmuş ve 2005 Kasım ayında "Türkiye İstatistik Kurumu" adını almış köklü bir kurumumuzdur. 2005 yılından bu yana, Avrupa Birliğiyle uyumlu olarak istatistik ölçmeye başlayıp AB'nin tüm istatistiklerini tutan EUROSTAT'a üye bir kurum olan TÜİK, enflasyon hesaplamaları, örneklem ve ürün standartlarını EUROSTAT'A göre yapmaktadır ve tüm ölçümlerini ve verilerini aylık olarak düzenli bir şekilde EUROSTAT'a göndermektedir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bize de göndersin.

ORHAN YEGİN (Devamla) – EUROSTAT standardını kullanarak yıl başında bir mal ve hizmet sepeti oluşturmakta, bu ürünler toplumun ortalama tüketim alışkanlıklarına ve yoğunluğuna göre belirlenmekte ve ona göre ağırlık puanları verilmektedir. Sonra, 81 ilde, 225 ilçede bu ürünlerin fiyatları toplanıyor, aynı kalitede, aynı özellikte, aynı markadan ve aynı iş yerinden olmak şartıyla tüm il ve seçilen ilçelerde bir ürün için yaklaşık 800 tane fiyat alınıyor. Tabletlerle bu ürünlerin fotoğrafları çekiliyor ve anında merkeze gönderiliyor, ayrıca, yaygın olan 5'in üzerinde zincir marketten satılan ürünlerin kasadan geçen barkot verileri toplanıyor. 2022 yılı itibarıyla, toplamda, ay sonunda TÜFE kapsamında yaklaşık 560.392 fiyat derleniyor, sonra, yine EUROSTAT hesaplama yöntemiyle bu fiyatlar işlenip bir rakam ortaya çıkartılıyor. Fiyat toplama işi bir ay içinde bazı ürünler için 2, bazı ürünler için -örneğin, sebze meyve fiyatlarında değişiklikler olabilir- 4 defa tekrarlanıyor. Ay sonunda kurumun elinde yüz binlerce fiyat ve bir o kadar fotoğraf oluyor ve bunların hepsi arşivleniyor. Fiyatları merkeze gönderen tabletlerin ayrıca "log"ları tutuluyor ki on yıl boyunca geçmişe dönük denetim de bunların üzerinde yapılabilsin diye. Ayrıca, sepetteki ürünlerin isimleri, ağırlık değerleri, fiyatları ve hesaplama yöntemi her ay kurumun internet sitesinden yayınlanıyor. Niçin? Merak edenler buradan bakıp neyin, nasıl yapabildiğini görsünler diye.

Kıymetli milletvekilleri, evet, belki işin bu teknik sürecini ve bilimsel hesaplama yöntemini vatandaşımız bilmiyor olabilir ancak bu sürecin nasıl işlediğinin bilinmesine rağmen özellikle son yıllarda böylesi köklü ve önemli görevler icra eden kurumlarımızı kasten itibarsızlaştırma gayreti içinde olanları da biz milletimizin vicdanına havale ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, tamamlayın sözlerinizi.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

İnsanın olduğu her yerde hata olabilir; bunlar konuşulur doğrusu bulunur, varsa hatalar düzeltilir. Ancak elde hiçbir bilgi ve belge olmadan ne olduğu belli olmayan kişi, grup veya şirketlerin söylediklerinden hareketle bu işi bilimsel ve şeffaf bir şekilde yıllardır yapan devletin bir kurumunun ve o kurumun çalışanlarının rakamlarla oynadığını iddia etmek, onları karalamak vicdana sığmaz. Bazen açıklanan enflasyon oranından daha fazla enflasyon olduğu zannedilebilir, genelde sık satın alınan ürünlere bakılarak enflasyon algısı değişebilir. Kimi sadece gıdayı baz alır, kimi sadece yakıtı baz alır, kimi birkaçını. Oysa, TÜİK ülkedeki tüm ürünleri, tüm fiyatları baz alır ve gerçek bir değere ulaşır.

Kıymetli milletvekilleri, biz buradan, milletin kürsüsünden kimseyi ayırt etmeden bir çağrıda bulunmak istiyoruz: Sadece TÜİK'i değil tüm kurumlarımızı siyasi tartışmaların bir parçası hâline getirmekten lütfen kaçınalım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme

alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ ve arkadaşları tarafından, Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurtlara artan talebi karşılamamasının nedenlerinin araştırılması ve öğrencilerin barınma sorunlarının giderilmesi amacıyla 30/9/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/10/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

30 Eylül 2022 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ ve arkadaşları tarafından verilen 21649 grup numaralı Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurtlara artan talebi karşılamamasının nedenlerinin araştırılması ve öğrencilerin barınma sorunlarının giderilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 4/10/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bugün bizim için acılı bir gün çünkü yine bir suikast haberiyle güne başladık. Süleymaniye'de Jineoloji dergisinin aktivistlerinden aynı zamanda akademisyen ve gazeteci olan Nagihan Akarsel'in evinin önünde hunharca katledildiği haberini aldık. Bir kez daha kadın özgürlük mücadelesine yönelen bu saldırıyı lanetlediğimizi ve Nagihan arkadaşın şahsında, kadın özgürlük mücadelesi yürüten bütün arkadaşlarımızı, bütün kız kardeşlerimizi saygıyla sevgiyle minnetle selamladığımı ifade etmek istiyorum.

Sadece katledilen Nagihan Akarsel de değil aynı zamanda İran'da saçının teli göründü diye katledilen Jina Mahsa Amini ve onun katliamını protesto eylemlerinde yaşamını yitirenleri de saygıyla anıyorum.

Evet, yeni bir yasama dönemindeyiz ama ne yazık ki ülkemizde yenilik adına hiçbir şey yok. Her geçen gün sorunlar derinleşiyor, enflasyon gittikçe artıyor, işsizlik derinleşiyor, hayat pahalılaşıyor ve insanlar -deyim yerindeyse- bir parça ekmeğe muhtaç hâle geliyor. Ama bütün bunlar yaşanırken ne yazık ki mevcut iktidar partisi ve onun Ekonomi Bakanı bize güllük gülistanlık bir tablo çiziyor. Ben bu vesileyle, grup önerimiz olan aslında Türkiye'deki mevcut gidişattan en fazla etkilenen öğrencileri, üniversite öğrencilerini ifade etmek istiyorum.

Evet, yeni bir eğitim öğretim yılındayız ve bu yeni eğitim öğretim yılında ne yazık ki geçmiş sorunlar katlanarak devam ediyor. Bunların en başında da tabii ki barınma sorunu geliyor çünkü ülkemizde çok uzun süredir devlet yurdu yapılmıyor; ülkemizde çok uzun süredir üniversite öğrencileri de ortaöğretimdeki öğrenciler de cemaat yurtlarına muhtaç hâle getiriliyor; ülkemizde çok uzun süredir cemaat evleri, cemaat yurtları toplumu şekillendirmede, insanları aslında başka bir yere sevk etmede araçsal olarak kullanılıyor. Ve devletin asli görevi olan halkını, çocuklarını ücretsiz eğitim, ücretsiz sağlık hizmetinden faydalandırma meselesinde bir arpa yol alamıyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakın 2020-2021 yılında Türkiye'de Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı 773 yurt bulunuyordu. Bir yıl sonra yani 2021-2022 döneminde sizce kaç yurt arttı? Sadece 3 tane yani 776 yurda ulaştı; 3 yurt yaptınız. Bu sırada dünya kadar şaşaalı rektörlük binası yaptınız, dünya kadar gereksiz yap-işlet-devret modelleriyle inşaatlar yaptınız, şehir hastaneleri yaptınız ama gencecik çocuklarımıza hani her gün "geleceğimiz" dediğimiz öğrencilerin gidip insanca yaşayabilecekleri, barınabilecekleri, kaygı duymadan gidip okullarına kayıt yaptırabilecekleri yurtları onlara yapmadınız ama bir uyanıklığınız var, bu yıl bir şey yaptınız, geçen yıl bu eylemler büyüdükten sonra. Bu yıl getirdiniz mevcut odalara ranza koydunuz, üst üste ranza koyarak da yatak kapasitesini artırdınız; sonuç? O ranzalardan bile çaldınız, o ranzalar bile çürük çıktı; öğrenciler yaralandılar, ranzalar yıkıldı. Evet, bunu yapıyorsunuz. Farelerin olduğu yerde, böceklerin olduğu yerde, hiçbir hijyenik koşulu sağlanmadığı yurtlarda öğrencilerimizi barınmaya zorluyorsunuz ama bunların da sadece 825 binine bu hizmeti sağlıyorsunuz. 7 milyon 829 bin öğrenci bu yıl, yeni dönemde eğitim öğretime başladı. Bunların sadece 825 binine barınma hizmeti verdiniz gerisine "Ben bakmıyorum, ne hâliniz varsa görün." dediniz; sonuç? Milyonlarca öğrenci okul kaydını yaptıramadı ya da gidip kaydını yaptırdı dondurmak zorunda kaldı. Ya da ne yaptınız; gittiniz, misafirhaneleri öğrencilere açtınız ve kapasiteyi artırmış gösterdiniz ama bunların hiçbirinin mevcut yaraya çözüm olmadığını, sadece bir pansuman olduğunu, sadece günü kurtarmaya çalıştığını sizler de iyi biliyorsunuz. Bununla da yetinmediniz, metropol kentlerde kampüslerin çok uzağında, şehir dışlarına yurt yaptınız. Soruyoruz: Acaba hangi müteahhidi, hangi arsa sahibini bu projelerle ihyâ ettiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

Neden okulların olduğu yere, kampüslerin olduğu yere, yakın yerlere yurt yapmıyorsunuz? Neden öğrencilerimizin ücretsiz olarak okuyacağı imkânları sağlamıyorsunuz? Neden çocuklarımız sabah okula aç gidip akşam eve aç geliyorlar? Neden insanlar çocuklarına 10 lira, 5 lira harçlık veremez duruma geldiler? Neden artık öğrencilerimiz fotokopi bile çektiremez hâle geldiler, kaynakları alamıyorlar, kitaplara erişemiyorlar? Nedeni ne? Çünkü siz saraylarda günde 10 milyon harcıyorsunuz; yediğiniz önünüzde, yemediğiniz arkanızda. Saraya günlük 10 milyon yetiştirmek için koca bir ülke çalışıyoruz ve siz bizim çocuklarımızın nafakasını, bizim çocuklarımızın geleceğini, onların barınma hakkını, onların beslenme hakkını çalışıyorsunuz. Biz bu süreci değiştireceğiz; hem öğrencilerimizin hem halkımızın hem de emekçilerin hakkını size soracağız.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Behiç Çelik konuşacak. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarının yeterliliği ve öğrencilerin yaşadığı mağduriyetlere ilişkin HDP'nin grup önerisi üzerine söz aldım. Öncelikle 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, KYK yurt sayısında ciddi bir yetersizlik olduğu bilinmektedir. Hâl böyle olunca KYK dışındaki yurtlara talep artmakta, yetersizlik, aile bütçelerini olumsuz etkilemektedir. Her eğitim öğretim yılının başlangıcında,

yükseköğrenimi kazanan öğrencilerimiz ve aileleri KYK yurtlarına yerleşebilmek için çırpınmakta ancak çoğu defa başarılı olamamaktadırlar. Enflasyonun yüzde 200'lere yaklaştığı, hayat pahalılığı ve geçim zorluğunun had safhaya ulaştığı bir ortamda gencecik evlatlarımızın, onları binbir fedakârlıkla bugünlere getiren ailelerin taşıdıkları yükü bir nebze olsun hafifletmek sosyal devlet olmanın gereğidir.

Arkadaşlar, enflasyonla mücadelede ciddi bir programı olmayan bir iktidarın, halka çıkardığı faturalardan bir tanesinin de yükseköğrenim gençliğine olduğu açıktır. Gençlerin eğitim, barınma, beslenme gibi temel insani talepleri görmezden gelinmektedir. İktidarın, gençlerimize ve ailelerine karşı bu alanda da büyük bir vebal taşıdığı malumunuzdur. Yurt meselesini bu bağlamda değerlendirmek icap eder. Dolayısıyla, bir sınavı dahi usulüne göre yapamayan, sözde mülakatlarla liyakati yok eden, eğitim öğretimi yazboz tahtasına çeviren, gençlere umutlarını başka ülkelerde aratan AKP, yeni mağduriyet ve zafiyetlere alan açmaktadır.

Değerli arkadaşlar, yurtlara yerleşmeyi başarabilen öğrencilerimize iktidarcı yüksek standartlı barınma sağlamak şu anda artık imkânsız hâledir çünkü kapasite zorlanmakta, 2 öğrencili bir odaya 6, 8, 12 öğrenci -ranza usulü- yerleştirilerek özel alanlar neredeyse bütünüyle kaldırılmaktadır. Böyle bir barınma anlayışı olabilir mi arkadaşlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bizim iyi eğitim politikamız var, o konuda birkaç hususa değinmek istiyorum: Öncelikle, YURTKUR'un yeniden yapılandırılması ve yurtların üniversiteye devri sağlanacaktır, isteyen her öğrenciye yurt ve barınma imkânı verilecektir, sağlıklı ve dengeli beslenme desteği yapılacaktır, isteyen her öğrenciye burs ve kredi desteği verilecektir; bu, iyi eğitim politikamız. Evet, yurtlara musallat olan meczuplar, mafyöz gruplar, çıkarıcılar, başlı başına birer sorun yumağı olarak kendilerini gösteriyorlar. Devlet yurdundan malum yurtlara kayda zorlanan çocuklarımızın nasıl savrulduklarını da biliyoruz, buna izin vermeyeceğiz arkadaşlar.

Çocuklarımıza ve gençlerimize sahip çıkacağız diyorum, hepinize tekrar saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Yıldırım Kaya.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı çalışması hepimize hayırlı ve uğurlu olsun.

Yarın 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü. Bugün Altındağ'da bir okulda öğretmenlerle Öğretmenler Günü'nü, dertlerini ve sorunlarını konuştuk. Bu kürsüden öğrencilerinin sorunlarını konuşacağımı anlattığımda söyledikleri şu: Öğretmen huzura kavuşmadan öğrencinin huzura kavuşması mümkün değil; önce öğretmenleri girdaba sokan 19 Kasım'da yapılacak bu ayrıştırma sınavına son verin, daha sonra bizim Öğretmenler Günü'müzü kutlayın; kuru kuru kurban olam, yaş yaş gadan alamlarla bu işler olmaz. Öğretmenlerin sizlere selamlarını getireyim.

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisinin yirmi yıldır çözemediği bir sorunu burada konuşuyoruz. Artık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarından bu sorunu çözmesini beklemek ham hayaldir. Dolayısıyla artık Adalet ve Kalkınma Partisinin öğrencilerin barınma sorununu çözemediğini, beslenme sorununu çözemediğini bizden iyi bilenler yaşayanlardır, 4 milyon öğrencidir. Bunu anlatmak yerine, artık biz bu sorunu nasıl çözeceğiz -öyle ya, gidiyor gitmekte olan, geliyor iktidar olacak olan- iktidar olacak olanın çözüm süreci nedir?

Şimdi, geçen yıl özel yurtlara 1.050 lira beslenme yardımı yapılıyordu, bu sene bu yardımın 1.500 liraya çıkartılacağı söylenerek özel yurtlar, tarikat ve cemaat yurtları öğrenci topluyor. Bu doğru mu değil mi, bunun araştırılması gerekiyor. Eğer doğrusuysa devlet kendi öğrencisine sabah kahvaltıda 6 zeytin, 1 dilim ekme, 1 bardak çay vererek bu sorunu çözemez.

Peki, bu sorun nasıl çözülür? Cumhuriyet Halk Partili belediyelere bakalım. Çankaya Belediyesi, her akşam, Ankara'da bulunan üniversite öğrencilerinin tamamının beslenme sorununu çözüyor; şimdi de her gün, günde 3 bin ilköğrencisinin beslenme sorununu çözüyor. Bu sorunlar çözülebilir, yeter ki tercihiniz kimden yana olacak, siz tercihinizi öğrenciden yana mı yapacaksınız, yoksa başka kesimlerden yana mı? Biz tercihimizi öğrencilerden yana yaptık.

Yurt sorunu konusunda... İstanbul'da 258.341 öğrenci var, 30.795 öğrencinin yurt sorunu çözülmüş yani oran yüzde 11. Peki, İstanbul'da bu, Ankara'da bu, İzmir'de benzer bir durum; Türkiye'de ortalama yüzde 20'sinin yani 5 öğrenciden 1'inin sorunu çözülmüş. Peki, dünya ortalaması kaç?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Yüzde 40'ının ve yüzde 50'sinin sorunları çözülmüş. Dünya yüzde 50'sinin sorununu çözerken siz yüzde 20'sinin sorununu çözerek dünya devi olduğunuzu söyleyemezsiniz.

Bakın, Cumhuriyet Halk Partisi belediyeleri 2019 yılında 22 olan yurt sayısını 83'e çıkarmış; 2.996 olan yurt kapasitesini 14.745'e çıkarmış; 12.105 öğrencinin geçici barınma sorununu çözmüş. Biz ne yapacağız? İvedilikle yurt ihtiyacını karşılamak için uygun binalar kiralayacağız, sorunu çözeceğiz. Bir yıl içerisinde, hiçbir öğrenci açıkta kalmayacak şekilde yurt sorununu TOKİ vasıtasıyla çözeceğiz. TOKİ konut yapıyor, tamam, yapsın ama TOKİ'nin bir yıl içerisinde 2 bin yurt yapma kapasitesi var mı yok mu? Var. Biz TOKİ'yi öğrenciden yana çalıştıracacağız.

Bekleyin, bu sorun Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında çözülecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Kaya, teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Selman Özboyacı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını diliyorum.

Genç bir milletvekili olarak bu kürsüde gençler adına daha fazla konuşmaların yapılmasını, gençlerin gerçek taleplerinin daha çok dile getirilmesini oldukça kıymetli buluyorum ama maalesef bugün, her satırı gerçeklikten uzak, masabaşında acelece hazırlanmış, gerçekleri asla yansıtmayan bir grup önerisi üzerinde konuşuyoruz. Neden masabaşında hazırlanmış diyorum? Çünkü bir öneri hazırlanmadan önce doğru bilgiyi edinmek gerekir, bilgi bir güçtür. Sayın milletvekili masabaşında hazırlık yaptığı için daha hangi konu hangi bakanlığa ait onu dahi bilmeden böyle bir grup önerisi sunmuş. Kendisi not alırsa ben de doğru bilgileri vermeden önce metindeki bazı yanlışları düzeltmek istiyorum.

Önerinin gerekçe kısmında yer alan metinde "Millî Eğitim Bakanlığının verilerine göre..." denmiş, oysa bu veriler Gençlik ve Spor Bakanlığının geçen yılki verilerine ait; daha sorumluluğun hangi bakanlıkta olduğunu dahi bilmeden hazırlanan bu önerinin amacının ne olduğu da aşikârdır.

Yine, öneri metninde Kastamonu Üniversitesi içerisinde yer alan yurtlardan bahsedilmiş ancak üniversite yerleşkesi içerisinde faaliyet gösteren herhangi bir yurdun bulunup bulunmadığı dahi araştırılmamış görünüyor. Üniversite yerleşkesi içerisinde aktif herhangi bir yurt bulunmadığı gibi bölgede yaşanan afetlerden zarar gören herhangi bir yurt da yoktur. Ayrıca, bu yıl Kastamonu'da barınma talebinde bulunmuş 3.014 kardeşimizin hepsinin talebi karşılanmış olup şu anda hâlen 862 kız, 477 erkek boş yatak kapasitesi bulunmaktadır.

Ben şimdi milletin kürsüsünden doğru bilgileri aktarmak istiyorum: 2022-2023 eğitim öğretim yılı yurt başvurularına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanlığımıza bağlı KHK yurtlarında ilk fazda yüzde 80, ikinci fazda ise yüzde 92 seviyesinde karşılama sağlandı. Şu anda ülkemizde Bakanlığımıza ait 850 bin kapasiteli -825 bin değil, onlar eski veri- 800 yurdumuz bulunmaktadır. Bu, Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en yüksek yurt kapasitesini ve en yüksek yerleştirmeyi ifade ediyor.

Ben kendi şehrimden örnek vereyim: Konya'da 2002 yılında 7.992 öğrenciye kapasite sağlanırken bu rakam 2022 itibarıyla 36.586'dır ve sadece geçen yıl yaptığımız 4 yurtla 8.481 kapasite sağlamışız. Yani bu, şu demek: Biz bir yılda yaptığımız 4 yurtla seksen yılda yapılandan daha fazla kapasiteyi sadece Konya'da sağlamışız. Sadece ilk faz içerisinde, 41 ilimizde başvuran öğrencilerimizin tamamı yurtlara yerleştirildi. Üstelik öğrencilerimizden elektrik, su, ısınma, güvenlik, temizlik, internet, sosyal, sportif ve kültürel faaliyetler için hiçbir ücret alınmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) – Gençlerimizin barınma ihtiyacı bence siyasetüstü bir konudur. İşte, bu konuda da ortaya çıkan başarı iktidarıyla muhalefetiyle alkışlanması gereken bir başarıdır. Bu başarı da hiç şüphesiz Recep Tayyip Erdoğan'ın her zaman gençleri öncelediğinin göstergesidir. Bu başarı, yirmi yıllık bir tecrübenin, gençlere yatırımın göstergesidir.

Ben, gençleri temsil eden bir milletvekili olarak gençler adına bu kıymetli yatırımlar için başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a ve Gençlik ve Spor Bakanımız Muharrem Kasapoğlu Bey'e teşekkürlerimi sunuyorum.

Keşke öneri sahibi, imza sahibi milletvekili burada -genç bir milletvekili olarak gerçi kendisi konuşmadı ama- gerçekten gençleri önemsiyor olsaydı, biraz da kaçırılan çocuklarının hasretiyle binlerce gündür nöbet tutan Diyarbakır annelerini konuşsaydı, keşke kurban eti dağıtmak için evinden çıktığında daha 16 yaşında şehit edilen Yasin Börü'yü, Karadeniz yaylalarında daha 15 yaşında şehit edilen Eren Bülbül'ü konuşsaydı.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Yaşlanmamışsın ama ihtiyarlamışsın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Düşüncelerin genç değil ama hep yaşlılara ait.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Ek sürenizi verdim zaten.

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) – Bırakın onlar hayallerini ve hayatlarını çaldıkları gençleri değil, böyle yalan yanlış bilgileri konuşmaya devam etsinler. Biz onların yanlışlarını düzeltmeye ve gerçekleri onların yüzüne haykırmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özboyacı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Hatip konuşmasında grubumuza ve milletvekilimize sataşmıştır, sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Duyamıyorum, ne dedi Sayın Beştaş?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bir kere, her şeyden önce "Laf kalabalığı." "Gelişi güzel yazılmış." "Gerçeklikten uzak." gibi...

BAŞKAN – Eleştiri bunlar da.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Başkan, "Yalan." dedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Eleştiri değil Sayın Başkan. Yani bizim gençlerin barınma sorununa ilişkin yaptığımız konuşmayla, onun "Masabaşında..." Yani bu bir aşağılamadır, bu yalan demektir.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Vekilimiz konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

Süreniz iki dakika.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, biz, yalan konusunda AKP ve grubuyla yarışamayız. Öncelikle hakkınızı teslim ediyoruz, o konuda hiç sorun yok.

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Siz çok daha iyi yalancılarsınız.

BAŞKAN – Yeni bir sataşmaya yol açmayın lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ama şöyle bir şey söyleyeyim: Şimdi, ben anlayamadım, Sayın Hatip, Millî Eğitim Bakanlığının verilerini kullanmamızdan niye rahatsız oldunuz?

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – O veriler Millî Eğitim Bakanlığının değil.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Sonuçta, bu ülkenin Millî Eğitim Bakanlığının verileri yayınlamışsa, biz de buraya koymuşsak bunda sorun yok.

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – O veriler Millî Eğitim Bakanlığının değil, Gençlik ve Spor Bakanlığının.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Siz sorunun özüne dair bir şey söyleyin. Bu ülkede barınma sorunu var mı? Var. Bu ülkede öğrenciler barınmadıkları için gidip kayıt olamıyorlar mı? Olamıyorlar. Bu ülkede üniversiteler açıldığından beri Çatımız Gökyüzü Hareketi'ne bağlı birçok öğrenci parklarda yatıyor mu? Yatıyor. Sırf ev bulamadığı için her gün bizim maillerimize, "dm"imize "Vekilim, yardım edin, şu üniversiteyi kazandım, eğer yer bulamazsam kayıt yaptıramayacağım." diye kaç bin tane mesaj geliyor, siz biliyor musunuz? Siz gençsiniz, gençlerin sorunlarından bahsediyorsunuz, ben size soruyorum: Yirmi yılda kaç tane yurt yaptınız? Şimdi, üst üste yatak koyarak kapasite artırıyorsunuz, misafirhaneleri açarak kapasite artırıyorsunuz. Ya, şu anda, bakın, ben 825 bin dedim, siz "850 bin" dediniz; geri kalan 7 milyon öğrenci nerede barınıyor? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – 30 kişilik koğuşlarda kalınıyordu, 30 kişilik!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – İstanbul gibi bir metropolde kira fiyatlarından haberiniz var mı? Bir öğrenci 7 bin lira, 8 bin lira kirayı nasıl ödeyecek?

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – 30 kişilik koğuşlarda kalınıyordu AK PARTİ’den önce!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Yemek veremiyorsunuz, yurt yapmıyorsunuz, cemaatlere bütün alanı teslim etmişsiniz. Aladağ’da cemaatlerin yurdunda öğrenciler yandı, Elâzığ’da Enes Kara bir cemaat yurdunda kaldığı için yaşamını feda etti ve siz hâlâ kalkmışsınız buradan hamaset yapıyorsunuz. Yazıklar olsun ya! Hiçbir şey demiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ ve arkadaşları tarafından, Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurtlara artan talebi karşılamamasının nedenlerinin araştırılması ve öğrencilerin barınma sorunlarının giderilmesi amacıyla 30/9/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi vardır, yerine getireceğim.

Sayın Beştaş, Sayın Hatimoğulları, Sayın Ersoy, Sayın Koçyiğit, Sayın Çepni, Sayın Peköz, Sayın Özgüneş, Sayın Gaydalı, Sayın Kemalbay, Sayın Toğrul, Sayın Kenanoğlu, Sayın Coşkun, Sayın Tiryaki, Sayın Koç, Sayın Aydemir, Sayın Bülbül, Sayın Kaçmaz, Sayın Öcalan, Sayın Dede, Sayın Taşçier.

Yoklama işlemi için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula veren sayın milletvekilleri lütfen Genel Kurul Salonu’ndan ayrılmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.58

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.22

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Sevdâ ERDAN KILIÇ (İzmir)

---0---

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ ve arkadaşları tarafından, Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurtlara artan talebi karşılamamasının nedenlerinin araştırılması ve öğrencilerin barınma sorunlarının giderilmesi amacıyla 30/9/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve arkadaşları tarafından, okullarda bir öğün sağlıklı yemeğin çıkması ve dolayısıyla eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla 4/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/10/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve arkadaşları tarafından, okullarda bir öğün sağlıklı yemeğin çıkması ve dolayısıyla eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla 4/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3649 sıra no.lu) Meclis Araştırması Önergesi’nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 4/10/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Turan Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Şimdi "ceylan derisi koltuklarda otururken halka sırtını dönenler" tanımına bizleri dâhil etmemeniz için söyleyeceklerimi dikkatli dinlemenizi arzu ediyorum.

Sevgili arkadaşlarım, Adalet ve Kalkınma Partisi sıraları; anlatacağım hikâye gerçekten vicdani anlamda hepimizin ortaklaşması gereken bir tabloyu gerektiriyor. 13 yaşındaki bir çocuk televizyon ekranlarına çıktı, ağlayarak şunu söyledi: "Kendimi yetiştirmeye çalışıyorum. Aç kalmamak için su içiyorum." Ve babasının da çaresizlikten ağladığını söyledi. Allah ıslah etsin!

Anayasa'nın 5'inci maddesi dâhil olmak üzere, yine bu Anayasa'nın içerisinde en az 6-7 tane madde çevre, sağlık, gençlik, beslenme, barınma vesair gibi amir hükümleri içerirken son dönemde yaratılan tablo, çocuklara yoksulluk transferi şekline dönüştü. Onların hiçbir kusuru yokken onların üzerine bir yoksulluk yaktık. Bunun çözümünü, bununla ilgili konuları konuşalım diyorum ve burada asla siyasi polemik konusu yapmadan, gayet insani bir şekilde, ortaklaşa çözmemiz gereken bir tablodan bahsedeceğim çünkü çocuklar melektir, melek gibi olan çocukların sorunlarını da burada konuşurken, siyasi istismar konusu dâhil olmak üzere, hiçbir şekilde başka bir yere malzeme yapamayız. Genel Başkanımızın söylediği bir söz var: "Bu ülkeye sözüm var, Türkiye'de hiçbir çocuk yatağa aç girmeyecek." Biz bu tabloya bu niyetle yaklaşıyoruz ve o yüzden de aile destekleri sigortası dâhil olmak üzere birçok konuyu son dönemde gündeme getirdik. Elli yıllık bir vebalden bahsediyoruz aslında, elli yıldır iktidarların hayata sürmedikleri, altında Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin imzası olan bir anlaşmadan bahsediyoruz. Yirmi yıldır da siz yönetiyorsunuz, sizin de birazcık sorumluluğunuz olsun bu konuyla alakalı. Açlık insani bir konudur, az önce söylediğim gibi, kutuplaşmaya, kutuplaşma yüzünden birbirleriyle cebelleşmeye asla feda edilecek bir konu değildir, özellikle çocuk açlığı ortaklaşa çözeceğimiz bir konudur, buradan bakmanızı istirham ediyorum, buradan yola çıkmayı istirham ediyorum size. "Umut" filmini hatırlarsınız, Yılmaz Güney'in Türk sinemasına sunduğu bir başyapıttır. Orada der ki: "Yoksulluk dirliği bozar, düzeni de bozar." Dirliğinizi ve düzeninizi bozan bir yoksulluğa karşı karşıyayız. Bedelini küçücük çocuklar neden ödüyor? Çocuklar açlıktan baygınlaşabilecekleri bir ortama nasıl feda ediliyor? Bunları bu Mecliste konuşalım, birlikte ortaklaşalım, birlikte çözümüne akıl yoralım diye buradayım ben. Palavracı bir kurum var -siz seviyorsunuz, az önce tartıştınız- TÜİK "Enflasyon yüzde 83." diyor, İstanbul Ticaret Odası "107" diyor, ENAK "188" diyor, ne fark eder? Tamamının faturasını bu çocuklar ödüyor, tamamının faturasını çocuklar ödüyor. Yoksul ailelerin çocuklarının -Derin Yoksulluk Ağı'nın yaptığı çalışmaya göre- neredeyse yarıya yakını tamamen temel beslenmeden mahrum bir hâlde. Bu ülkede yoksul aileler üzerinde yapılan araştırmada yoksul aile çocuklarının yüzde 15'e yakını eğitim çağında çalışmak zorunda kalıyor, eğitimini yapamıyor. Yine, bunların yüzde 6'sı o aileye tek gelir kaynağı. Düşünebiliyor musunuz, bir çocuk çalışıyor, küçücük bir çocuk bir aileye bakıyor. 7,4 milyon çocuk yoksul. Vicdanlarınıza sesleniyorum: Bunları konuşmayacak mıyız, bunları yok mu sayacağız? Ha, iyi örnekler yok mu? Size iyi örnekler de vereyim ben: Bizim Beylikdüzü Belediyemiz "Beslenme Saati" projesi diye bir şeyi hayata geçirdi. Beylikdüzü'nde 675 ihtiyaç sahibi aile tespit edildi, 1.075 çocuğa gün içerisinde, çantayla, farklı zamanlarda, farklı yiyeceklerden oluşan beslenme desteği veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) - Aynı şekilde Çankaya Belediye Başkanımız da bunu uygulamaya soktu. Beylikdüzü Belediye Başkanımız Mehmet Murat Çalık'a buradan teşekkür ediyorum, Çankaya Belediye Başkanımız Alper Taşdelen'e teşekkür ediyorum. İstanbul Büyükşehir Belediyesi 180 bin çocuğa süt ulaştırıyor, onlara da teşekkür ediyorum. Buradan, yüreğini ortaya koyan, Genel Başkanımızın "Dezavantajlı gruplara sahip çıkın." talimatına uyan bütün belediyelerime teşekkür ediyorum.

Ve size çağrıda bulunuyorum: Vicdanınızın olduğuna eminim, hepimiz vicdanlı insanlarız; otomatik el kaldırarak yoksul çocuklara burada sırtınızı dönmeyin, o yoksulluğa çare arayalım. O yoksulluğa çare, çözüm üretmeyecek bir Türkiye Büyük Millet Meclisinin halk karşısında meşruluğu tartışılır hâle gelir. Eğer elinizi otomatik kaldıracaksanız sizin oturduğunuz koltuk ile bizimki aynı olmayacak, halkımız bunu bilir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurun Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SİDALI (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılımız hayırlı olsun. Tüm sayın milletvekillerimize yasama çalışmalarında üstün başarılar diliyor, çıkarılacak tüm kanunların milletimizin ve memleketimizin faydasına olmasını temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetimizin en önemli kazanımlarından biri olan fırsat eşitliğinin kaybolduğu, derin yoksulluğun sıradanlaştığı bir döneme hep beraber şahitlik ediyoruz. İktidarın vatandaşlarımızı mahkûm ettiği bu derin yoksulluk herkesten çok en kıymetlilerimizi, çocuklarımızı vuruyor. Bunu söylerken bile büyük üzüntü duyuyorum. Ama bugün 1,3 milyon çocuğumuz okullarına karnı aç gidiyor. Çocuklarımızın maruz kaldığı bu düzenli beslenememe durumu, kansızlık, bodurluk, aşırı zayıflık, enfeksiyon başta olmak üzere birçok hastalığı da tetikliyor, algılama ve kavramada zorluklar ortaya çıkarıyor. Ülkemizde 10 yaşına gelmiş her 100 çocukta 22'si -evet tam 22'si- öğrenme yoksulu. Yani bu ne demek? Çocuklarımız ya basit bir metni okuyamıyor ya da okuduğunu tam anlayamıyor; bu çocukların yüzde 90'ı açlık sınırındaki ailelerin çocukları. Bir çocuk okulda açlıktan bayılıyor ya da beslenme çantasını boş getirip götürüyorsa burada bir insanlık dramı var demektir. Bu sorunun giderilmesi, çocuklarımızın aç yatıp okula aç giderek eğitimden geri kalmaması gerektiğini buradan yıllardır ifade ediyoruz fakat biz söylüyoruz, biz dinliyoruz; aynen şimdiki gibi. Geçen sürede artan, karın tokluğu değil, aç öğrencilerimizin, aç çocuklarımızın sayısı oluyor.

Kıymetli milletvekilleri, her ne kadar sorumlu olanlar yani sizler çılgınlıkları duymasanız da İYİ Parti olarak biz, derin yoksullukla boğuşan ailelerin yaşadığı ekonomik krizi görüyor, çocuklarımız için en iyisini yapmayı görev biliyoruz. Ekim 2021'de Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener Rüzgârgülü Projemizi açıklamıştı; sağlık, eğitim, istihdam, yoksulluk, gelir eşitsizliği gibi sorunlara çözüm üreten bu çok yönlü kalkınma projesi; işte çözüm budur. Bu kapsamda, özetle, devlet okullarında ilk ve ortaöğretimde okuyan 15 milyon çocuğumuza kahvaltı ve öğlen yemeğini ücretsiz vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ZEKİ HAKAN SİDALI (Devamla) – Eğitim Politikaları Başkanlığımız tarafından açıklanan Cumhuriyetimizin 100. Yılında İYİ EĞİTİM Raporu'nda da ifade edildiği gibi, ücretsiz kahvaltı ve öğle yemeğiyle öğrencilerimiz yalnızca sağlıklı değil aynı zamanda başarılı bireyler olacaklar.

Ailelerin çocuklarının karnını nasıl doyuracaklarına değil, yalnızca eğitim başarılarına, kariyer planlarına odaklanacağı, refah ve mutlulukta eşitlenen bir Türkiye mümkün. Bugünün adaletsiz gelir dağılımına bir nebze merhem olabildiğimizde bugünkü kaygıların yerini huzur, açlığın yerini ise tokluk alacak. Çocuklarımıza söz veriyoruz, karnı tok, başı dik, fikri ve vicdani hür nesiller

için iyi eğitim ve ekonomi politikalarımızla geliyoruz, az kaldı.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Kemal Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni yasama yılının eşitliğe, özgürlüğe, adalete hizmet etmesi dileğiyle herkese sevgi ve saygılar.

Evet, çocukları aç, gençleri işsiz, yaşlıları hasta olan bir ülkede çocukların açlığına, gençlerin işsizliğine, yaşlıların hastalığına sanal çözümler arayan siyaset, elbette ki sanal kavramlar kullanıp “epistemolojik kopuş” “nöroekonomi” gibi ultra entelektüel kavramlarla toplumu uyutmaya çalışacaktır. Burada dayatılmış bir yoksulluk var; çocuğa dayatılmış bir yoksulluk, mecburi bir yoksulluk, mahkûm olunmuş bir yoksulluk. Çocuğun sınıftaki adaptasyonuna ya da adapte olamama durumuna yıllarca tanık olan bir öğretmen olarak şunu çok rahatlıkla söyleyebilirim: Beslenme bozukluğu, beslenme yetersizliği olan bir çocuğun ne öğrenmeye ne okula ne derse ne yaşama ne sevgiye adaptasyonu mümkün değildir. Bu, bir sevgisizlik sorunudur. Bu, bir demokrasi sorunudur. Bu, bir insan hakları sorunudur.

Bakın, velilerin kayıt masrafı, velilerin okul kıyafeti masrafı, kırtasiye masrafı, servis giderleri ve benzeri eklendiğinde ve velilerin çalışma koşulları, aldığı ücretler dikkate alındığında Türkiye’de öğrencilerin çok büyük bir bölümünün açlığa mahkûm olduğunu çok rahatlıkla görebiliriz. Bu, edinilmiş bir çaresizliktir. Bu çaresizlik karşısında Hükûmetin ve yetkililerin -Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının, Millî Eğitim Bakanlığının, Tarım ve Orman Bakanlığının, Sağlık Bakanlığının ve belediyelerin- bir duyarsızlığı, bir umarsızlığı ve maalesef ve ne yazık ki bir aymazlığı söz konusudur. Bunun giderilmesi şöyle telakki ediliyor: İşte, yardımseverlik; semirtilmiş, zengin edilmiş yandaşlar aracılığıyla okullara bir yardımseverlik. Yardımseverlik değil, sosyal devlet; yardımseverlik değil, hakları ve özgürlükleri düzenlenmiş bir devlet; demokratik bir eğitime, insan haklarına, çocuk haklarına, beslenme, barınma, ulaşım hakkına riayet eden bir devlet anlayışı. Bakın, beslenme, barınma ve ulaşım hakkına riayet edilmiyorsa o ülkede özgürlüğe, eşitliğe, adalete, hiçbir şeye riayet edilmez ve bunların üçü topluma karşı işlenmiş bir suçtur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, ekonomi üzerine yorum yaparken Louis Althusser’den aşırıldığı “epistemolojik kopuş” kavramıyla... Ki Louis Althusser bunu Marksizmin güncellenmesi anlamında kullanmıştır. AKP’liler bir kavram kullanacağı zaman ya solculardan ya sosyalistlerden ya yurtseverlerden devşiriyorlar çünkü politik literatürlerinde entelektüel siyasal bir kavram yoktur, sadece günlük bir iki cümleyle, bir iki kelimeyle konuşacak kadar siyaset yetisine sahiptirler. Louis Althusser’den devşirdiği epistemolojik kopuşu kendilerinin... Zulümden epistemolojik kopuş yapın; faşizmden, inkârcılıktan, tekçilikten, toplumu yoksulluğa mahkûm etmekten, topluma zulmetmekten bir epistemolojik kopuş yaparsanız halk belki biraz dikkate alır sizi.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Cemal Taşar.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL TAŞAR (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubumuz adına CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Öncelikle hepinizi en kalbî duygularıyla selamlıyorum, yeni yasama yılınızı tebrik ediyorum. Meclisimizde alınacak kararların vatandaşlarımıza, devletimize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

Değerli milletvekilleri, CHP Grubunun sunmuş olduğu önergeye bir göz attım, sanki Afrika ülkelerinden bahsediliyor; bir tarafta obezitenin önlenmesi konusundaki planlarından bahsediyor, diğer taraftan da “Çocuklar aç.” diyorlar. Böylesine özensiz ve yanlış bilgilerle sunulan bir önerge üzerinde yüce Meclisimizin kıymetli zamanının alınması, harcanması vicdanımızı sızlatıyor. Özellikle, birbirleriyle “Kim daha fazla önerge verdi?” diye sayı kasmaya çalışan arkadaşlarımız, rica ediyorum, böylesine önemli kararların alındığı yüce Meclisimizi yanlış bilgilerle donatılmış önergelerinize meşgul etmeyiniz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – TÜİK’ten mi alalım bilgileri?

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bundan yirmi yıl önce, göreve geldiğimizde ülkemizi üzerinde yükselteceğimiz 4 sütunun ilkinde eğitim dedik, eğitim konusundaki önceliğimizden asla taviz vermedik, büyüme sağlarken kaliteyi sürekli iyileştirdik.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yolsuzluk, yasaklar, yoksulluk; hepsini yüceltiniz.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Öyle kolay bir şey değil ama AK PARTİ “Yaptım.” dedi mi yapar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yaptı, yaptı! Üçünü de yüceltiniz; yolsuzluk, yoksulluk, yasaklar.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Daha geçtiğimiz ay Sayın Cumhurbaşkanımız açıkladı, eğitim hayatı süren çocuklar için ailelere nakit yardımı yapacağız, kitap ve okul araç gereci yardımlarına nakit yardım da eklenecek, aile destek yardımı da genişletilecek, rakamları artacak. Yükseköğrenimde ve öncesinde verdiğimiz desteklerle dünyanın en iyileri arasındayız. Okullarımız en modern imkânlarla donattık; ders kitaplarını, yardımcı kaynakları ücretsiz olarak sunduk. Kütüphanesiz okul kalmadı; sadece bununla da kalmadık, kütüphanelerdeki kitap çeşitlerini artırdık. Yurt başvurusu yapan öğrencilerimizin neredeyse tamamı -yüzde 92- yerleşti, duyurulur. Yurtlarımızda öğrencilere verdiğimiz beslenme yardımı günlük 25 liradan 60 liraya çıkarıldı. Derslik sayılarının artırılmasından öğretmen atamalarına, ücretsiz ders kitaplarından ekonomik şartları kısıtlı ailelere dönük yardımlara kadar her alanda eğitim altyapısını güçlendirmenin gayreti içindeyiz. Bizim ülkemizde anaokulundan üniversiteye kadar eğitim ve öğretim kademelerinin tamamı ücretsizdir. Herhâlde duymadınız, biz bütün imkânlarımızı eğitim öğretim için seferber ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Erkeğiyle kadınıyla tüm evlatlarımız okusun, her vatandaşımızın çocuğu en nitelikli eğitim imkânına kavuşsun istiyoruz. Biz yapıyoruz, biz her alanda başarı sağlıyoruz hem de size rağmen yapıyoruz ve inşallah bu ülkenin bütün sorunlarını çözmeye devam edeceğiz; durmak yok, yola devam diyoruz.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Devam, devam!

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Bu vesileyle, 2022-2023 eğitim öğretim yılının öğrencilerimiz, velilerimiz ve eğitim camiamız için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Öneriyi desteklemediğimiz altını çiziyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun; 4, 5, 6, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 25, 26 ve 27 Ekim 2022 ile 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun

Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine, Genel Kurulun çalışma saatlerine, 4 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar, 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde Anayasa Mahkemesinde boşalacak 1, Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak 2 üyelik için seçim yapılmasına ilişkin önerisi

4/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/10/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince, grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mahir Ünal
Kahramanmaraş
AK PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Öneri:

Genel Kurulun; 4, 5, 6, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 25, 26 ve 27 Ekim 2022 ile 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 11, 12, 13, 18, 19, 20, 25, 26 ve 27 Ekim 2022 ile 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde saat 24.00’e kadar,

4 Ekim 2022 Salı günü (bugün) birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde Anayasa Mahkemesinde boşalacak 1, Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak 2 üyelik için seçim yapılması ve gündemin “Seçim” kısmında bulunan işlerin tamamlanmasına kadar,

6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 7 Ekim 2022 Cuma günü saat 14.00’te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan işlerin görüşülmesi ve aynı birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına Sayın Ayhan Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; AK PARTİ grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biz İYİ Parti olarak, çalışma saatlerinin artırılmasına, Meclisin gece gündüz demeden çalıştırılmasına bir diyeceğimiz yok ancak çalışma saatleriyle vatandaşın sesini kısmak, vatandaşın görüşlerinin önüne setler çekmek yerine vatandaşımızın mutlu, devletimizin güçlü olması yönünde kanunları getirmiş olsanız daha heyecanla, daha şevkle, daha umutla çalışacağımızı Türk milleti önünde beyan ediyorum.

Şimdi, mesela, baktığımızda “Türkiye Cumhuriyeti devleti sosyal, hukuk devleti.” diyor Anayasa’mız ama bu çerçevede engelli vatandaşlarımızın maaşlarına baktığımızda, 1.227 lira ile 1.840 TL arasında engelli maaşı almaktadırlar. Engelli vatandaşlarımız en azından asgari ücret kadar, devletin imkânları buna müsait değilse en az emekli maaşı olan 3.500 lira tutarında ücret beklemektedirler. Engelli vatandaşlarımız merak etmesin, az kaldı, AK PARTİ bunu yerine getirmezse İYİ Parti iktidarında engelli vatandaşlarımızın maaşları yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayacak düzeye getirilecek.

Yine, engelli kadınlar için doğum öncesi ve doğum sonrası izin gün sayısı artırılacak. Ağır engelli çocuğuna bakan ve çalışamayacak durumda olan annelerin sigorta primi devlet tarafından ödenecektir.

Yine, baktığımızda, devletimiz, sosyal devlet ilkesi gereği -bir nebze- yoksul vatandaşlarımızın doğal gaz ücretlerinin bir kısmını yandaşı kayıyarak da yapsa biz bundan mutlu olmaktayız ancak doğal gaz olmayan köylerde, beldelerde, yerleşim birimlerinde bir mutfak tüpünün 330, 350 lira olduğunu düşünürseniz, bu vatandaşlara doğal gazda olduğu gibi bir yardım yapmayı, planlamayı düşünüyor musunuz? Bunu da AK PARTİ’li vekillerimizin dikkatine sunuyorum.

Yine, çiftçilerimizin tarımda kullandıkları elektrik parasının -burada söyleye söyleye- hasat sonunda alınması yönündeki kararınızı tebrik ediyoruz ancak Güneydoğu’da 6 ilde uygulanan tarımda kullanılan elektrikteki indirim özellikle İç Anadolu’da ve Türkiye’deki bütün tarımda kullanılan elektriklerde uygulanarak yüzde 75’e varan indirimler yapılmasını çiftçilerimiz adına beklemekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYHAN EREL (Devamla) – Yine, atama bekleyen fahri imamlar, vekil fahri imam kursu öğreticileri ve vekil imamların talepleri, feryatları sosyal medyada tarafımıza iletilmektedir. Yine, 2020 KPSS puanıyla atama bekleyen sağlıkçılarımızın ümitleri hâlâ devam etmektedir. Yüce Meclisin, bu gençlerimizin, bu fahri Kur’an kursu öğreticilerinin ve vekil imamların da feryatlarına, figanlarına bir çare bulmasını beklemekteyiz.

Yine, emekliler arasında, bizce ve vatandaşlarca anlaşılmayan bir 2000 yılı kıstasıyla, aldıkları maaşlar arasında büyük bir uçurum vardır. Aynı şartlarda yaşayan, aynı pazardan alışveriş yapan, aynı çarşıdan alışveriş yapan 2000 öncesi emekliler ile 2000 sonrası emekliler arasındaki bu ayrımın giderilmesi de devlete düşen bir görevdir diye bakmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Erel.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Meral Danış Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizi izleyen özellikle kadınlara seslenmek istiyorum, kadınlar içinde de annelere çünkü bugün grubumuzu ve grup toplantımızı ziyaret eden adalet nöbetindeki annelerden söz edeceğim.

10 anne Diyarbakır, Van, İzmir ve İstanbul’dan grubumuzu ziyaret ettiler. Bizler de Eş Genel Başkanımızla da milletvekillerimizle de birlikte bir görüşme yaptık. Doğrusu o görüşmelerin ve anlatımların bütün detaylarını aktarma şansım yok ancak satır başlarıyla şunu söyleyeyim: Bu anneler Türkiye’nin 4 ilinde hapisanelerde olan çocukları, kardeşleri, eşleri, birinci derece yakınları için bir adalet nöbeti tutuyorlar. Bazılarının çocuğu ağır hasta, tedavi edilmiyor, tahliye edilmiyor. Bazılarının çocuklarının infazi aylardır yakılmış durumda. Bazılarının çok daha, işkenceye dair şikâyetleri var ve bu annelerden bazılarının, özellikle İstanbul’daki annelerin yaşadıkları aslında Adalet ve Kalkınma Partisinin annelere de işkenceye de nasıl yaklaştığını ortaya koyuyor.

Anneleri bizzat dinledim. Ya, her hafta bu anneler işkence görüyor. Vücutlarına baktık ya -vekilim burada, Serpil Vekilim- vücutlarına, darp izleri var. Her hafta bu anneler ters kelepçeyle gözaltına alınıyorlar, arabada olmadık küfürlere, hakaretlere maruz kalıyorlar -gözaltına alınıyorlar- bazen beş saat, bazen altı saat, bazen daha uzun sürelerle gözaltında tutuluyorlar. Neden? Çünkü adalet istiyorlar, çünkü cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri için bir itirazları var tıpkı Şenyaşar ailesinden Emine annenin adalet talebi ve çılgılığı gibi. Açıkçası, bu, bir vicdani mesele, bu, insani bir mesele, hukuktan önce insani ve vicdani bir mesele. Bu ülkede vicdani öldürmek istiyorsunuz, adaleti ortadan kaldırıyorsunuz. Ama vicdani olanlara sesleniyorum: Sizin çocuğunuz hapisanede ölüm döşeğindeyken onu ziyaret edemiyorsanız aldığı disiplin cezası sebebiyle ve tedavi edilmiyorsa ne hissederseniz o anne aynısını hissediyor. Sizin kardeşiniz ya da eşiniz otuz yıldır cezaevinde ve o uyduruk İnfaz Yasası'yla üç ay, üç ay, üç ay daha pişmanlık dayatılarak uzatılıyorsa ne hissediyorsanız o anneler de bunu hissediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum.

Anneler şunu söylüyor: “Çocuklarımızın cenazelerini değil, kendilerini istiyoruz.” diyorlar ve dokuz ayda 62 cenaze çıktı hapisanelerden. Ya, bu, dile kolay, korkunç bir rakam. Cezaevleri artık ölüm evlerine dönüştü, dün de bunu ifade ettik. Evet, artık adliyeler, önündeki adalet nöbetleriyle ünlendi, Çağlayan'dan Diyarbakır'a, Van'a, İzmir'e, Türkiye'nin her yerine çünkü adalet kalmadı çünkü yargı kalmadı çünkü bağımsız, adil bir yargılama kalmadı; ülkenin her yerinden adalet isteyen çılgınlıkları duyuyoruz ve adaletsizlik diz boyu, zulüm diz boyu. Keşke siz de o annenin sırtındaki ve kolundaki morlukları görseydiniz, şu anda ne söylediğimi, ne hissettiğimi anlardınız. Lütfen, annelere işkence yapmaktan vazgeçin. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Önergeler (Devam)

2.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, (2/3832) esas numaralı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/179)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/3832) esas numaralı Kanun Teklifi'mizin İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ali Fazıl Kasap

Kütahya

BAŞKAN – Önerge üzerinde, teklif sahibi olarak Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kasap. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yeni yasama yılının tüm Meclise ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, üniversite sınavını öğrencilerimiz kazandılar, yerleştirildiler; 8 milyon öğrenci var Türkiye'de üniversite kapsamında ve bu öğrencilerimizin kazandıktan sonra bir sıkıntılar başladı, barınma sorunu. Değerli milletvekili arkadaşlarım, sizlere de -hepinize- bu barınma sorunuyla ilgili, yurtlara yerleştirilmek için telefon geldi, talepte bulundular veliler, yakınları. 8 milyon öğrenciye karşılık olarak, her ne kadar cıllanmış rakamlarınız olsa da şöyle izah edeyim: Bakın, bu, İstanbul'daki toplam öğrenci sayısı, 824 bin öğrenci var; yurt kapasitesi 29 bin, Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait, yüzde 3'üne tekabül ediyor. Peki, Ankara ilimizde nasıl? 315 bin öğrencimiz var, 31 bin yurt kapasitesi var. İzmir'de -3'üncü büyük metropolde- 175 bin öğrenci var, 19 bin yurt kapasitesi var. Diyeceksiniz ki: “Yüzde 90 kapasiteyle yurtları doldurduk, ihtiyaçlara cevap verdik.” Ama ben size en vahim örneği göstereyim, seçim bölgem Kütahya'da Pazarlar ilçesinde 700 öğrencinin kayıtlı olduğu meslek yüksekokulu var ve Kredi ve Yurtlara ait bir tek yatak yok. Sayın Gençlik ve Spor Bakanı diyor ki: “Yüzde 91 oranında yerleştirdik, kapasitemizi artırdık.” Ondan sonra, Sayın Cumhurbaşkanı Meclisin açılış konuşmasında “2002'de 182 bin olan kapasiteyi 850 bine çıkardık.” diyor. Ya, kardeş, 2002'deki öğrenci sayısı 1,5 milyon, şimdi 8 milyon; aynı artış oranıyla bile devam etmiyor. Bu seneki balonlu, hormonlu şişirme nasıl yapıldı biliyor musunuz “Kapasiteyi artırdık.” dedikleri? Şu şekilde değerli arkadaşlar: 4 kişilik ranzaları 8 kişilik yaptınız, 2 kişilikleri 4 kişilik yaptınız. Ranza, hani yatay büyüme olacaktı, dikey... Uzaya gidecek yakında ranza ranza. Normalde -bakın, ben de bir sağlıkçıyım- 12 metreküp dünya standardı ve özel yurtlarda ortamda öğrencilere kişi başına 12 metreküp havalandırma alanı tanınıyorsunuz ama burada sıkış tepiş ve göğsü doğru giden gökdelen gibi ranzalar yapıyorsunuz, sağlıksız. Öğrencileri siz yerleştiremediniz. Peki, öğrencilerin akıbeti ne oldu? Kayıtlarını donduran öğrencilerden bir kısmı ağlayarak... “Sayın Vekilim, ben bu çocuğumu okutamayacağım.” diyen telefonlar size gelmedi mi? Kayıtlarını dondurdular. Bodrum gibi mezbelelik sözde dairelerde konaklamak zorunda kaldılar ve en son, ucube olan kısmı da sizin beslediğiniz hormonlu vakıfların yurtlarında çocuklar barınmak zorunda kaldılar. Neden bazı vakıflara gıda yardımı, yemek yardımı, 2 bin liraya yakın yardım yapıyorsunuz da özel yurtlara yapmıyorsunuz? Kamu yurdunda istihdam edemediğiniz, KYK'nin yurtlarında ikamet etmesini sağlayamadığınız, barındıramadığınız öğrenci arkadaşlarımıza neden siz en azından maliyeti kadar, asgari ücretin yarısı kadar barınma bursu vermiyorsunuz? Ayrıca, Sayın Cumhurbaşkanının da Gençlik ve Spor Bakanının da söylediği gibi “60 lira beslenme desteği veriyoruz.” diyorsunuz. Kahvaltıda sadece basit, fiks menüye geçildi, akşam yemeklerinde fiks menüye geçildi, seçme hakları ellerinden alındı ve öğrenciler bir tek ekmeği, bir dilim ekmeği iki dilim olarak KYK yurtlarında alamıyorlar biliyor musunuz, KYK yurtlarında alamıyorlar.

Gelelim bugüne değerli arkadaşlar. Siz, yirmi yılda onca yurt sorununu çözemediniz, beceremediniz ve bugüne geldik. Öğrencileri ve gençleri umutsuz bırakıyorsunuz yurt dışına çıkan öğrenciler gibi. Öğrenciler depresyonda, aileler mutsuz, anne babalar mutsuz, kayıt donduranlar var; bu ucube sistem bitecek.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kütahya'nın yurt kapasitesi ne? 15 bin.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Kütahya'nın kapasitesi... Pazarlar'da şu anda 700 öğrenci boşta, KYK yurdu yok. KYK yurdu yok, 700 öğrenci boşta Pazarlar'da şu anda, çocuklar evde de kalamıyorlar, kentsel dönüşümden her yeri yaktınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Sayın Genel Başkanımızın da söylediği gibi ben size şöyle

söyleyeyim: Siz yapamadınız; bir yıl içinde üniversite öğrencilerinin barınma sorununu gidereceğiz, bu bir sözdür, bu bir müjdedir; siz beceremediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekili arkadaşlarım, gelin, aileleri, anne ve babaları ve bu gençlerimizi bugünden mutsuz etmeyelim, onlara bir can suyu, bir ekonomik destek verelim, bu kanun teklifiyle getirdiğimiz şey odur. Öğrencilere KYK'nin maliyeti kadar bile olmayan, asgari ücretin yarısı kadar bir barınma desteği verelim, bu kanun teklifinin içeriği odur. Ben diyorum ki değerli milletvekili arkadaşlarım: Safınız belli olsun; gelin, en azından bu gençleri, halkı, yoksulları gerçekten koruyorsanız bu kanun teklifine "evet" deyin ve safınız belli olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

X.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, komisyonlarda boş bulunan üyelikler için seçim yapacağız.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için İstanbul Milletvekili Özgür Karabat aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN - Plan ve Bütçe Komisyonunda boşalan ve Halkların Demokratik Partisi Grubuna düşen 2 üyelik için Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ile Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'nci sırada yer alan, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları'nın görüşmelerine başlayacağız.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340) (*)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 340 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde gruplar adına ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Pardon...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Biz kaçırdık, yani, kanun...

BAŞKAN - Siz kaçırdınız ama ben de geçtim, yapacak bir şey yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ben el kaldırdım ama.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ben de el kaldırdım, sonra oturdum.

BAŞKAN - Ama ben "Söyleyeceğiniz bir şey, sözünüz var mı?" dedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ben ayaktaydım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Hayır, kanun teklifinde el kaldırdım efendim. Size daha önceden de söyledim, el de kaldırdım.

BAŞKAN - Unuttum onu, sizin söylediğinizi. Yani...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ama el de kaldırdım efendim.

BAŞKAN - Sayın Dervişoğlu, işlem de başladı, nasıl yapalım?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Müsavat Bey müsaade ederse usul tartışmasını açalım.

BAŞKAN - Sayın Dervişoğlu, işlem de başladı nasıl yapalım?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Efendim takdir zatıalınızindir.

BAŞKAN – Bir usul tartışması talebi var, ben de açacağıma dair söz vermiştim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Takdir zatıalınızindir efendim.

BAŞKAN – Peki.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Anlayışınız için teşekkür ederiz efendim, sağ olun.

BAŞKAN – Evet, ben önce sizi bir dinleyeyim, usul tartışması talebiniz kayıtlara geçsin.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim, anlayışınıza.

Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tartışılmasını gerektiren, ele alınıp kanunlaşmasına mani olan iki temel kusuru vardır. Öncelikle söz konusu teklif çok sayıda Anayasa maddesine aykırılık da içermektedir. Bunun yanında teklif metni bir etki analizi de içermemektedir. Anayasa'ya hangi konularda aykırılık içerdiğini anlatabilmemiz için bir usul tartışmasının açılmasını talep ediyoruz efendim.

(*) 340 S.Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Benim de talebim aynı yöndeydi. Yani söz konusu teklifin Anayasa'ya aykırı olduğu yönündeki düşüncelerimizi aslında Komisyon aşamasında da geniş bir şekilde ifade etti üyelerimiz. Özellikle kanun teklifinin 26'ncı maddesi ve 28'inci maddesi ve daha bir çok maddeyle birlikte teklif Anayasa'ya aykırılık teşkil ediyor. Buna dair, Anayasa'ya aykırılık yönünden tekrar düşüncelerimizi ifade ederek usul tartışması açılmasını ifade etmek isterim.

XII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Süreyya Sadi Bilgiç'in, 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesi hakkında

BAŞKAN – Evet, usul tartışmasını karşılayacağım, lehte ve aleyhte olmak üzere ikişer kişiye söz vereceğim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Lehte...

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Lehte...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aleyhte...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aleyhte...

BAŞKAN – Lehte Ahmet Özdemir ve Ramazan Can, aleyhte Sayın Meral Daniş Beştaş ve Sayın Engin Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İbrahim Kaboğlu...

BAŞKAN – Engin Özkoç değil, İbrahim Kaboğlu...

Sayın Özdemir, lehte olmak üzere.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu teklifin aynı zamanda Fetih Bey'le birlikte birinci imza sahibiyiz. Arkadaşlarımızla çalışırken, aslında her aşamada bu teklifin ilgililerinin tamamıyla iletişim kurarak, onların bilgilerine başvurarak iyi bir metin hazırladığımızı düşünüyoruz fakat her kanun teklifi buraya geldiğinde, kanun teklifi muhalefetin hoşuna gitmediğinde tam da bu aşamada bir usul tartışmasıyla Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunuluyor. Teknik olarak aslında tam da itiraz yapılmayacak bir yerde bu usul tartışmasını ve itirazı yapıyorlar ama yine de biz üzerimize düşen sorumluluğu nasıl yerine getirdiğimizi burada kısaca izah edelim.

Biliyorsunuz, malumunuz, bu teklif 2 tane komisyondan geçti. Bu 2 komisyon da... İç Tüzük'ümüzde emredici hüküm var "Komisyonlar öncelikle Anayasa'ya aykırılık iddiasını değerlendirir." diye. Burada hem Dijital Mecralar Komisyonunda hem Adalet Komisyonunda bu teklifin Anayasa'ya aykırılıkla ilgili yönleri varsa bunlar üzerinde bir inceleme yapıldı ve bu aşamalar geçti aslında ama yine de şunu bilmenizi istiyorum: Biz bu teklifi hazırlarken Anayasa Mahkemesinin kararlarını da dikkate alarak hazırladık. Nitekim de 5651 sayılı Kanun'la ilgili Anayasa Mahkemesinin bir kararı vardı, yeni metnimizde, teklifteki yeni o maddeyi düzenlerken Anayasa Mahkemesinin gösterdiği doğrultuda düzelterek bu teklifimizi hazırladık.

Yine, komisyonda arkadaşlarımızla bunu istişare etmiştik, Anayasa Mahkemesinin başka bir kararını dikkate alarak teklifimize şekil verdik. Dolayısıyla, aslında, biz, üzerimize düşen sorumluluğu daha teklifin hazırlık aşamasında, komisyon aşamasında Anayasa Mahkemesinin kararlarını dikkate alarak yerine getirdik.

Şimdi, Grup Başkan Vekilimiz, Saygıdeğer Grup Başkan Vekili dedi ki: "Etki analizi içermiyor." ve Anayasa'ya aykırılık iddiası var. İşte, Anayasa'ya aykırılık iddiası olmadığını, hem Anayasa'nın, kanunun lafzını hem de Anayasa Mahkemesinin kararlarını dikkate alarak hazırladığımızı hem Adalet Komisyonundaki, muhalefetteki arkadaşlarımız hem de Dijital Mecralar Komisyonundaki arkadaşlarımız yakinen gördüler. Dolayısıyla, aslında bugün burada yaptığımız bu tartışma anlamsız kaldı, kadük kaldı çünkü buna çok dikkat ederek hazırladık ama öte yandan da bizi bağlayan, çalışmalarımızı esas aldığımız Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün kuralları gereği, aslında, bu aşamada böyle bir itirazın yapılmasını hukuki bir değerlendirme olarak görmüyoruz; sadece, Meclisin çalışma şartlarını ve zamanını biraz yok etmek, heba etmek gibi değerlendiriyorum. O yüzden de Meclisi yöneten Başkanımızın görüşü lehinde biz de bu usul tartışmasının yersiz ve anlamsız olduğunu düşünüyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, aleyhte olmak üzere Sayın İbrahim Özden Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli üyeler; Anayasa'ya aykırılık konusunda, esasen, İç Tüzük madde 38 tetkik ve gerekçe yükümlülüğünü öngörmektedir. İlk önce, tetkik edilecek ve gerekçe ortaya konulacak. Burada tetkik etmek yazılı bir işlemdir; bu, yapılmamıştır; bu, yapılmamıştır. Biz Anayasa'ya aykırılık gerekçelerini ilk komisyonda ve ikinci komisyonda teker teker ortaya koyduk ama çoğunluk vekilleri yalnızca el kaldırdılar "Anayasa'ya aykırı değildir." diye, oysa burada gerekçe yükümlülüğü de bulunmaktadır. Bu çerçevede yoruma bağlı Anayasa maddelerine aykırılık değil, aynı zamanda savaş ve barış hukuku açısından savaş hükümlerinin barış düzenine uygulanması eşiğinde bir Anayasa'ya aykırılık söz konusudur, bu açıktır. (CHP sıralarından alkışlar) Evet, Anayasa'ya aykırılık, birçok maddeye aykırılık söz konusudur. Anayasa Mahkemesi kararları gereği düzenleme yapma bakımından da Anayasa Mahkemesi kararlarının gerekleri karşılanmadığı için aykırılık söz konusudur, pilot kararlar bulunduğu hâlde onlar hiç dikkate alınmadığı için aykırılık söz konusudur ama basın kartının Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına, onun takdirine verilmesi parti başkanlığı yoluyla devlet başkanlığı ve yürütme sisteminde tamamen basın özgürlüğü açısından Anayasa madde 26 ve madde 28'e aykırılık oluşturan bir durumdur; madde 2, madde 10 da aynı düzenlemeyi içermektedir.

Bunun yanı sıra yine basın kartlarıyla ilgili olarak medya kuruluşlarında aranacak şartların, kontenjanların, Basın Kartı Komisyonunun üyelerinin belirlenmesi, çalışma ve karar alma usullerinin ve başvuru türlerinin genel çerçevesinin kanun düzeyinde belirlenmeyip yine aynı şekilde bir yönetmeliğe bırakılması -Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı- ki bir, yönetmelik tarafından düzenlenemez bu özgürlük konusu; iki, İletişim Başkanlığının kamu tüzel kişiliği bulunmadığı için yönetmelik çıkarmaya yetkili değildir. Bu nedenle Anayasa madde 2, 10, 13, 26, 28 ve 124'üncü maddelerine aykırılık teşkil etmektedir. Benzer şekilde 23'üncü maddesiyle "İnternet haber sitelerinde resmî ilan ve reklam yayınlayacakların sorumlulukları" başlıklı madde çerçevesinde Basın İlan Kurumu Genel Kurulu tarafından altı ayda çıkarılacak yönetmelik de kanunla düzenlenmesi gereken konunun yönetmeliğe verilmiş olması itibarıyla Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Burada en sorunlu madde her 2 komisyonda da dile getirdiğimiz üzere 29'uncu maddedir. 29'uncu madde, teklif sahiplerinin de belirttiği gibi her 2 komisyonda, Türk Ceza Kanunu'nun savaşta yalan haber yayma maddesi olan 323'üncü maddenin buraya aktarılmasıdır. Bu madde, Anayasa madde 15 gereği olağan hukuk düzeninde, barış hukukunda mümkün değildir. Çünkü hak ve özgürlüklere olağan düzende 13'üncü madde uygulanır oysa 15'inci madde yalnızca olağanüstü hâl ve savaş durumunda uygulanır. Şu anda Anayasa askıdadır, bunu biz defalarca dile getirdik; Anayasa'ya aykırılığı açıktır, seçiktir hiçbir tartışmaya mahal vermeyecek derecede ve madde de çok tehlikelidir. Öte yandan etki

analizi istedik ama etki analizi parlamento hukukunun genel ilkesi olduğu hâlde yapılmamıştır. 7254 sayılı Yasa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaboğlu.

Lehte olmak üzere Sayın Ramazan Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, hocamız anayasa hukuku hocası, saygı duyuyoruz ancak Anayasa'ya aykırılık itirazı bir defidir, iddiadır, mücerrettir; ispatı ise yargısal denetime tabidir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde de bunun şartları bellidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü madde 23, “Başkan kanun teklifini inceler ve sevk eder.” Bir takdir yetkisi var, Anayasa'ya aykırı ise reddedebilir; nitekim örnekleri de vardır, örneklerine girmeyeceğim. Sonra ne yapmış bu kanun teklifini? Dijital Mecralar Komisyonuna havale etmiş. Dijital Mecralar Komisyonu toplanmış, orada, aynı şekilde, arkadaşlarımız, üye arkadaşlarımız Anayasa'ya aykırılık itirazında bulunmuşlar ve Dijital Mecralar Komisyonu Anayasa'ya aykırılık itirazını İç Tüzük 38'e göre reddetmiş. Ardından tali komisyon raporunu hazırlamış ve Adalet Komisyonuna göndermiş. Adalet Komisyonunda da aynı şekilde üye arkadaşlarımız Anayasa'ya aykırılık itirazında bulunmuşlar. Adalet Komisyonu üyeleri de aynı şekilde gerekçesiyle beraber itirazı reddetmiş. Bu arada ne olmuş? Adalet Komisyonu da raporunu hazırladıktan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna göndermiş. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu 22 Haziran tarihinde 105'inci Birleşimde AK PARTİ grup önerisiyle 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni gündemin 1'inci maddesine almış. Dolayısıyla eğer orada itiraz olsa idi AK PARTİ'nin grup önerisine itiraz edilmeliydi. 22 Haziran 2022 tarihinde 105'inci Birleşimde kabul edilmiş ve gündeme girmiştir. Dolayısıyla Divanın bu kanun teklifini şu an itibarıyla görüşmesi gerekiyor.

Bütün bunları değerlendirdik ve Genel Kurula geldi. Genel Kurulda ne yapabiliriz? Genel Kurulda da milletvekili arkadaşlarımız İç Tüzük 84'e göre Anayasa'ya aykırılık itirazında bulunabilirler. İç Tüzük 84 ne diyor? “Anayasa'ya aykırılık itirazları diğer önergelerden öncelikle görüşülür.” Bütün bunları değerlendirdiğimizde bütün yollar tüketilebilir. Tüketildikten sonra da eğer kanun teklifinin Anayasa'ya aykırı olduğu itirazında ısrar ediyor isek yollar bellidir, Anayasa Mahkemesine de gidilebilir ama şunu özellikle söylemek istiyorum, siz diyorsunuz ki: “Anayasa'ya aykırıdır.” biz de diyoruz ki -Genel Kurulda birazdan oylanacak ve 22 Haziran'da da oylanmış- “Anayasa'ya aykırı değildir.” Peki, bunu iletirmek istiyorsak, ısrar ediyorsak yargısal denetime muhtaçtır. Yargısal denetimin yeri de Anayasa Mahkemesinin “kazai murakabesidir” diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlarken Meclis Başkan Vekilimizin tutumunun lehinde olduğumu beyan ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, sadece kayıtlara geçmesi için ifade ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sadece kayıtlara geçmesi için söylüyorum. Ramazan Can arkadaşımızın az önce söylediği o bütün yollar tüketildikten sonra, bu Meclisten geçen kanunların Anayasa Mahkemesine aykırılıktan geriye döndüğüne bu ülke çok şahit olmuştur.

BAŞKAN – Efendim, zaten daha bütün yollar tüketilmedi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz onun için de bu yolu deniyoruz

BAŞKAN – Genel Kurul aşamasında Anayasa'ya aykırılık iddialarını getiriniz mümkün ve onu getireceksiniz zaten.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O yüzden de Sayın Başkan diyoruz ki: “Anayasa'ya aykırı olan bir şeyi siz Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşmeye açmayın.” diye itirazda bulunuyoruz.

BAŞKAN – Görüşmeler esnasında da getirebilirsiniz bu iddianızı buna da mani bir hâl yok.

Sayın Beştaş aleyhte olmak üzere ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet bu Parlamento'da Anayasa'ya aykırılık yönünden birçok kanun teklifine dair iddialarımız, tezlerimiz, dilekçelerimiz oldu, komisyon aşamasında da saatlerce bunları tartışıyoruz ama daha önceki Anayasa'ya aykırılık ve usul tartışmalarında da ifade ettiğim bir konuyu özenle, önemle tekrar söylemek istiyorum: Çoğulculuk sistemi, parmak sayısı çok olanın sözünün geçmesi meselesi, bu Parlamentoda bir Meclis pratiği hâline getirilmiştir. Yani iktidar ve ortağı diyor ki: “Ben milletvekili sayısı olarak yükseğim, komisyona Anayasa'ya aykırı bir teklifi de getiririm ama siz neticede oylamaya sunarsınız, benim parmağım daha fazla olduğu için ben Anayasa'ya aykırı bir teklifi yasallaştırırım, Meclise de getiririm.” Burada yaptığınız da bu. Demin Sayın Kaboğlu Hocam aslında çok net söyledi yani burada ne ihlal ediliyor, Anayasa'nın hangi maddeleri? Belli başlı olanları söyleyeyim: Bir kere, düşünce özgürlüğü, düşünceyi açıklama özgürlüğü, 26'ncı madde yönünden çok net Anayasa'ya aykırı; basın hürriyeti, basın özgürlüğüne aykırı. Yine, haberleşme hürriyetini düzenleyen 22'nci maddesi, özel hayatın gizliliğini düzenleyen 20'nci maddesi, temel hak ve hürriyetleri düzenleyen 12'nci maddesi. Hak ve hürriyetlerin sınırlandırılmasını düzenleyen 13 ve 15'inci maddeyi özellikle dikkatinize sunmak istiyorum, savaş, seferberlik ve olağanüstü hâllerde milletlerarası hukuktan doğan yükümlülüklerin ihlal edilmemesi kaydı getirilmiş; ya, siz bunu bile dikkate almıyorsunuz yani sanki Türkiye bir savaşta, sanki olağanüstü hâl var, sanki sıkıyönetim var; böyle bir durumda bile sizin temel olarak ulusal üstü belgelere riayet etmeniz gerekiyor. Burada açıkça despotik bir yaklaşım var, çoğulculuk temelinde Parlamentoyu işlevsiz hâle getirme ve neticede şunu söyleme hâli var: “Anayasa'ya aykırı olabilir ama ben iktidarım, bu yasayı Anayasa'ya aykırı bir şekilde oylar, geçiririm; isterseniz Anayasa Mahkemesine gidin.” Bunun örnekleri var, Anayasa Mahkemesinden dönenler de var, dönmeyenler de var. Şimdi, iktidar diyor ki: Anayasa Mahkemesini de ele geçireyim -ki o konuda birçok şaibe var- oraya gittiğinde de geri gelmesin yani ben kaynaktan bu işi çözeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamlı) - Ya, bu Parlamento eğer önündeki Anayasa'ya aykırı kanun çıkarmaya devam ederse Anayasa ve yasalar arasındaki makas giderek açılacaktır ve bu dönemde AKP'nin en büyük mahareti; hiçbir hukuk ilkesini, hiçbir anayasal ilkeyi, hiçbir uluslararası sözleşmeyi özellikle dikkate almadan kendi menfaatleri, kendi istekleri, kendi ihtiyaçları -hele hele seçim sürecinde kendi ihtiyaçları- doğrultusunda kanun yapma pratiğini bu ülkeye artık getirmek oldu ama az kaldı, siz de gideceksiniz, bu pratiğiniz de bitecek. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin Anayasa'ya aykırılığı itirazlarına ilişkin Başkanlığımızın görüşünü kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum. Aslına bakarsanız hüküm cümlesi şudur: Usulüne uygun şekilde komisyonda görüşülmüş ve Genel Kurul gündemine girmiş bir teklifin görüşmelerine, Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla başlanmaması İç Tüzük'e uygun olmayacaktır; Başkanlığımıza bu konuda verilmiş bir yetki de bulunmamaktadır.

Bilindiği üzere, İç Tüzük'ün 38'inci maddesine göre Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasa'nın metnine ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Komisyon, Anayasa'ya aykırı gördüğü teklifi maddelerine geçmeden reddetmek zorundadır. Esas komisyon olarak teklifi görüşen Adalet Komisyonu, teklifi Anayasa'ya aykırı görmeyerek görüşmüş ve raporunu Başkanlığımıza intikal ettirmiş ve teklif 340 sıra sayısını alarak gündemdeki yerini de almıştır. Genel Kurulda, az önce de ifade ettiğim üzere teklifin tümü üzerindeki görüşmeler sırasında Anayasa'ya aykırılık iddialarının dile getirilmesi mümkündür. Genel Kurulun bu görüşmelerden sonra Anayasa'ya aykırılık iddialarını ciddi görerek maddelere

geçilmesini reddetme yetkisi bulunmaktadır.

Yine İç Tüzük'ün 84'üncü maddesine göre, teklifin belli bir maddesinin Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler, diğer önergelerden önce oylanır. Görüldüğü gibi teklifin Anayasa'ya aykırı görülmesi hâlinde gerek komisyonda gerekse Genel Kurulda reddedilmesine olanak tanıyan çok sayıda da kural bulunmaktadır.

Açıkladığım gerekçelerle teklifin görüşmelerine başlama tutumumda değişiklik bulunmamaktadır, Genel Kurulun bilgisine sunulur.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340) (Devam)

BAŞKAN – Evet, geneli üzerinde ilk söz İYİ Parti Grubu adına Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun.

Sayın Dervişoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Bugün böyle bir kanun teklifiyle ilgili olarak Meclis kürsüsünde bulunmaktan ziyadesiyle muzdaripim. Dünyada eşi benzeri olmayan ve ülkemizi üçüncü dünya ülkeleriyle aynı skalaya sokacak bu yasal düzenleme girişimi tarih sayfalarında kara bir leke olarak yer alacaktır. Oysa 25 Temmuz 1908'de, Meşrutiyet ilan edildikten iki gün sonra tüm gazeteler sansürsüz olarak yayımlanmaya başlanmıştı. Bu tarihten itibaren farklı düşüncelerde yüzlerce gazete ve mecmua yayın hayatına yeniden girmişti. Aradan geçen yüz on dört yılda basın-yayım ve iletişim teknolojileri değişti, bilgi ve telekomünikasyon dijitalleşti, ayrıca istibdat döneminden bugüne tevarüs eden sansür ve baskıya dayalı yönetim anlayışı maalesef ve maatteessüf değişmedi.

Bugün tüm dünya kabul etmektedir ki 21'inci yüzyılın başlangıcında “web 2.0” olarak da ifade edilen sosyal medya mecrası, bireylerin kendilerini özgürce ifade ettikleri bir yer olma niteliği taşımaktadır. Bunun yanında, sosyal medya tüm nimet ve külfetleriyle yeni bir kavram ve vakiadır, tüm dünyanın yarısının kullandığı milyarlarca dolarlık da bir endüstridir. Bu geniş kullanım zemininde elbette bir kanuni düzenleme ihtiyacı da bulunmaktadır. Bize göre, yapılması gereken, sıhhatli bir çalışma, doğru bir müzakere, ortak akıl ve tüm paydaşların katılımıyla kişiye ve kamu barışına karşı Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenmiş somut suç tanımları üzerinden bir sosyal medya kanunudur. Nitekim, gelişmiş demokrasilerde ihdas edilmiş sosyal medya kanunları, hakaret, tehdit, nefret söylemi ve terör propagandası gibi konularda somut suç tanımlamalarını esas almıştır. Nitekim, her ne hikmetse, çok beğendiğiniz Alman sosyal medya yasası ırkçı Nazi söylemleriyle halkı düşmanlığa ve şiddete teşvik eden, barışçıl kamu düzenini hedef alan, çocuk pornografisi içeren ya da terör örgütü propagandası niteliği taşıyan içeriklere cezayı esas kılmıştır. Ancak iktidar partisi ortak akıl ve demokratik temayülleri nazarıdikkate almadan, iyi niyetli olmayan bu yasaı dayatmayı, sansür ve baskıyı dijital mecraaya taşımayı tercih etmiştir.

Üzerine konuştuğumuz kanun teklifi Anayasa'mızın 2'nci maddesinde güvence altına alınan hukuk devleti ilkesiyle de açıkça çelişmektedir. Çünkü kanun teklifinde kanunilik ilkesi karşılanmamakta, aksine, öngörülemez ve belirsiz unsurlar esas alınmaktadır. Bu noktada, nihai amacın sosyal medyayı kontrol altına alarak muhalif paylaşımların önüne geçmek olduğu, asıl niyetin bu olduğu bir gerçek olarak karşımızda duruyor.

Kanun teklifinin 29'uncu maddesiyle yalan haberin cezalandırılması girişimi, hakikati tanımlama yetkisini iktidarın kontrolüne devretmek anlamına geliyor. Hakikatin iktidar tarafından belirlendiği bir siyasal düzende yalan da iktidar tarafından belirlenecek ve şayet cezalandırılacaksa bunun adı demokrasi değil, istibdattır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bu kanun teklifinin yasalaşması hâlinde gerçeğin iktidarın hoşuna gitmeyen bir boyutunun dile getirilmesi kolaylıkla “gerçeğe aykırı bilginin yayılması” olarak nitelendirilebilecektir. “Dezenformasyona karşı mücadele” söylemi üzerinden ilk önce meşrulaştırılmaya, şimdi ise kanunlaştırılmaya çalışılan teklifin asıl hedefi -tırnak içinde söylüyorum- ak formasyondur. Bu kanun teklifi, atanmış idari kurumları yargıya mahsus yetkilerle donatma, geleneksel medya araçlarındaki sansür ve baskıyı dijital mecralara taşıma, muğlak ve soyut ifadeler üzerinden kanunlara göre suçlu belirlemek için değil, suçluya göre kanun yapma girişimidir. Türk Ceza Kanunu mevcut hâliyle kişiye, kamu barışına ve dezenformasyona karşı işlenen suçlara gerekli cezai yaptırımları uygulamaya elverişliyen tespiti oldukça güç, uygulamada zorluk çıkaracak mahiyette, çerçevesi belirsiz ve ziyadesiyle muğlak olan 217/A maddesini eklemek Türk Ceza Kanunu'nda var olan bir noksanlıktan değil, iktidarın siyasi ve sivil toplumu baskı altına alma arzusundan kaynaklanmaktadır. Kanun teklifinde “alenen yagma” kapsamının belirsizliği siyasi iktidarın niyet okuyarak cezalandırma yoluna tevessül ettiği de açık bir göstergesidir.

Sözüm iktidar partisinin milletvekillerinedir; adı “İletişim” görevi propaganda olan Başkanlıktan gelen bu tasarıyı Komisyonca istemeye istemeye savundunuz ve gördüğünüz hataları düzeltmek için herhangi bir gayret sarf etmeden de Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine taşıdınız. Nedir bu yasadın muradınız? Dezenformasyonun engellenmesi, öyle mi? Kusura bakmayın ama dezenformasyon AK PARTİ'nin engellemek istediği değil, tekelleştirmek istediği bir sahadır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının varlık sebebi ve varlığını idame ettirmesinin yegâne yolu ve yöntemi budur. Eski yol arkadaşlarınızdan öğrendiklerinizi ne güzel de uyguluyorsunuz. “Yeliz” nicknameli milletvekilinizden ve trol ordusu kuran bakanınızdan başlayıp adı “İletişim” görevi propaganda olan Başkanlığınıza kadar bu işi şu aşamaya getiren aslında sizlersiniz. Son kırk yıllık siyasi ve son yirmi yıllık iktidar mücadelenizi Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu iradesine ve kazanımlarına karşı dezenformasyon yaparak icra ettiniz. Partinizde en az 4 farklı sosyal medya trol ordusu var. Başta İçişleri Bakanınız olmak üzere, Goebbels Fahrettin Bey'e, belediye başkanlarının fonladığı trol çiftliklerine kadar kurulmuş çok sayıda dezenformasyon grubu var içinde. Siz, siyasal gücünüz nispetinde cüret eden, cüreti nispetinde de cumhuriyetin kazanımlarına hasımlık eden bir iktidar olarak Türk siyasi tarihine geçeceksiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Geçmişten bugüne yürüttüğünüz dezenformasyon, ister konvansiyonel basın yollarıyla olsun ister sosyal medya trolleriyle ister açıktan olsun ister zımnî yollarla ister pervasızca olsun ister korkakça, daima Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu ilkelerini hedef almıştır. Devletin kuruluş tapusu olan Lozan'dan devletin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e kadar hedef aldığınız her temel değer ve ilkeyle kayıp nesiller yetiştirdiniz; bu ideolojik duruşun tarafı ve temsilcisi olduğunuz için de iftihar edin, kendinizle istediğiniz kadar övünün ama Türk milleti sizi asla ve kata affetmeyecektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi, geldiğimiz bu noktada, iktidarınızın son kertesinde, devlet olduğunuz zannı içinde olmanız ifade ettiğim siyasi gerçekleri görmenize engel teşkil etmektedir. Şunu anlayınız: Türk devlet geleneği kişilerle ve gruplarla müsemma bir yapı değildir ve asla olmamıştır. Size tavsiyem şudur: Beş bin yıllık Türk devlet geleneği ile yirmi yıllık iktidarınızı mukayese etmeye

kalkışmayınız; iktidarınızı kaybettiğinizde, bugüne kadar icra ettiğiniz tarihsel çarpıtmaların tamamı unutulacak, kurtuluş ve kuruluşu dair yalan ve iftiralar hatırlanmayacak ancak Atatürk'ün kurduğu büyük Türkiye Cumhuriyeti devleti ilelebet var olacaktır. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu sansür ve baskı yasasının muhtevası yönüyle bir de ironik yanı var çünkü eğer mesele, memlekette endişe, korku ve paniği tetiklemekse hiç kimse bu konuda AK PARTİ'nin eline su dökemez. Soruyorum sizlere: Mesela "Camide içki içtiler." diye yalan söyleyerek toplumu provoke eden kimdi? Mesela, Kabataş manipülasyonunun arkasına sığınarak siyasi rant devşirmeye kalkışanlar kimlerdi? Mesela, teröristbaşı ve kardeşiyle iş birliği yaparak devletin basın organları üzerinden seçim propagandası yapanlar kimlerdi? Mesela, SPK Başkanının trilyonluk mal varlığını, kardeşinin ve eski eşinin servetini sormayıp kulağının üstüne yatanlar kimlerdi? Eğer yalan haber yasaklanacaksa ilk önce kamu kaynaklarıyla beslediğiniz trollerinizi tasfiye ediniz, bunu siz yapmazsanız başkaları yapıyor. İnanmazsanız Twitter'ın 2020 yılında AK PARTİ'yle ilişkili 7 binden fazla hesabı kapattığına dair haberlere bakabilirsiniz. Saray medyasının kara propaganda çarkını finanse etmekten lütfen artık vazgeçiniz. Eğer yalan bilgiyi yaymak yasaklanacaksa milletin değil, iktidarın enflasyon verilerini açıklayarak işçinin, memurun, emeklinin hakkını gasbeden TÜİK Başkanını görevden alın; dezenformasyonla mücadelede önemli bir adım atmış olursunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Görünen o dur ki Adalet ve Kalkınma Partisi azalan toplumsal desteğini tahkim etmek için cehaleti ödüllendirmekte, dezenformasyonu beslemekte, gerçekleri ifade eden siyasal ve sivil toplum mensuplarını cezalandırmaktadır. Bu kanun teklifi dezenformasyonun değil, dezenformasyonun ifşa edilmesinin engellenmesine yönelik olarak hazırlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, aziz milletim; iktidara göre Türkiye'de yoksulluk, yoksunluk, hayat pahalılığı yok; bunu söyleyenler yalancı. İktidara göre Türkiye'de örtülü bir istila yok, demografik tehdit yok, sığınmacı ve kaçak göçmen sorunu yok; bunu dile getirenler provokatörler. İktidara göre Türkiye'de adaletsizlik, hakkaniyetsizlik, liyakatsizlik yok; buna isyan edenler dış güçlerin maşası.

Yahu, milletin gerçekleriyle iyice bağınızı koparmışsınız. Bakın, biz milletimizle iç içeyiz, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in liderliğinde çiftçiye dinliyoruz, sanayiciye dinliyoruz, esnafı dinliyoruz, gençleri dinliyoruz ve bu kürsüden sessiz çoğunluğun sesi olmak için de gayret sarf ediyoruz; her geçen gün yoksullaşan, bugünü ve istikbali elinden çalınan, baskı ve sansürle susturulan, sindirilen, konuşturulmayan sessiz milyonların sesi olmaya çabalıyoruz. Peki, biz milletimizi dinlerken siz kimi dinliyorsunuz? Siz sadece birbirinizi dinliyorsunuz ve işte bu yüzden kaybetmeye mahkûmsunuz, bu yüzden ilk seçimden itibaren tarih yazan değil, tarih olan tarafta bulunacaksınız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı ve milletvekilleri simüle edilmiş bir gerçekliğin içinde kaybolmuş durumdadırlar. Bu yasaya gelene kadar birçok sorunuz var ve keşke onları ele alsaydınız. Eğitim, sağlık, ekonomi, toplumsal ve... Her bir kurum sorun yaşamakta. Örneğin, eğitim alanında okul yöneticisinden öğretmene, velilerden öğrenciye her bir bileşen sistemden umutsuz ve dertli. Öğrenme eksiklikleri öğrenme yoksunluğuna dönüşmüş, binlerce öğrenci ortaöğretim çağında işe yaramayan liselere kayıt olmak mecburiyetinde bırakılmış. Üniversite kazanan çocuklar yurt bulamıyor, karnı aç derse giriyor. Binlerce üniversite mezunu üç harfli marketlerde günde on iki saat ayakta asgari ücret için çalışıyor. Önce bunlara çare bulun. Bunu yapamayanlar, bu sorunların dile getirildiği sosyal medyayı kontrol altına almaya çalışır, asıl yapmak istediğiniz budur.

Şimdi, bu kanun teklifiyle birlikte, yüzleşmediğiniz gerçeklerin çarpıtılması amacıyla o çok sevdiğiniz yöntemle başvuruyorsunuz yani fiilî duruma hukuki çerçeveye çiziyorsunuz. Türk milletini yönetme şerefine nail oldunuz ancak Türk milletinin hasletlerini hiçbir zaman tam ve kâmil bir şekilde tanıyamadınız, içselleştiremediniz. Türk milleti baskıya, zulme ve istibdatla boyun eğmez, bunu görmediniz. Bu büyük millet, hiç merak etmeyin ki sizi gerçeklerle tanıştıracak. İşte sandık geliyor, biz de milletimize bu müjdeyi veriyoruz ve az kaldı diyoruz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi, Türkiye'de her alanı siyasallaştırarak kutuplaştıran bir iktidardır ancak biz İYİ Parti olarak Türkiye'yi popülist siyasetin kutuplaştıran zehirli diline teslim etmeyeceğiz. Biz böldüğünüz, kutuplaştırdığınız, ayırtırdığınız her mecrada milletin sesi olmaya devam edeceğiz çünkü biliyoruz ki bölerek idare etmek kolay, birleştirerek büyümek zordur; çünkü yoksulluğu yönetmek kolay, refahı paylaşmaktan zordur; biz sizin yapamadığınızı yapmak için buradayız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Biz devlet yönetmeye namzet bir siyasi parti olarak projelerimizle ve liyakatli kadrolarımızla gelecek yirmi yılın tasavvurunu ortaya koyarken siz dönüp son yirmi yılın muhasebesini yapmaktan korkuyorsunuz; sarayın yalanlarının milletin gerçeklerine yenilmesinden endişe ediyorsunuz; adaletin tecellisinden, rant düzeninin çökmesinden, ayrıcalıkların ve zenginliklerin yerini kolektif bir vicdan muhakemesine bırakmasından korkuyorsunuz. Ancak size kötü bir haberimiz var; "Kral çıplak!" diyenleri aforoz edip aynı çarpık yolda yola devam etmek mümkün değildir çünkü yapılacak ilk genel seçimle birlikte yolun sonuna gelinmiştir. Gücü geçici olarak elinde bulundurmanıza ya da yargı üzerindeki hâkimiyetinize güvenerek siyasallaştırdığınız her bir devlet kurumunu istikbaliniz üzerindeki muhtemel etkileri nazarından da dikkate alınız çünkü adaletin bir gün herkese lazım olacağı hakikati tecrübeye muhtaç bir husus değildir. AK PARTİ iktidarı gerçeklerin konuşulmadığı, hatalarının yazılmadığı, kusurlarının üzerinden örtüldüğü bir siyasal zeminde tüm sorunların ortadan kalkacağına inanıyor ancak işsizlik konuşulmadı diye istihdam artmaz, yanlış ekonomi politikaları eleştirilmediğinde döviz kuru düşmez, TÜİK'in manipüle edilmiş verileriyle milletimizi kuşatan enflasyon da asla azalmaz. Bu teklif iktidar tarafından "dezenformasyonla mücadele kanunu" olarak tanımlanmaktadır. Oysa bu teklif iktidarın kendi yöntemleriyle hiperenflasyonu, yolsuzlukları, liyakatsizlikleri saklama teklifidir.

Yirmi yıldır Türkiye'yi yöneten bu Hükûmet, enflasyonu, yolsuzluğu, liyakatsizliği, dış politikadaki aymazlıkları; kısaca sebep olduğu ancak çözmeye muktedir olamadığı tüm sorunları konuşturmama, sansürleme ve üstünü örtme yoluna tevessül etmektedir. İktidar partisinin en büyük alametifarikası geçmişte sebep olduğu kriz ve sorunlara kısmi çözümler getirmekle övmektir. Sansür ve istibdat düzenine sarılma hevesinizin asıl sebebi de budur. Adalet ve Kalkınma Partisi basını kendi varlığını idame ettirebilmek için ikna siyasetinin bir aparatı olarak görmektedir. Sayın Erdoğan'ın "prompter"la katıldığı canlı yayınlar ve köşe yazarlarına verdiği aleni talimatlar iktidarın arzu ettiği medya düzeninin müşahhas delilleridir.

Komisyonunda defaaten ihtar ettiğimiz hususları bir kere de buradan ifade ediyoruz. Türk Ceza Kanunu muğlak, net olmayan, subjektif değil, somut olgulara ve objektif tanımlara dayanarak ceza öngörüsünde bulunur çünkü demokratik hukuk devleti niyet okumaz; demokratik hukuk devleti mülhazalara göre değil, eylemlere göre karar verir. İktidarın bu kanun teklifiyle basın ve ifade özgürlüğü ortadan kaldırılacaktır, toplumda ağır bir sansür baskısı tahkim edilecektir, vatandaşlarımızın haber alma hakkı engellenecektir, milletimiz içinde yaşadığı gerçekleri ifade edemez hâle gelecektir. Bu kanun teklifiyle yargıyla müsemma görev ve yetkiler bürokrasiye devredilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Merak ediyoruz, 21'inci yüzyılda Türkiye'yi George Orwell'in "1984" adlı distopyasına sürükleme isteğinizin sebebi ve kaynağı nedir? Aziz milletimizi baskı ve sansürle sınavan, yoksulluğa ve yoksunluğa sürükleyen saray ve çeperindeki rant odakları şunu iyi bilsinler: Bu fetret dönemi er ya da geç sona erecektir. Unutulmamalıdır ki her şey zıddıyla kaimdir. Eğer çevresi rantçı yandaşlarla kuşatılmış bir tek adam rejimi varsa ve tüm karar ve

kanunların meşruiyeti bu azınlıkta o hâlde tarihte olduğu gibi bugün de vasatın vesayetine “Durl!” diyecek bir millî irade tecelli edecektir. Türk milletine çektilen ezanın ve cefanın karşısında toplumu baskıdan, sansürden ve yasaklardan; milletimizi içine hapsedilen derin yoksulluktan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Bir dakika daha...

BAŞKAN – Selamlama cümlelerinizi alayım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – ...kurumlarımızı liyakatsiz yönetim anlayışından, bürokrasimizi ciddiyetsizlikten ve partizanlıktan ve millî iradenin teveccühüyle Türkiye’yi bu ucube düzenden kurtaracak bir iktidar mutlak işbaşına gelecektir. Bu kötü gidişatı seçimlere kadar uzatabilirsiniz ancak sonucu asla değiştiremeyeceksiniz, değiştiremezsiniz. İYİ Parti olarak Meclise dayatılan ve adı “deformasyon yasası” diye anlatılan bu ak formasyon yasasına sonuna kadar karşı olacak ve “ret” oyu kullanacağız.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sataşmaya göre mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 60’a göre yerimden bir dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

Bir dakika.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Diyarbakır’da, “Nagihan Akarsel” isimli gazetecinin katledilmesini protesto eden grubun abluka altına alındığına ve “Azat Taşkın” ile “Eylem Akdağ” isimli gazetecilerin serbest bırakılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün konuşmamda da söylemiştim, Süleymaniye’de bugün “Nagihan Akarsel” isimli bir gazeteci katledildi ve bunu protesto etmek için Amed’de, Diyarbakır’da gazeteciler bir etkinlik yapıyor, bir tepki. Milletvekilimiz Dersim Dağ da orada, İl Eş Başkanımız da orada. Şu anda kendileri, gazeteciler, 3 avukat Suzan Akipa, Necat Çiçek ve Ruşen Seydaoğlu’yla birlikte ablukadalar, gözaltı için bekletiliyorlar. Yani Basın Yasası’na karşı burada söz kurarken, basın özgür olmadığını söylerken sahada şu anda “Azat Taşkın”, “Eylem Akdağ” isimli gazeteciler sadece haber takibi yaptıkları için gözaltına alınmışlar ve abluka devam ediyor. İktidar grubuna sesleniyoruz: Lütfen toplantı ve gösteri hakkını, basın açıklaması hakkını daha fazla gasbetmeyin, arkadaşlarımızı serbest bırakın demek istiyorum.

Teşekkürler.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Feti Yıldız.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA FETİ YILDIZ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kamuoyunda “sosyal medya yasası” olarak bilinen Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlamadan önce millî iradenin tecellîğâhi olarak ilelebet varlığını sürdürecektir Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifi Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonunda görüşülerek nihayet uzun bir tatilden sonra Genel Kurula getirildi. Her 2 Komisyonunda milletvekilleri, uzmanlar, meslek örgütleri, sendikalar süre sınırı olmadan görüş ve önerilerini dile getirdiler. Komisyonlarda kanun teklifi üzerinde bazı değişiklikler yapıldı, Genel Kurulda da bazı değişiklikler yapılabilir. Öncelikle, katkı sunan herkese teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, bu yasayla özgürlüklerin kısıtlanacağını, basına sansür getirileceğini, haber yapan, yazan herkesin hâkim karşısına çıkarılacağını seçimlerin yapılmasının bile tehlikeye gireceğini iddia edenleri gördük. Komisyon sıralarında cep telefonuyla naklen yayın yapan, tirat atan arkadaşlar gördük. Sosyal medyanın bir ahlaki yenilenmeye ihtiyacı olduğunu söylediğimiz anlarda kısık bir sesle “Haklısınız.” diyen milletvekillerini gördük. Emperyalizmin inşa ettiği sosyal medya ahlakını savunanları gördük. Ülkemize karşı yürütülen algı operasyonlarının, milletimize karşı kurgulanan kumpasların iş birlikçilerini gördük. Dünyanın her yerinde maliyeti düşük darbeler peşinde koşan derin Amerika’nın istasyon şeflerini gördük. Küresel güçlerden siyasetimize müdahale talep edenleri gördük. Uluslararası kuruluşların hiçbir soruna çare üretmediğini gördük. Naylon gazetelerle her ay yüz binlerce lirayı hortumlarken “emek, özgürlük” sloganı atanları gördük. İktidara karşı yayın yapmak şartıyla yurt dışından fonlanan medya kuruluşlarını gördük. Grup toplantısında İbrahim Temo gibi slogan atanları gördük. Kapitalizmin satın aldığı solun, dünyada artık ciddiye alınmadığını gördük. Her iddiası gün batmadan çöpe atılan politikacılar gördük. Sivil toplum örgütü maskeli yalan üretim merkezleri gördük. Bağımsızlığımıza göz diken yeni mandacıları gördük. Bunlar karşında hayata, hikmet ve hakikat gözüyle bakan derviş gönüllü dava adamlarını gördük. (MHP sıralarından alkışlar) Siyasi duruşumuzu tarihin defalarca doğruladığını gördük. Millet olma hâlinde daha güçlü bir yapının bulunmadığını gördük. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, ahlak ve hukuk kuralları toplumsal düzeni sağlayan kurallar olması nedeniyle birbirinin içine geçmiş kurallardır. Birçok hukuk kuralı aslında bir ahlak kuralıdır. Bu iklimte yabancı olanların fikren çölleşmiş dünyalarını kovalayla su taşıyarak yeşertmeyeceğimizi de biliyoruz. Anlatacağız, anlatmaya devam edeceğiz, ihanet odaklarını bir bir deşifre edeceğiz ve adaleti yeryüzüne hâkim kılacağız, mimarını da Türk milleti yapacağız.

Sayın milletvekilleri, internet ortamının sınır tanımayan olgusu, hızlı erişim ve geniş paylaşım kolaylığı beşinci kol faaliyeti olarak ortaya sürülen yalan veya yanlış bilgi ve içeriklerin gösterilen şekilde kabul edilmesini sağlıyor. Günümüzde habere ve bilgiye ulaşmak için genel olarak sosyal medya kullanılmaktadır, ürün ve hizmetlerin tüketiciye sunulmasından siyasal iletişim kampanyalarına kadar hayatın her alanına hâkim olduğu görülmektedir. Bu baş döndürücü gelişmelerle birlikte sosyal ve hukuki problemler oluşmuştur. Buna karşı, sosyal ağ sağlayıcılarının veya dijital dünyanın arka planında rol alan aktörlerin geniş çaplı kullanıcı sayılarıyla kullanıcı verilerinden yararlanarak elde ettikleri milyarlarca dolara, gelire ve özel bilgiye rağmen kişi dokunulmazlığı, özel hayatın gizliliği, ailenin korunması, temel hakların korunması gibi ihtiyaç duyulan önleyici ve koruyucu mekanizmaları geliştirmedikleri veya etkin tedbir almadıkları, kullanıcıların ve devletlerin haklı taleplerine direnç gösterdikleri

görülmektedir. Temel hak ve özgürlükleri korumak devletin görevidir. Her Türk vatandaşı millî kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürme, maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hakkına sahiptir. Dinamik olan bu süreci yönetebilmek için bu alanda yeni düzenlemeler yapılmasına ihtiyaç olduğu herkesin kabulüdür. Bu teklifle 23 kanunun 51 maddesinde değişiklik ve 13 yeni madde ihdası düşünülmektedir.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiası komisyonlarda değerlendirilmiş, oylamalar yapılmış; teklifin Anayasa'ya aykırı olmadığı sonucuna varılmıştır. Bilindiği gibi ceza hukukuna ilişkin evrensel ilkeler sıralamasında kanunilik ilkesi ilk sırada yer alır. Evet, kanunsuz suç ve ceza olmaz. Kanunilik ilkesi, suç ve ceza tekeli elinde bulunduran devlete karşı bireyin özgürlüğünün güvencesidir, bunda bir şüphe yoktur. Düzenlenen ceza normu tartışmaya, keyfiliğe izin vermeyecek şekilde açık; suç tanımında belirsizlik yoktur. Barış içinde bir arada yaşamak için ceza hukuku alanında cezanın da vazgeçilmez olduğu muhakkaktır. Dünyada suçun işlenmediği bir toplum ve toplumsal yapının etkilendiği bir suç yoktur. Bazı arkadaşların suç ve ceza konusunda suç sosyolojisine uymayan hüküm cümleleri kurmakta oldukları görülmektedir. Arkadaşlar, kendimizi gereksiz yere paralamaya gerek yok. 12 Levha Kanunlarında dahi kişinin kişiye karşı işlediği suçlar cevabını bulmuştur.

İhtiyaçlar hiyerarşisinin başında güvenlik ihtiyacı gelmektedir; rahat olun. İnternet ortamının, ulusal sınır tanımayan olgusu, hızlı erişim ve geniş paylaşım kolaylığı sağlaması, çok değişkenli ve dinamik küresel ağ yapısı nedeniyle kötü niyetli kişilerin kimliklerini gizleyerek yasa dışı iş ve eylemlerine fırsat tanıdığı da bir gerçektir. İçinizde bu konuda mağdur olmamış bir arkadaşın olduğunu zannetmiyorum. Sahte isimli hesaplarla yasa dışı içerik oluşturup paylaşma, farklı siyasi düşüncelerde olan kişilere, herhangi bir alanda rakip olarak gördüklerine, farklı dinlere veya milletlere yönelik küfür, iftira veya hakaret etmek, karalamak ya da itibarsızlaştırmak amacıyla kullanıldığı durumlarda düzenleme yapılması şart olmuştur. Kanun teklifiyle ileri sürülen itirazları başından beri biliyoruz, dünyadaki uygulamaları biliyoruz; birbirleriyle çatışan ve çakışan alanlarda dikkatli ve hassas adımlar atma sorumluluğumuzun da farkındayız.

Sayın milletvekilleri, yalan haberi kasıtlı olarak üretme ve yayma eyleminin yani dezenformasyonun birey ve toplum hayatını da ipotek altına aldığı, vatandaşın gerçek bilgiye ulaşma imkânını engellediği, ciddi bir tehdit olduğu noktasında toplumda ortak bir kanaat vardır. Kültür, finans, sosyal hayat, siyasette yalan ve yanıltıcı bilgi yaymak toplum hayatında ciddi hasarlara sebep olmaktadır. Sosyal medyada insanların onuru, namusu, şerefi ayaklar altına alınmaktadır. Dünyada yalan habere en çok muhatap olan ülke de Türkiye'dir.

Kanun teklifinin 29'uncu maddesinde, sırf halk arasında korku veya panik yaratmak saikiyle ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığıyla ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi kamu barışını bozmaya elverişli şekilde yaymak, suç olarak düzenlenmektedir.

Sayın milletvekilleri, ceza hukuku, yalnız, insan hareketlerinin bilfiil doğan sonuçlarıyla değil, doğabilecek sonuçlarla da ilgilenir. Bu noktada, tehlike kavramı karşımıza çıkar. Tehlike suçlarında suçun işlenerek netice alınması hâlinde suçla mücadelede geç kalmış olursunuz. Ceza hukukunu ilgilendiren bu tehlike, bir nevi bir tür neticedir. Bu suçun oluşabilmesi için şu 4 şartın bir arada gerçekleşmesi gerekir: Bir, özel kast; iki, gerçeğe aykırı bilgi; üç, suçun kamu barışını bozmaya elverişli olması; dört, alenen yaymak. Bu suçun taksirle işlenmesi mümkün olmadığı gibi icra hareketleri kısımlara bölünüyorsa suça teşebbüs de mümkündür. Bir tek kişi tarafından işlenebileceği gibi birden çok kişi tarafından iştirak hâlinde de işlenebilir.

Sayın milletvekilleri, hâkimler, Anayasa'ya, kanunlara ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre karar verirler. Kovuşturma aşamasında yargılama konusu fiilin yazılı suç oluşturup oluşturmadığı konusunda duraksama olursa hâkim, hâkim tarafından yapılacak hukuki değerlendirmeler hariç olmak üzere, bilirkişi heyetinden rapor isteyebilir. Bildiğiniz gibi usulüne uygun yürürlüğe konulmuş milletlerarası anlaşmalar kanun hükmündedir. Bu itibarla, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesiyle güvence altına alınan düşünce ve ifade özgürlüğünün sınırlarının aşılar aşılmadığı yönünden değerlendirme yapılırken, görev ve sorumluluk da yükleyen bu özgürlükler kullanılırken demokratik bir toplumda millî güvenliğin, toprak bütünlüğünün ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın ve ahlakın yanında, başkalarının hak ve şöhretlerinin korunması için bazı yaptırımlar tabi tutulabilir. Bunun dünyanın her tarafında böyle olduğu da unutulmamalıdır.

İfade özgürlüğü mutlak bir hak niteliğinde değildir. Şu hususu belirtmeliyiz: Dezenformasyona konu içerik, doğrudan asılsız bir bilgi olabileceği gibi tahrif edilmiş bir bilgi de olabilir. Kamu barışına yönelik suçların kapsamında ihdas edilen bu suç, bölümde yer alan diğer suçlardan farklı bir alanı düzenlemektedir. Suçun oluşması için yasanın aradığı unsurların bulunması hâlinde fail bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Suçun, failin gerçek kimliğini saklamak suretiyle veya bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde temel ceza yarı oranında artırılır. Kamu barışına karşı işlenen suçların ortak hükümleri Türk Ceza Kanunu'nun 218'inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre -kanundan okuyorum- haber verme sınırını aşmayan ve eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları bu suçu oluşturmaz. Yani bu tabelaları burada keyfinize göre yapmışsınız ama bir gerçekliği göstermiyor. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gerek Anayasa'nın 26'ncı maddesinde düzenlenen düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti gerekse basın özgürlüğü, Basın Kanunu'nun 3'üncü maddesiyle koruma altına alınan, haber verme hakkı kapsamını aşmayan, eleştiri amacını taşıyan ifadeler bu 29'uncu maddedeki, düzenlemedeki suçu oluşturmaz. Hukuk, kendi düzeni içerisinde kendisiyle çelişkiye düşmez. 218'inci maddeyi size bunun için okudum.

Değerli arkadaşlar, Anayasa'da ifade edilen "Kanunsuz suç ve ceza olmaz." ilkesi gereği olarak suçların tanımlanması ve ceza yaptırımları koyma yetkisi sadece Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir. "Suçta ve cezada kanunilik" ilkesinin doğal sonucu olarak ceza kanunlarının uygulanmasında kıyasa ve genişletici yoruma yer yoktur, bunun için rahat olun. Suç, tipe uygunluk, hukuka aykırılık, kusurluluk niteliklerine sahip bir eylemle ceza normunun ihlalidir yani biz kafamızdan burada herhangi bir suç ihdas etmiş değiliz.

Değerli arkadaşlar, Komisyonda bir Yargıtay üyesini dinledik. O, 8. Ceza Dairesindeki arkadaşın verdiği kararları biliyoruz, burada anlatırsam yüzünüz kızarır. Siyasi bir aktivist gibi davranan bu kişiden hiç kimsenin, hukuk dünyasının öğreneceği bir husus yoktur. Maddede yazılı suçu oluşturan fiiller açıkça tanımlanmış ve suçun unsurları net olarak gösterilmiştir, burada bir keyfîlik ve belirsizlik yoktur. Tehlike suçlarının ifade özgürlüğünü kullanması bakımından etrafında duraksamalara, yanlış anlamalara elverişli bir alan yarattığını biliyoruz. Bunun için, bu kanun teklifi yazılırken dünyadaki bütün uygulamalar gözden geçirilmiştir. Tehlike suçları, bu tip suçlar ülkelerin çoğunda, neredeyse dünyadaki 196 devlette çeşitli şekillerde ceza kanunlarında vardır. Almanya'nın -demin bir arkadaşımız söyledi- 2017 yılında bu suçlarla, dezenformasyonla mücadele için çıkarmış olduğu yasada eğer içerik müracaat edildiği hâlde -haklı bir sebep yokken- çıkarılmazsa 50 milyon euroya kadar para cezası; bu -insanın şerefi, haysiyeti- toplumda bir materyalle işlenirse beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılması hükmü vardır. Diyeceksiniz ki: "Alman Ceza Kanunu'nda tek başına böyle bir düzenleme yok."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FETİ YILDIZ (Devamla) – Alman Ceza Kanunu'nun 22 maddesinde atıflar yapılmıştır değerli arkadaşlar.

Aslında böyle bir kanunu yirmi dakikada anlatmak elbette kolay değil.

Sözlerimi, konuşmamı Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Bey'in şu veciz ifadeleriyle tamamlamak istiyorum: "Siyasette millî bir akıl, engin bir bilgi, etkili bir muhakeme gücü, ahlakla bezenmiş derin bir hissediş, geniş bir kavrayış, samimi bir sorumluluk en temel ihtiyaçtır, tabii her şey nezaket içinde." (MHP sıralarından alkışlar)

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Tayip Temel. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TAYİP TEMEL (Van) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Basın Yasası'nı ve basın özgürlüğünü tartıştığımız bugün, hakikatin izini sürmekten hiçbir zaman vazgeçmemiş Gazeteci Nagihan Akarsel Süleymaniye'de evinin önünde silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirdi. Kadın hakikati ve kadın haberciliğinde, ömrünü bu mücadeleye adanmış Akarsel, kadın akademilerinde ders veren bir akademisyen idi. Kadın özgürlük mücadelesi için yıllarca çalıştı, yazdı, öğretti. Orta Doğu'da insanlık düşmanı, karanlık IŞİD ordusu gibi bir zihniyet karşısında kadınlarla ilişki geliştirdi, ittifaklar için mücadele etti. Orta Doğu kadınlarının mücadelesiyle bu toprakların özgürleşeceğine inandı, bu uğurda dünya kadın mücadelesinin bir parçası oldu. Bugün dünyanın her yerinde, İran'da, Avrupa'da, Latin Amerika'da, Asya'da kadınların attığı "...^(*)" sloganının hayata geçirilmesi için yaşadı, mücadele etti. Nagihan, hakikati karartmaya çalışan zihniyetlerce katledildi; katillerini lanetliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

İktidarın getirdiği bu yasayı, yasayı getirme gerekçesini, ihtiyaçlarını ve yasanın yaratacağı sonuçları bütünüyle elbette değerlendireceğiz. Ancak özellikle, iktidar neden böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyuyor, ona bakmak gereklidir. Bu düzenlemeyi getirirken hangi argümanları savunuyor? İktidar partisi bu yasayı savunurken ya da topluma sunarken dezenformasyondan, yalandan, çarpıtmadan, hakareten, kişilik haklarından bahsediyor; toplumu nefessiz bırakmayı amaçlayan bu düzenlemeyi böyle maskeleyip sunduğunda kimsenin itiraz etmeyeceğini sanıyor. Şimdi tüm toplumun geniş kesimleri tarafından kullanılan sosyal medya mecralarını hedef alıyorlar, bunun için mecraları düşmanlaştırıyorlar. Bu, yeni bir durum değil kuşkusuz. İktidarın dikensiz gül bahçesi yaratmak için daha önce de pek çok hamlesi oldu, özellikle muhalif seslere yönelik pek çok saldırısı gerçekleşti. Baskıcı rejimin inşası sürecinde muhalif medyaya yöneldiler, "darbe" dediler, "şiddet" dediler, "manipülasyon" dediler, kendileri gibi düşünmeyen, kendilerine hizmet etmeyen, biat etmeyen, kendi politikalarına itiraz eden herkesi kriminalize ettiler, düşmanlaştırıldılar. Kimseye yaşam hakkı tanımıyorlar, topluma düşünme ve bu düşüncesini ifade etme özgürlüğünü çok görüyorlar. "Biz sizin yerinize düşünüyoruz, onu açıklarız; siz de söylediklerimizi tekrarlayın." diyorlar.

Bazen "Bu ülke, dünyanın en özgür ülkesidir." diyorlar ya, iktidar ve yandaşları için öyle elbette. Kendilerine ve yandaşlarına her türlü suçu işleme hakkı tanıdılar. İktidar ve yandaşlarının yolsuzluğunu, işlediği suçları, yağmalarını, halkın kaynaklarını talan etmelerini ve hatta cinayet işlemelerini bile soruşturacak tek bir savcı bırakmadılar. Evet, yasalar size ve yandaşlarınıza işlemiyor. Topluma dayattığınız kuralları size bağlamadığını düşünüyorsunuz, oysa yanılıyorsunuz, gerçekten büyük yanılıyorsunuz. Sizi peşinen uyarıyorum: Bakın, muhalefete ve topluma karşı tuzak olarak düzenlediğiniz bu yasalar bir gün sizin de ayağınıza dolanır, siz de bunlardan nasibinizi alacaksınız. Bu ülkede gerçek bir adalet ve yargı sistemi kurulsun, evrensel hukuk geçerli olsun bakın bakalım kimler yapıyormuş dezenformasyonu, çarpıtmayı, bakın bakalım kimler yalan merkezleri seri üretiminin kurucusudur. Bütün bunları toplum görüyor ve tarihe not düşüyor.

Bu iktidar bloğunun temel bir özelliği var arkadaşlar, muhalefete karşı neyi suçlama konusu yapıyorsa onu bir araç olarak kendi dışındaki herkese uyguluyor, dayatıyor. "Halk egemenliği" deyip darbeden bahsediyorsa bilin ki halk iradesini hiçe sayarak darbe pratiklerini geliştirecektir. Ne zaman şiddeti diline doluyorsa mutlaka topluma karşı ölçsüz ve zalim bir şiddet uygulamasının arifesindedir. Sırf bu gerekçelerle onlarca, yüzlerce muhalif basın mecrası kapatıldı, yüzlerce gazeteci tutuklandı, internet medyasına sansür getirildi, kapatılmadık muhalif tek bir yayın ve televizyon, gazete bırakılmadı. Şimdi de bunların konuşulmasını, eleştirilmesini suç hâline getirmek istiyor iktidar. Şimdi bunların konuşulmasını engellemeye çalışıyorlar ya, hakikati engelleyebileceklerine inanıyorlar. Hakikati engellemeye hiç kimsenin gücü yetmedi, bu iktidarın da gücü yetmeyecek; özgür basını susturamayacaksınız. Bu topraklarda hakikatin peşinden koşanlar her türlü bedeli ödeyerek düşüncelerinden taviz vermedi, düşüncelerini ifade etmekten asla geri adım atmadı; bundan sonra da yürekli, özgürlüğe sevdalı gazeteciler bu uygulamaya rağmen bu yasalar karşısında geri adım atmayacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi "Yalan haber." diyerek "dezenformasyon" "manipülasyon" diyerek "hakaret" diyerek toplumun son nefes borusu olan sosyal medyayı tek taraflı ve tümüyle muhaliflere kapatmayı amaçlıyorlar. Sosyal medyada ve genel olarak medyada sorunlar var mı? Elbette dağ gibi sorunlar var. Yalan haber üretiliyor mu? Elbette üretiliyor. Dezenformasyon ve manipülasyon bir yöntem hâline gelmiş mi? Elbette gelmiş. Bütün bunlar doğru ama dezenformasyonun da yalan haberin de yalan üzerine kurulmuş siyasetin de hakaretin de tek gerçek sorumlusu ve hatta tek sahibi bu iktidarın kendisidir. Sırf bu işleri yürütmek için halkın kaynaklarından beslenen trol ordusu, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve ona bağlı gruplar birer dezenformasyon merkezi gibi çalıştırılıyor. Topluma hakaret etmek için örgütlenilen bu kesimlere halkın bütçesinden çuval çuval para aktarılıyor. Siz, gerçek gazetecileri, hakikatin peşinden koşanları, sizin yalanlarınızı ve suçlarınızı ortaya çıkaranları terörist ilan edip cezaevine dolduracaksınız, insanlara kendini ifade etme hakkı tanımayacaksınız, bu ülkede yaşamalarına kendi uygulamalarınızla izin vermeyeceksiniz, onları başka yollara ısrarla yönlendireceksiniz, sonra bunları eleştirenleri de şiddetle, terörle ilişkilendireceksiniz öyle mi? Buradan açıkça söylüyorum: Bu şiddetin tek ve gerçek sorumlusu sizlersiniz. İnsanlara bu topraklarda yaşam hakkı tanımayan sizin politikalarınızdır. Düşünce ve ifade özgürlüğü engellenerek toplumu şiddete yönlendiriyorsunuz. Sanıyor musunuz ki siz baskı yöntemlerini artırdıkça toplumun itiraz hakkı tümünden ortadan kalkar ve biter? Suriye rejimi kadar kendi halkına baskı uygulayan bir rejim var mıydı? Saddam kadar halkına eziyet eden ve zulmeden bir iktidar, bir diktatör var mıydı? Çok uzağa gitmeye gerek yok, İran'ı hatırlatayım: İran gibi katı bir rejim halkına zulmediyor iken bugün, bakın, o baskı ve zulüm politikaları insanların, kadınların, tüm halkın özgürlük istemlerine ve taleplerine engel değil hatta gerekçe oldu, orada toplum ölümüne bu baskılar karşısında direniyor.

Bütün bunları anlamadıysanız, dönün bugün bel bağladığınız ama tarihin çöp sepetine giden 90'lı yılların aktörlerine bakın. O dönemin iktidarının mağduru olarak iktidara geldiğinizi sürekli iddia ettiniz, belki de uygulamalardan sizler de yer yer payınızı aldınız çünkü dönün mağdurları, bugünün zalimleri ve zorbaları olabiliyor. Ne acıdır ki o günün zalimleri ve sizin şimdiki ortaklarınız, onlara bağlı çeteler 90'lı yıllarda Kürt gazetecileri, muhalif aydınları sokak ortasında katletti. Mesela, cebinde katledilecek Kürt iş adamları listesini taşıyan ve sizin gibi Kürtlere düşmanlık politikası yürüten ve bugün hâlâ ortağınız gibi gördüğünüz Tansu Çiller'in akitbetine dönün bakın. Onun döneminde hakikati yazan onlarca gazeteci katledildi ama özgür basın geleneği hakikatin peşinden koşmaya devam etti ve o katliamları yapanlar amacına ulaşmadı. Bu saldırılar ve bu baskılarla ilelebet iktidarda kalmayı düşleyen, hayal eden Çillerlerin ve 90'ların diğer karanlık aktörlerinin esamesi okunmuyor bugün. O dönemin aktörleri özgürlüğün sesini bastıracaktı; bu amaçla, bu yolla kendi politikalarını sürdürüyorlardı. Şimdi, en fazla "Hangi marinaya çökeriz? Hangi karanlık işi çeviririz?" bunun hesabını yapan çetelere döndüler sizin sayenizde. O yüzden söylüyoruz,

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

heveslenmeyin; o yüzden söylüyoruz, toplumu susturmaya çalışarak amacınıza ulaşamayacaksınız. Bu düzenleme, sizin tarihe, hakikate, topluma karşı açtığınız savaşın son düzenlemesi olacak. Hakikate karşı başlattığınız savaş mutlaka ve mutlaka özgürlük isteyenlerin lehine sonuçlanacak, siz kaybedeceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

Bu düzenlemeyi hangi kılıfla sunarsanız sunun, hangi gerekçeyle güzellemeye çalışırsanız çalışın, tartışmasız bir şekilde bu düzenleme katı bir sansür yasasıdır. Bu düzenlemeyle öyle yalanla, manipülasyonla, dezenformasyonla, hakaretle, iftirayla mücadele edileceği iddiası kesinlikle, külliyen yalandır. Bunu siz de biliyorsunuz ama siz yalan atına bindiğiniz için inemiyorsunuz, felakete koşuyorsunuz. Yalan üzerine inşa edilen bu düzenleme olsa olsa yalanın üretimine hizmet eder, olsa olsa dezenformasyon yaratır. O yüzden bu düzenleme, iktidarın yalan, manipülasyon, iftira, hakaret yöntemlerini yasallaştırma girişimidir; iktidarın ürettiği yalanların yasallaştırılma, legalleştirilme çabasıdır. Bu düzenleme, dezenformasyonla mücadele yasası değil, hakikatle mücadele yasasıdır; gerçek gazetecilikle mücadele ve savaş yasasıdır.

Onlar “Bu ülkede kriz yok, yoksulluk yok, Kürt sorunu yok, kadınlar katledilmiyor.” derken, bunun karşısında muhaliflerin “Cumhurbaşkanı sarayda yaşıyor, uçan saraya biniyor.” “Halk ekmek bulamazken sarayın bir günlük harcaması 10 milyon TL.” demesi suç olacak bu yasaya göre. Hatta “Kriz var.” demek, “Enflasyon yüzde 100'lere ulaştı.” “Dolar 20 TL'ye dayandı.” demek bu yasaya göre suç olacak. Yani iktidar ne derse desin tekrarlaması isteniyor muhaliflerin. Bu düzenleme, George Orwell'in “Otoriterleşen her rejim, kendi mitlerini yaratıyor, aksi görüşlere sansür uyguluyor, hayali ve iç, dış düşmanlar ürettiyordu.” sözleriyle resmettiği 1984'ün AKP versiyonu olarak karşımıza çıkıyor bugün.

Bu yasal düzenlemenin maddeleri gerçekten de Abdülhamit'in uygulamalarını akla getiriyor. II. Abdülhamit de tıpkı bu yasadaki düzenlemeler gibi neredeyse her kelimeyi, her ifadeyi yasaklamaya çalışmıştı bir yasayla. Bazı yasaklı kelimeleri hatırlatmak isterim size. Abdülhamit'e göre “şüphe”, “çöküş”, “parlamentarizm”, “psikoloji”, “cumhur”, “özgürlük”, “demokrat”, “diktatör”, “sansür”, “Millet Meclisi” yasaktı. Hatta daha ötesine gideyim, Abdülhamit'e göre “sakal” ve “boya” demek de yasaktı çünkü II. Abdülhamit sakallarını boyuyordu. (HDP sıralarından alkışlar) Daha ötesi var, “burun” demek yasaktı çünkü bu sözcük padişahın büyük burnunu andırıyordu. Yani II. Abdülhamit kendi iktidarı kelimelerin gölgesinden korkan bir yönetime dönüşmüştü. Şimdi karımızdaki iktidar neredeyse bu hâle gelmiş durumda. Medyanın yüzde 95'ine el koydular arkadaşlar. Kendi gazetecilerini tetikçiye, denetimlerindeki gazeteleri sarayın bültenine dönüştürdüler. Kendi meslektaşlarını jurnalleyen bir gazetecilik türettiler ama buna rağmen hakikatle başa çıkamıyorlar bir türlü. Korkuyorlar, o yüzden bu düzenlemeyi getiriyorlar; hâlâ korkuyorlar, ellerindeki imkânların hakikat karşısında hiçbir hükmü yok çünkü. Medya palazlandıkça toplum içinde güç kaybediyorlar, yalana başvurdukça baş aşağı gidiyorlar; yine de ezberlerinden vazgeçmiyorlar. Daha fazla sansür, daha fazla yalan, daha fazla manipülasyon için bu düzenleme getiriliyor.

Bu düzenleme, sadece halkın haber alma hakkına yönelik bir saldırı değil, aynı zamanda iktidarın kendi ipini çekmesi düzenlemesidir. Bütün gazetecilik meslek örgütleri uyarıyor, “Yapmayın.” diyor ama bunlar, seçimleri kazanmak için, kendi politikalarını sürdürmek için bu yasaya ihtiyaç duyuyor. Ama kaçınılmaz olandan kesinlikle kurtulamayacaklar çünkü hakikatle savaşın sonu yenilgidir.

Bu iktidar zihniyetinin tahayyülü tekçiliktir. Meydanlarda şefleri “Tek, tek.” diyerek işi en sonunda tek lidere getirdi; oradan tek partiye, şimdi tek düşünceye getirmek istiyorlar. İstiyorlar ki herkes onların borazanı olsun, istiyorlar ki herkes onların sözlerini tekrarlasın ama bu topraklar binbir renkli çiçek bahçesidir. Bu toplumu tek renge mahkûm edemeyecekler, edemeyeceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

Sizin etrafınızda şaşakçılar olabilir, bütün yandaşlarınız papağana da dönüşmüş olabilir ama bu toplumu asla papağana dönüştüremeyeceksiniz. İktidarın amacı belli, yapmak istedikleri ortada ama yaptıklarının sonuçlarını, acısını hepimiz çekiyoruz. Toplumun geniş kesimlerinin de şapkasını bu yasa karşısında önüne koyması gerekiyor. Türkiye nasıl adım adım bu noktaya geldi, getirildi? Bakın, biz aylardır söylüyoruz, dilimizde tüy bitti, dedik ki: “Bu toplumda tek bir kişi bile özgür değilse hiç kimse özgür değildir.” Dedik ki: “Bu toplumda tek bir kişinin hakkı, hukuku ayaklar altındaysa bu toplum haksız ve hukuksuz bırakılmış oluyor.” Aylardır uyarıyoruz yasaların çiğnenmesine göz yummayın diye. “Tecride sessiz kalmayın, bunun bedelini bütün toplum ödeyecek.” dedik, dinletemedik. Dedik ki: “Bu tecrit bütün toplumu kuşatıyor.”, yine dinletemedik. İşte, şimdi, bu düzenlemeyle toplumun tümü neredeyse dijital bir tecride alınıyor. Her birimizin, bu ülkede yaşayan her bir ferdin kendi özgürlüğüne sahip çıkmasının yegâne yolu başkasının, diğerinin özgürlüğüne sahip çıkmaktır.

Değerli arkadaşlar, biz telkin ve eleştirilerimizi tarihe karşı sorumluluğumuzun gereği olarak burada ifade ediyoruz. Bu iktidardan bir beklentimiz yok, bu iktidarın bu yasayı demokratikleştirerek bu Meclisten çıkaracağına dair de inancımız yok. Bu düzenlemeden korkmuyoruz, halkımız cesaretle, kararlılıkla bu düzenlemeye karşı mücadelesini sürdürüyor, sürdürecektir. Biz sadece göz göre göre bu ülkeye kaybettirecek adımların atılmasına engel olmaya çalışıyoruz ama elbette biliyoruz ki iktidar can havliyle bu yöntemlerini, bu uygulamalarını sürdürecektir. Bu konuda kararlılığımız tamdır, halkımıza olan inancımız sonsuzdur.

Meslek kuruluşlarına, basın kuruluşlarına buradan seslenmek istiyorum: Bu yasa teklifinin Türkiye toplumuna getireceği tek şey karanlıktır, daha fazla zulümdür. Gelin, hep beraber demokrasiyi, aydınlığı, ifade özgürlüğünü savunalım. Yaşasın özgür basın. “...”(*) (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Tuncay Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim.

Anayasa Mahkemesi kararlarında diyor ki: “Özgürlük alanlarının sınırlarını Türkiye Büyük Millet Meclisi, Parlamento belirler.” Yasalar bu nedenle vardır, yasa yapıcılar bu nedenle vardır, parlamentolar bu nedenle vardır çünkü özgürlük çok kıymetli bir şeydir, onu elinizden kaçırdığınızda onu tekrar kazanabilmek için bir Atatürk'e, bir Kuvayımillie'ye, bir Ulusal Kurtuluş Savaşı'na ihtiyaç duyarsınız, yoksa yoktur. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın coğrafyalar Atatürksüzlükten, Kuvayımilliesizlikten yıkılan devletlerle dolu, paramparça olan devletlerle dolu. O zaman varlığımızda, güvenlik içinde yaşadığımız toplumlarda neye sahip çıkacağız? Özgürlüğe sahip çıkacağız. Peki, özgürlüğe sahip çıkmak ne demektir? Özgürlüğe sahip çıkmak elinde sopası olanın yanında olmak demek değildir; özgürlüğe sahip çıkmak sopanın hüküm süremeyeceği bir düzenin yanında olmak demektir. Eğer siz, milletinizi sopalarla koruyacaksanız, onu koruyamazsınız. Eğer siz, milletinizi yasaklarla koruyacaksanız, koruyamazsınız. 1933'te Mustafa Kemal, Amerika'dan bir eğitimci getirmiş, dönemin çok meşhur bir eğitimcisi; Anadolu halkının eğitilebilirliği üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi kütüphanesinde 32 sayfalık bir raporu var. Amerikalı eğitimci Anadolu'yu gezmiş, bir rapor vermiş, “Anadolu halkı eğitilemez.” diyor. “Neden eğitilemez?” diye sormuşlar. “Çünkü Anadolu halkı yarı çıplak ve aç.” diyor, “Yarı çıplak ve aç.” O Anadolu halkının, yarı çıplak ve aç Anadolu halkının gazeteleri var, ajansı var, gazetecileri var ve Mustafa Kemal'e ağır hakaret var. Mustafa Kemal dava açmış, bir tören sırasında Mahmut Esat Bozkurt'a soruyor, “Ne oldu benim dava çocuk?” diyor, “Efendim, kaybettiniz.” diyor, “Ya, öyle mi? Boynumuz kıldan ince.” diyor. O günden bugüne geldiğimiz yer, o günkü ruhun hâkim olması gereken bir yerdir.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Ben anlatacaklarımın büyük bir kısmını size kendi yaşadıklarımın hatıralarla süsleyeceğim. Bu gazetecilik nedir ben anlamazı istiyorum. Körlerin fil tarifi gibi... Sayın Grup Başkan Vekilime göre bu gazeteciler iyi insanlar.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sataşma.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Oturulur, konuşulur, hoş sohbet güzel ama yani “ama” var, şimdi o “ama”yı anlatacağım size; o “ama” neye karşılık geliyor? 16 Aralık 1993, sabaha karşı saat dört buçukta telefonum çaldı, o zaman Kanal D’nin başındayım, Doğan Grubu medyasının da Genel Yayın Yönetmeniyim. Telefon çaldı, telefonu açtım; arayan, havaalanındaki Sayan Büfede gazete dağıtan çocuk. Dostuz, arkadaşız. Nasıl olmuş? Yıllarca gidip gelirken kitap alışverişi yapmışız, yorum yapmışız. Allah rahmet eylesin, karaciğer yetmezliğinden öldü; ailesini saygıyla selamlarım. “Ağabey, Abdullah Öcalan’ı getirdiler. Böyle, 50 metreden gördüm, sisler içinde bir uçak indi. Bir otobüse bindirdiler, galiba beni kadayla götürüyorlarmış.” dedi. “Bak evladım, senin söylediğin şey çok önemli bir şey. Gördün mü?” dedim, “Ağabey, gördüm.” dedi. “Lan oğlum, evladım, nasıl gördün?” dedim, “Ağabey, bayağı karşımda, capcanlı gördüm.” dedi. Adam Kenya’da diye biliyoruz. Bunun üzerine ben hemen kalktım; bütün arkadaşlarımı, Kanal D’deki bütün haber merkezini seferber ettim; herkes sabah o saatte evinden çıktı, haber merkezine geldi, oturdu. İki tane talimatım var: “Bir, Amerika’daki bütün arkadaşlardan derhâl bu konuyla ilgili bilgi alın; iki, Avrupa’daki bütün arkadaşları, bütün temsilcilerimizi uyandırın, bunu takip etsinler.” Üç: Bana düşen ödevler var. Hemen sabah saat altıya çeyrek kala MİT Müsteşarını aradım. Allah rahmet eylesin, çok iyi bir eşi vardı; hanımefendi açtı telefonu, dedi ki: “Şu an banyoda yani veremem telefona.” “Peki, sonra beni arasin lütfen.” dedim. Saat yedi buçukta ben kendisi aradı. Dedim ki: “Efendim, Abdullah Öcalan’ın Türkiye’ye getirildiğine dair bir bilgi var, bu bilgiyi sizden teyit etmek istiyorum.” “Türkiye’de 1 tane MİT var, 2 tane yok. O bir tek MİT Müsteşarı olarak söylüyorum ki Abdullah Öcalan Türkiye’de değil.” dedi. “Peki, teşekkür ederim.” dedim, kapattım ama içim içimi yiyor. Çocuğu aradım tekrar, “Gördün mü gözünle?” dedim, “Gördüm gözümle Ağabey.” dedi. “Peki.” dedim. Güvenlik kaynaklarını aradım. “Yok.” diyorlar. Saatin olgunlaşmasını bekledim, rahmetli Cumhurbaşkanı, o dönemki Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel’i aradım, “Toplantıda.” dediler. Sayın Başbakan Bülent Ecevit’i aradım, Raşan Hanım çıktı, “Bülent Bey şu anda bir görüşmede.” dedi. Bülent Bey’in bir görüşmede olduğu benim için yüzde 45 olguyu doğruladı ama bilgi yok, bir kaynaktan bilgi alamıyorum. Bunun üzerine Amerika’daki Kozluklu arkadaşımı ben aradım. “Fuat bir şey var mı, ne oluyor, böyle bir bilgiye sahip miyiz?” Bir iki saat içerisinde -yolda geliyorum bu sırada- Amerika’daki arkadaşım “Kenya’da bir operasyon olmuş.” dedi. Bunun üzerine inisiyatifi aldım ve “Girin arkadaş haberi Abdullah Öcalan Türkiye’de.” dedim, sabah saat dokuza çeyrek vardı. O gün herkes o saate kadar, Sayın Başbakan basın toplantısı yapana kadar herkes beni yalanladı, Türkiye’de herkes “Yalan bu haber.” dedi, haber doğru çıktı. Abdullah Öcalan Türkiye’deydi. Ben bunu Abdullah Öcalan’ın nasıl yakalandığını “Operasyon” diye bir kitap hâline getirdim. Abdullah Öcalan’ın kendisine de avukatları aracılığıyla ulaştım “Nasıl yakalandığını sordum?” 34 sayfadan oluşan bir bilgi notu gönderdi, ben de o bilgi notunu “Operasyon” kitabının giriş kısmına koydum. Bu yazarlık faaliyetimden dolayı Ergenekon terör örgütünden içeri alındığımda, altı yıllık mahpusluğum süresince PKK’yı yöneten 16 Ergenekoncudan 1’i olarak yargılandım. Bana denildi ki: “Savunma yapacak mısın?” “Hayır, savunma yapmayacağım.” dedim. “Niye yapmayacaksın?” denildi. “Bak, Abdullah Öcalan’la görüşüyormuşsun, avukatlarla Asrın Hukuk Bürosu’nda senin görüşmelerine dair notlar çıktı.” “PKK buna çok güler. O yüzden savunma yapmayacağım.” dedim. O yargılamanın sonunda bir haberi doğrulamak, bir entelektüel faaliyet, bir kitap yazmak, bir olguyu anlatmak konusunda bu ülkede geldiğimiz nokta... Mersin’de polisevimize saldırı gerçekleşti, hain, alçakça bir saldırı ve o saldırıda bir polisimiz şehit düştü; Allah rahmet eylesin, saygıyla sevgiyle anıyorum. Bir terörist öldürüldü. Ne oldu terörist öldürülünce? Terörist Cumhuriyet Halk Partili oldu. Kim söylüyor? Taksici söylemiş, taksici öyle beyan etmiş. Kim söylüyor bunu? İçişleri Bakanı söylüyor. Peki, arkadaşlar, haberi yapan, doğrulamaya çalışan kim? Dezenformasyonun kaynağı kim? Bu yasa çıktığında dezenformasyon yaptığı için İçişleri Bakanına, İçişleri Bakanını yanıltan, o terörist konusunda yanlış bilgi veren memurlara, kamu görevlilerine ne yapacağız? Var mı yasada hükmü, var mı? Peki, böyle adalet olur mu, böyle düzen olur mu? (CHP sıralarından alkışlar)

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Hiçbir alakası yok.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Arkadaşlar, çürüten her şey düşer demiştik, bu düzen düşmüştür.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Anlattığınız şeyin bu yasayla alakası yok.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – 29’uncu madde burada çok tartışılan bir konu, dezenformasyon... Maraş olayları, 1979... Hürriyet gazetesinin Ankara temsilcisi Cüneyt Arcayürek Maraş’a gidiyor -arşivlerden bakabilirsiniz- “Maraş kaynıyor, düdüklü tencere gibi patlayacak.” diyor. İktidarda Cumhuriyet Halk Partisi var, rahmetli Başkanımız Bülent Ecevit. Bülent Ecevit Bey bu yazıyı okuyunca Cüneyt Arcayürek’i arıyor, durumu öğreniyor. Sayın Cumhurbaşkanı Korutürk gazeteciyi Köşke çağırıyor, Çankaya Köşkü’ne çıkıyor gazeteci, bilgi veriyor. Bülent Bey’i Cumhurbaşkanı çağırıyor “Ya, nedir bu gazetecinin yazdığı?” diyor. “Efendim, sıkıyönetim var, sıkıyönetim komutanımızla görüştüm, Maraş’ta bir şey yok.” diyor, “Maraş’ta hiçbir şey olmayacak.” diyor. 1979 yılında, Cüneyt Arcayürek oradan geldikten sonra, Maraş’ta bizim utancımızın en büyüklerinden biri oldu, bir gazeteciyi dinlemediğiniz için oldu. Şimdi, siz o gazeteciyi susturmak istiyorsunuz. Dezenformasyon mu haber? Hayır, değil, tarih o gazeteciyi haklı çıkardı.

Size başka bir örnek vereyim: Domuzlar Körfezi. Kennedy çıkarma yapacak; CIA büyük tantanalara çıkarma raporları hazırlamış, her şey hazır, gidilecek, Castro alınacak, bütün devrimciler yakalanacak, hapse atılacak, mahkûm edilecek.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Tuncay Bey bizi dinlememiş, belli yani.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Ben size çok saygı duyuyorum, çok derinden dinledim. Size yeminle söylüyorum, aileniz size karşı çıkar bu yasa nedeniyle; yapmayın, aileniz size karşı çıkar. (CHP sıralarından alkışlar) Sizi çok seviyorum, size hürmetim sonsuz.

Domuzlar Körfezi Çıkarması’nı Times gazetesinin muhabiri öğreniyor ve bir yazı kaleme alıyor “Sakin çıkarma yapmayın. Çıkarma yapacağınız yer bataklık, kullanacağınız adamlar amatör, bunu yapmayın.” diye bir yazı kaleme alıyor savunma muhabiri. Kennedy, CIA’in baskısıyla, o gazetecinin yazısını yayınlamıyor. Domuzlar Körfezi Çıkarması Amerika’nın en büyük utanç vesikasıdır. Gazeteciyi çağırıyor, özür diliyor. O günden sonra -öldürülmesinde bunun çok büyük payı vardır- CIA’i bir daha kabul etmiyor, asla görüşmüyor CIA’le.

Şimdi, siz bu yasayla Millî İstihbarat Teşkilatına, buraya bir MİT mensubu girse, buradaki 600 milletvekili katletse onun haberini yaytırmama yetkisi veriyorsunuz. Neden? Neden böyle bir yetki? Dünyanın hangi ülkesinde var bu yetki? Hangi ülkesinde var bu yetki? Niye bir MİT mensubuna bu yetkiyi veriyorsunuz? Böyle bir şey olur mu? Bunun karşılığında siz ne alacaksınız, ne vereceksiniz? Girdi içeriye, hepimizi öldürdü, gitti; hakkında haber yapamazsınız bu yasa çıktığı andan itibaren. Neden? “Neden?” sorusunu soruyorum? 29’uncu madde... 29’uncu madde şu maddelerin birleşiminden oluşuyor: Gazeteciyi diyeceksiniz ki: Hakaret (125), halk arasında korku, panik (213), suç işlemeye tahrik (214), suç ve suçlu övme (215), halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama (216), kanunlara uymamaya tahrik (217), halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma (217/A) -burada uyduruyoruz bunu, kataloğa sokacağız, bununla suçladığımız kişiyi cezaevinde hep tutuklu yargılayacağız- Cumhurbaşkanı hakaret (299), devletin egemenlik alametlerini aşağılama (300), Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, devletin kurum ve organlarını

aşğılama (301), silahlı örgüt (314), halkı askerlikten soğutma (318), Terörle Mücadele Kanunu'nun 6'ncı maddesinin ikinci ve dördüncü fıkrası... Yalçın Küçük'ün kulaklarını cınlatayım, hocam böyle durumlarda derdi ki cezaevinde bize: Kardeş ne anlattın sen? Ölmüşüz de haberimiz yok. Bu ne hâldir ya? (CHP sıralarından alkışlar) Vah, vah, vah! Ne yapmış adam ya! Ne büyük suç işlemiş ya! Allah Allah! Bu "gazeteci" dediğiniz yaratık canavar olmuş! Bir karanlık yaratıyorsunuz, içine "gazeteci" diye bir canavar koyuyorsunuz; o canavar değil ama o karanlık sizi yutar, o karanlık sizi yutar, yapmayın bunu, bunu yapmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

Maddeyi okuyayım size, meşhur 29'uncu maddeyi okuyorum: "Sırf halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığıyla ilgili gerçeğe aykırı..." "İşlenemez suç." diyor arkadaşlar. İşlenemez suçsa koymayalım, niye koyuyoruz işlenemez suç buraya?

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Evet, işlenir, işlenir.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Bir marka diğer markaya karşı...

Hukuk bilgisine çok hürmet ettiğim için beyefendinin, ayrıca dostum olduğu için Sayın Yıldız'ın söylediğine aynen katılıyorum. Arkadaşlar, işlenemez suçsa biz bunu bu maddeye niye koyuyoruz ya? Ne işi var bunun burada? Nedir o?

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Saray istedi, saray!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Arkadaşlar, markaların, insanların...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Demokrasiyi korumak için olabilir mi?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Demokrasi böyle korunamaz efendim, sopalı korunamaz demokrasi. Demokrasiyi özgürlükle korursunuz, demokrasiyi cumhuriyeti yüceltmekle korursunuz, halkı yüceltmekle korursunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Adaletle.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Efendim, her gün yazı çıkıyor bir yerde -ben içki kullanmıyorum, hiç kullanmadım, sağlığım da elverişli değil "Alkolik Tuncay." Şimdi, ben bunun videosunu kesip koyacağım ya: "Alkolik bu." "Kaç şişeden sonra bu kafaya geliyorsunuz?" Özgürlük şişeyle gelinen bir yer olsaydı ohoo, biz aşmıştık oraları. Özgürlük mücadeleyle geliyor. Arkadaşlar, elinizdeki gücü oligarşiye teslim etmeyin, bürokratik oligarşiye, İletişim Başkanlığına, Basın İlan Kurumuna vermeyin. (CHP sıralarından alkışlar) Basın İlan Kurumu Başkanı Türkiye'de 11 toplantı yaptı. Yaz tatilinde çalıştı Basın İlan Kurumu. Biz kandırmışız herkesi, biz bütün akılları çelmişiz, parayı engellemişiz arkadaşlar yani buradan oraya gidecek para varmış da... Binalarını satarak yaşamaya çalışan bir kurum, gazeteci değiller, basın kartlarını babalarının malı gibi gazeteci olmayan kişilere dağıtıyorlar, herkese veriyorlar, çaycıya, çorbacıya veriyorlar. Allah'tan kavga ettik de İletişim Başkan Yardımcısı falan devreye girdi de orada bekleyen 1.200 kartı serbest bıraktılar.

Basın İlan Kurumu Başkanı ne diyor biliyor musunuz: "Bu yasa, köprüden önceki son çıkıştır ha! Kafanıza vururum ha!" diyor. Ne yaptı biliyor musunuz? İzmir Gazeteciler Derneğine 1 milyon, Konya Gazeteciler Federasyonuna 1,5 milyon, Bursa Gazeteciler Federasyonuna 1 milyon; cezaları yağırdılar. Cezalar nerede bekliyor? Yönetim Kurulunun kararını bekliyor. Yönetim Kurulu kim? Oligarşi... Oligarşi... Kahrolsun oligarşi! Kahrolsun oligarşi! Yaşasın özgürlük! Yaşasın demokrasi! (CHP sıralarından alkışlar)

FETİ YILDIZ (İstanbul) – 4 bin gazete yerine 250 çıkarırsan o cezayı alırsın.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Bana hiç kimse devletin oligarşiyle ayakta tutulacağını anlatamaz. Benden daha çok...

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Naylon gazetecileri savunma.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Bu konuşmam nedeniyle bana ceza verirler, versinler, efendim, altı yıl daha yatarım, altmış yıl daha yatarım. Bu can, özgürlüğe ve demokrasiye feda olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Naylon gazetecileri savunuyorsun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Fetullahçı yargıç bana sordu: "Alevi misin?" "Sana ne ulan!" dedim. "Sana nel" "Alevi misin?" "Sana ne!" "Suçla ilgisi var." "Aleviliğin suçla ne ilgisi olabilir? Sünniyim ama bugünden sonra Aleviyim." dedim. "Sünniyim ama bugünden sonra Aleviyim."

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kafada sorun vardır.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Bu yasa bana soruyor: Necisin arkadaş, kardeş, nereden geliyorsun, nereye gidiyorsun, neye mensupsun? Gazetecinin mensubiyeti falan olmaz, sorumluluğu vardır, gazetecinin sorumluluğu vardır.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – 4 bin gazete çıkaracağına 250 gazete çıkarırsan savunuyorsun.

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Dinleyin! Dinleyin!

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Naylon gazeteciliği savunuyorsun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Gazeteci devlete karşı sorumlu değildir.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Hortumlamayı savunuyorsun!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Gazeteci partiye karşı sorumlu değildir, gazeteci halkına karşı sorumludur.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Belgelerin etrafını...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Gerçeğe bağımlıdır, gerçeğe bağlıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Başkasını da bilmem.

15 Temmuz, FETÖ darbesi olacak, bir ay önce gazeteci arkadaş yazdı. Bunların "Tuncay Opçin" diye garip bir adamları var, bir "tweet" attı, "tweet" şöyle diyor: "Biz size 'Bizi kovalayamazsınız.' falan demedik -mealen söylüyorum- Biz size 'Bir sabaha karşı geleceğiz, sizi yataklarınızdan alacağız.' dedik." diyor. "Tweet'i okudum, arkadaşlara dedim ki: Bunlar darbe yapacaklar. Enişteden öğrenmeye ne gerek var, bir buçuk ay önce belli zaten. Bir gazeteci yazdı -enişte, taksi şoförü, Süleyman Soylu- dedi ki: "Darbe yapacaklar." Bu gazeteci hâlâ gazeteci; dinlemedi. O dezenformasyon mu oldu şimdi? Bu yasa çıksaydı adamı yargılamaya başlamıştık bile. Biz de Ergenekon'dan yargılanırken bir sanık bir gün düğmelerini yırttı, yargıca doğru fırladı "As ulan beni, as beni, as!" dedi. Adamın yanıtı ne oldu biliyor musunuz? "Vallahi Ceza'da yeri yok, kanunda yeri olsa seni niye asmayayım? Ben de çok istiyorum ama kanuna koymamışlar." dedi.

(CHP ve HDP sıralarından gülüşmeler) Bir gün o yargıç döndü bana dedi ki... "Anayasa'ya aykırı, ya, bana bu sorduğun soruyu soramazsın. Sen bana nasıl sorarsın 'Alevi misin?' diye." dedim. "Vallahi Anayasa'nın o maddesini biz aykırı buluyoruz ama." dedi. Lan sen kimsin! Basın İlan Kurumu, sen kimsin arkadaş! Dışarı çıktın diye bunları sakladım, geldin, söylüyorum: Sen kimsin arkadaş! Sen Parlatmentonun iradesini, oligarşik, bürokratik tutumunla nasıl gider de şikâyet edersin herkese! Ne hakla gidersin de şikâyet edersin! (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Oligark! Keyifçi! Oligark!

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Ayıp, ayıp!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Oligark... Ayıp olan şey...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Görev yapıyor. Ayıp, ayıp! Hakaret edemezsin.

BAŞKAN – Sayın Özkan, Genel Kurula hitap edelim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Hayır efendim.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Hakaret edemezsin! Hakaret edemezsin!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Hakaret burada, vereyim, okuyun, hakaret burada.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Burada görev yaptı. Ayıptır ya!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Sizin iradenize söylüyor, size; bana söylemiyor, size söylüyor.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Burada gelmiş, görevini yapıyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar lütfen...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Görevini yapmıyor, görevi siyaseti eleştirmek değil, Parlamento'yu eleştirmek değil, burada alınan kararları eleştirmek değil.

BAŞKAN – Sayın Özkan, Genel Kurula hitap edin lütfen.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Onun görevi Parlamantonun...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sizin muhatabınız Parlamento kardeşim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Siz bürokrasiyi savunuyorsunuz, ben Parlamento'yu muhatap olarak kabul ediyorum.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sizin muhatabınız o değil.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Orada oturuyor, orada oturuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – O, orada bilgi vermek için oturuyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Cevap hakkı olmayan bir bürokrata bu tavrınız doğru değildir.

BAŞKAN – Evet, sözlerinizi tamamlayın Sayın Özkan.

Süreniz bitti. Son bir dakika.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Peki, bir dakika içinde topluyorum.

Bir de gülererek bitirelim. İzmir'de seçim çalışması yapıyoruz. Vatandaşımızın biri "Mustafa Ağabey, nasılsın?" dedi. Balbay'la beni sürekli karıştırıyorlar, Ergenekon davasının yarattığı bir doğal sonuç. Benim de o gün iyi sıhhatte olsunlarım yerinde herhâlde, dedim ki: Ya, arkadaş, ben Mustafa Balbay değilim. Genelde tabii, çok, canım falan der geçerim. Ben Mustafa Balbay değilim dedim. On dakika sürdü tartışmamız ve bana "Mustafa Ağabey, böyle davranırsan küserim." dedi ve gözünden yaş geliyor. Kendisine sarıldım, dedim ki: Şaka yapıyorum arkadaş, şaka yapıyorum, ben Mustafa Balbay'ım. Bu yasanın bir şaka olduğuna inanmak istiyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Özgürlük sadece benim sorunum değil, özgürlük hepimizin sorunu. Bizden geriye sadece saygı kalacak, bizden geriye sadece saygı kalacak; yaşam saygıdan daha uzun süren bir şey değildir, saygı yaşamdan daha uzun süren bir şeydir.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Nezaket!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Özkan.

Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, şahıslar adına ilk söz Sayın Onursal Adıgüzel'in.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Efendim, Maraş katliamını "1979" diye yanlış söyledim, "1978" diye tutanaklarda düzeltilsin.

BAŞKAN – Siz onu zaten kayıtlardan düzelttiniz böylece.

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarın "dezenformasyon yasası" diye adlandırdığı fakat özünde muhalefeti susturma ve sansür yasasını hep birlikte konuşuyoruz. Aylardır gündemimizi meşgul ediyor değerli arkadaşlar, aylardır "Dezenformasyonla, yalan haberle mücadele edeceğiz." diyorlar. Peki, bu işin özünde ne var biliyor musunuz? Bu işin özünde muhalif seslere sopa göstermek var.

Değerli arkadaşlar, bu yasa teklifiyle Adalet Kalkınma Partisi bir şeyi tescil etmiştir, Türkiye tarihinin istibdat rejimi dönemlerini aratacak bir döneme girdiğimizi tescil etmiştir. Abdülhamit'in istibdat rejiminde "burun" demek yasaktı, Adalet Kalkınma Partisi döneminde de biliyorsunuz, en son "kel" demek suç teşkil eder oldu değerli arkadaşlar. Sizin döneminizde istifa etmek kalktı ortadan, artık ne var? Görevden affını istemek var. Görevden affını isteyen damat Bakan sesini duyuramıyor. Nerede duyuruyor sesini? Sosyal medyada duyuruyor. Ana akım medya maalesef Sayın Bakanın açıklamasını saatlerce yayınlamıyor. Adalet Kalkınma Partisi birkaç saatte "ak" dediğine "kara" demeye başladı değerli arkadaşlar, hemen birkaç saat içinde. Grup Başkan vekilleri artık bu zikzaklara yetişemez oldu, yetişemez oldukları için birkaç tanesi yakın zamanda istifa etmek zorunda kaldı. Öyle bir atmosfer oluşturdu ki sabah uyandığınızda evden çıkarken "Acaba bir söz ederim de sarayın gözünden düşer miyim?" diye korkuyorsunuz. Bugün de görüyoruz ki bu yasayı aslında isteyerek getirmemişsiniz, sırf sarayın ve ortağınızın gönlü olsun diye burada az bir katılımla bu yasayı geçirmeye çalışıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu yasa teklifi için biz Dijital Mecralar Komisyonunda on dört saat çalıştık, sabah saat dört buçuğa kadar. Bütün itirazlarımızı tek tek her madde için muhalefet partileri olarak dile getirdik değerli arkadaşlar. Sadece biz değil, sivil toplumun temsilcileri, bununla birlikte sosyal medya platformlarının yöneticileri, meslek odaları; hepsi dile getirdi ama Adalet ve Kalkınma Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi temsilcileri dinlemedi. Bu yetmez, Adalet Komisyonunda üç gün görüşüldü. Yargıtay üyesini sizin çağırduğunuz Yargıtay üyesini: "Boş hikâye anlatma." diyerek oradan kovaladınız. Tabii, bu arada bu mesele gündemde biraz yer bulmaya başladı, muhalefet bu işe itiraz etti "Yasayı erteleyelim." dediniz "Yeni yasama dönemine erteleyelim." dediniz.

Tabii, Fahrettin durur mu? Fahrettin dedi ki: "Ben niye üç ay bekleyeceğim?" Ağustos ayında Dezenformasyonla Mücadele Merkezini kurdu. Peki, Dezenformasyonla Mücadele Merkezinin başına kimi getirdi? Ne beklenir Fahrettin'den? Pelikancılardan birisini getirdi. E, aslanan budur ama ben size sormak isterim: Bir iletişim başkanı, bir atanmış bürokrat "Ben yasayı masayı beklemem, tanımıyorum." diyor, bir dezenformasyonla mücadele merkezi kurmuş, Allah aşkına söyleyin, bu merkez ne iş yapıyor? Burada bilen birisi varsa bu kurulan merkez şu işi yapıyor desin, biz de bilelim.

Değerli milletvekilleri, Anadolu'da bir laf vardır, derler ki: "Bir suyla 2 defa yıkanılmaz." Vallahi bu Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı bunu öğrenemedi. İki yıl önce bu yasayı yapıyorlar, dedik ki: "Bakın, bu şekilde uygulamaya alırsanız sorun yaşarsınız." Dediler ki: "Temsilciler atansın, göreceksiniz her şey çözülecek." Neyse arka kapı diplomasisiyle temsilcileri atattılar, ne çıktı ortaya? Sorun falan çözülüyor, tam tersi dediler ki: "Muhatap bulamıyoruz." Ya, iki yıl önce her sorunu çözmüştünüz. Ben size buradan küçük bir tavsiyede bulunayım: Bu zihniyetle devam ederseniz iki yılda, yılda bir değil her ay aynı yasaları tekrar tekrar gündeme getirmek zorunda kalırsınız.

Değerli milletvekilleri, bu yasada 40 madde var, 23 ayrı yasa maddesine etkisi var bunun ve ben de dilim döndüğünce,

zamanım yettiğince size bu yasadaki tehlikeleri anlatmak isterim. Şimdi, yasanın özü ne diyor? “Dezenformasyonla mücadele” diyor. Biz de diyoruz ki: Bu, muhalefeti ve basını baskı altına alma, susturma yasasıdır. “Dezenformasyonla mücadele ediyoruz.” diyorlar. Bu yasanın içinde dezenformasyonun tanımı yok. Peki, neden “dezenformasyon”un tanımı yok, biliyor musunuz? Bilerek muallak bırakılıyor. Biraz önce “İmkânsız.” dediler ya, tam o imkânsızlık bir yargıcın elinde sağdan sola çekilecek. Ne olacak? Adalet ve Kalkınma Partisinin duymak istemedikleri, konuşulmasını istemedikleri bütün meseleler bu yasa çerçevesinde susturulacak. “Peki, neyi duymak istemiyor bu Adalet ve Kalkınma Partililer, bu Milliyetçi Hareket Partililer?” diye soruyorsanız ben size söyleyeyim: “128 milyar dolar nerede?” diye sorulmasını duymak istemiyorlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hazine.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – “128 milyar dolar nerede?” demek suç mu?

Devam edelim: Diyelim ki, bir örnek vereyim size, ormanlarımız yanıyor, ciğerimiz yanıyor “Ormanlar yanıyor, uçaklar nerede?” diye bir “tweet” atıldı; bu suç mu olacak? Ama işgüzar bir hâkim diyebilir ki... İşgüzar bir savcı buna bir soruşturma açtı, dedi ki: “Bu suç, hatta bunu ‘retweet’leyenler var, beğenenler var; bu organize bir suç.” Ne yapacağız burada? Yargıtay üyesi işin içinden çıkamıyor. “Alenen yayma” diye bir mesele var, anlatamadı. “Ben bunun içinden nasıl çıkarım? ‘Retweet’ etmek alenen yaymak mı, beğenmek acaba alenen yaymak mı, paylaşmak acaba alenen yaymak mı?” dedi. Yani “retweet” etmek ve beğenmek suç mu değerli arkadaşlar?

Yine, bir TÜİK örneği vereyim size: Şimdi, TÜİK rakamları manipüle ediyor, karşısında “ENAG” diye bir kurum var, susturmaya çalışıyorsunuz. Şimdi, ENAG rakamları açıklıyor. ENAG rakamları açıkladığında, gerçek enflasyonu açıkladığında suç mu olacak? Bunu sormak isterim. Bu yasaya göre suç olabilir, toplumu infiale sevk ediyor olabilir.

Yani siz ne yapıyorsunuz biliyor musunuz: “2+2=4” diyenlere ceza vermeye çalışıyorsunuz; “2+2”nin de “5” ettiğine toplumu ikna etmeye çalışıyorsunuz ama iş işten çoktan geçti, vatandaş gerçekleri net bir şekilde görüyor.

Bir de bu yasa oluşurken iki yıl önce de böyleydi. Hep Avrupa’yı, Avrupa Birliği’ni, ABD’yi, Almanya’yı örnek veriyor temsilciler. Gerekçe de var, bütün Komisyon konuşmalarında da buna atıfta bulundular. Tabii, 2020’de de diyorlardı ki: “Almanya’da var, bizde niye olmasın?” Biz de şunu söyledik defalarca: Almanya’da hukuk var, Almanya’da demokrasi var, Almanya’da yargı bağımsızlığı var, Almanya’da özgürlük var; siz Türkiye’de bunların hepsini yok ettiniz. “Yok etmedik.” mi diyorsunuz? Ben size Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nden bahsetmek isterim. 139 ülke arasında Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde Türkiye 117’nci sırada, Almanya ise 5’inci sırada değerli arkadaşlar ve Avrupa’da ve Amerika’da kesinlikle kişiye yönelik cezai bir yaptırım söz konusu değil yani siz önde Batı’ya, Avrupa’da hayata yeni geçen Dijital Hizmetler Yasası’na atıfta bulunuyorsunuz ama aslında sizin atıfta bulunmanız gereken neresi biliyor musunuz? Kazakistan, Bangladeş, Ruanda. Maalesef Türkiye’yi üçüncü dünya ülkeleri ligine soktunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, “ama”sı, “fakat”ı yok, bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin manipülasyon ve yalan haber bombardımanına karşı doğruyu söyleyenleri susturmak için ortaya çıkmış bir yasa tasarısıdır. Eğer “Böyle değil.” diyorsanız, ben size şunu söylemek isterim: Örneğin Fahrettin Altun’a basın kartlarıyla ilgili yetkiler veriyorsunuz, eğer “Böyle değil.” diyorsanız, hodri meydan, hadi alalım, meslek örgütlerine verelim bu yetkiyi. Var mısınız?

Yine teknik meselelere dönmek isterim.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Zaten var.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Bakın, teknik meselelere dönmek isterim. “BTK” diye bir kuruma keyfî yetkiler veriyorsunuz Sayın Başkanım, keyfî yetkiler veriyorsunuz ve BTK kim biliyor musunuz? 15 Temmuzda Cumhurbaşkanının “pislik yuvası” dediği TİB’in yeni uzantısı. Şu anda BTK zaten skandallara imza atacak bir sürü şaibeyle baş başayken şimdi siz ona bir de daha yeni, geniş ve güçlü yetkiler veriyorsunuz.

Yine, bu uygulamanızla firmaları değil, vatandaşları cezalandırıyorsunuz. BTK’ye yüzde 95 bant daraltma yetkisi veriyorsunuz. Nerede kaldı internete erişim özgürlüğü? Nerede kaldı ifade özgürlüğü? Yine vatandaş cezalandırılıyor.

Yine -ben çok önemsiyorum- reklam meselesine bir sınırlama getiriyorsunuz. Size istatistikle konuşayım. 210 milyon insan sadece bir sosyal medya platformunu Türkiye’deki şirketlere ulaşmak için kullanmış -çok önemli bir veri- ve maalesef bu firmaya eğer bir yasak gelirse Türkiye’deki KOBİ’ler cezalandırılmış olacak değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Başkanım, bir dakika daha...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Tabii, madde madde itirazlarımızı uzun uzun yapacağız ama ben son sözlerimi şöyle anlatmak isterim. Tabii, güç kaybeden rejimler türlü seçim oyunları, düzenlemelerle ellerini tekrar güçlendireceklerini zannederler. Şimdi de önümüzde bir seçim var. İktidar mensupları, seçim öncesi oyunlarla muhalefeti, muhalif sesleri bastıracaklarını, korkutacaklarını zannediyorlar. Saray mutfağından çıkan bu yasaların ne iktidardan gitmenizi engeller ne de bu halkın sesini kısmanıza izin verir. (CHP sıralarından alkışlar) Çok uzağa gitmeyin, inin, kulak verin Kızılay’da bir esnafa. Çok uzağa gitmeyin, gidin, Ulus’ta bir gence kulak verin. Hepsini diyor ki: “Bıçak kemiğe dayandı, seçimi bekliyorum.” (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına son söz Sayın Ahmet Özdemir’in.

Sayın Özdemir... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifinde Feti Bey’le -biraz önce Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Başkan konuştu- ikimiz birlikte çalıştık. Neden ihtiyaç duyuldu bu kanuna? Çünkü bütün dünyada -siz de biliyorsunuz, hepimiz de kullanıyoruz- bir dijitalleşme söz konusu, dijital dünyayı hepimiz kullanıyoruz. Dolayısıyla, kullandığımız bu dünyanın içerisinde çok büyük imkânlar olduğu gibi, birçok zararlar da var. Dünyadaki bütün devletler de dijital teknolojiyi hızlıca kullanmış bütün ülkeler de bu dijital teknolojinin doğru kullanılması, faydalı kısımlarının insanların faydasına sunulması ama zararlı kısımlarının da bertaraf edilmesi, bir kurala bağlanmasıyla ilgili çeşitli hazırlıklar yaptı. Biz de bu kanun teklifimizin hazırlık aşamasında bütün bu alanlardaki çalışmaları inceledik; Türkiye Büyük Millet Meclisinin daha önce yaptığı, 2014 yılında yapılmış bir teklif var, Genel Kurul aşamasına gelmiş; o teklifleri inceledik; Avrupa Birliği Dijital Hizmetler Yasası’nın tamamını inceledik, Avrupa’daki uygulamaları, Amerika’daki uygulamaları takip ettik, sadece bunlarla yetinmedik; Anadolu basını dinledik, cemiyetleri dinledik, kamu kurumlarını dinledik, mahkeme kararlarına baktık, Anayasa Mahkemesi uygulamalarına baktık; neticede de uzun süren bir hazırlık aşamasından sonra bugün Genel Kurulun huzuruna geldi. Şundan memnunuz: Muhalefet ilk defa “Bize bir kanun dayattınız.” demedi çünkü onlarla birlikte uzun süre bu konuyu çalıştık ama şöyle bir endişem, tereddüdüm oluştu, Tuncay Bey’le biz bu konuyu çok konuştuk, çok çalıştık, bire bir de onu dinlemek ve bu konuyu çalışmak çok keyifliydi ama kürsüde içinden canavar çıkıyormuş, affına sığınarak söylüyorum. Biraz tereddüt ettim aslında, o yüzden şimdi konuşurken daha dikkatli konuşmak istiyorum.

Yaptığımız çalışmalarda ortaya çıkan ihtiyaçlara göre toplumun beklentilerini gerçekleştirecek bir kanun teklifi

hazırlamaya çalıştık. Bu kanun teklifinde -arkadaşlarımız biraz önce iktidarın kendini tahkim etmesi olarak bunu değerlendirdi ama- biz toplumun ihtiyaçlarına baktık. İktidar olarak da sorumluluğumuz bu aslında, toplumun ihtiyaçlarından hareketle toplumun beklentilerini gerçekleştirmek ve bir huzur ortamının, özgürlük ortamının rahat kullanılmasını sağlamak. Arkadaşlar, hiçbir özgürlük sınırsız değildir. Bakın, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası özgürlükleri düzenliyor ama (2)'nci fıkrası özgürlüklerin kullanılmasına dair yöntemleri belirliyor. Dolayısıyla özgürlüklerin de kullanılmasının bir kuralı olmalı.

Biz de burada bu alanın kullanılmasıyla ilgili, mümkün olduğunca özgürlükleri koruyarak ama bu özgürlüklerin başkalarının özgürlüklerine zarar vermesini de engelleyici önlemler olarak bunu düzenledik fakat bu taraflar hiç konuşulmadı. Basın mensuplarına ciddi haklar tanıdık, Anadolu basınının imkânlarını genişlettik, internet haber sitelerinde basın mensubu olmasını sağladık, çok ciddi düzenlemeler yaptık ama 40 maddelik teklif geldi, geldi, geldi, 29'uncu maddeye dayandı. Herkes 29'uncu madde üzerinde konuştu, bilen de konuştu, bilmeyen de konuştu, hukuki bilgisi olan da konuştu.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kanıt somut olur, kanıt soyut bir defa.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Değerlendirme yapmak herkesin yapabileceği bir şey ama adaletli, ahlaki ve hukuki olması gerekir. Şimdi, mademki öyle, mademki sadece 29'uncu madde üzerine hasredildi bu tartışmalar, 29'uncu maddeden önce kısaca sağladığımız imkânlardan bahsedeyim, daha sonra 29'uncu maddeyle ilgili de değerlendirme yapacağım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, basın kartı, internet haber siteleri, internet haber sitesi ve yerel gazete sahiplerinin imkânlarının geliştirilmesiyle ilgili bu kanun içerisinde çok ciddi düzenlemeler var. Bu düzenlemeleri yaparken Dijital Mecralar Komisyonunda, Adalet Komisyonunda muhalefet partilerindeki milletvekili arkadaşlarımızla yaptığımız görüşmelerle bazı tadilatlar da yaptık, onların da takdirindedir. Amacımız, bu kanun daha iyi olsun diyeydi. Bugün onlar hiç konuşulmadı burada, bu attığımız adımlar hiç değerlendirilmedi ama 29'uncu madde üzerinde herkes tartışma yaptı, 29'uncu maddeyi eleştirdiler. Bizim bir iddiamız var, size hukuki bir değerlendirme yapıyorum. Bir bilgiye dayanarak, üzerinde çalıştığımız bir konu üzerinde söylüyorum. 29'uncu maddede getirdiğimiz düzenleme... Hani, burada yazıyor "Özgür Basın Susturulamaz" "Sosyal Medyama Dokunma" Basın mensuplarıyla ilgili bir madde değil arkadaşlar bu. Bir basın mensubunun da 29'uncu maddenin konusu olması bizce mümkün değil. Bakın, 29'uncu maddenin ikinci fıkrasıyla ilgili özellikle Cumhuriyet Halk Partisinin bir endişesi vardı, biz ikinci fıkrayla bir basın mensubunu haber kaynağını ifşa etmeye zorlayacağımız endişesini gidermek için düzenleme yaptık, sadece muhalefet beklentisini gerçekleştirmek için. Bizce böyle bir şey yoktu ama mademki muhalefet böyle bir hissiyat içerisinde, basın mensuplarının haber kaynağını ifşaya zorlanacağına dair bir korku, endişe var, bunu gidermek için onların söylediği şekilde ikinci fıkrayı düzenledik ve basın mensubunun haber kaynağını açıklamaya zorlanamayacağına dair bir gerekçe oluşturduk orada. Biz bunu neden yaptık? Çünkü biz de basın özgür olsun istiyoruz, biz de basın mensuplarının haber yapmalarından dolayı bir yaptırıma maruz kalmalarını istemiyoruz. Ama 29'uncu maddenin basın mensuplarıyla alakası yok. Bakın, bir basın mensubu, Türkiye'de haber yapmış bir basın mensubu niye halk arasında bilerek ve isteyerek yalan bir haberi yaysın, niye itibarı zarar görsün? Bir defa bunu yapar, ikinci defa bunu yapar, üçüncü defa bunu yaptığında yalan haberciliği tescilli bir basın mensubuna dönüştüğünde artık insanlar onu okumaz ki artık insanlar onu takip etmez ki. Dolayısıyla basın mensubunun bu suça muhatap olması bir kere teknik olarak mümkün değil. Ama bakın, biz bu suç çok katı kurallara bağladık. Yani muhalefetin söylediği gibi bu suç her şekilde kolayca işlenecek bir suç değil, çok katı kuralları var. Bir kere istisna bir şekilde kanunda "sırf" diye başlıyor yani bir özel saikten bahsediyor. Bakın, diyor ki: "Sırf halk arasında endişe, korku ve panik yaratmak saiki." Kişinin kafasında bu olacak. Kişinin kafasındaki niyet, halk arasında endişe, korku, panik yaratmak için ben bir hareket yapayım diye başlayacak. İki...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hâkimin yorumuna bırakıyorsunuz. Niyet okuyor. Neye göre yalan haber? Kime göre, neye göre? Resmen Anayasa'ya aykırı. Neye göre yalan, kime göre yalan?

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Hayır, hayır, bunun olması yeterli değil. (CHP sıralarından gürültüler)

Bakın, başka bir şey daha lazım, kişinin kafasındaki bu niyetin, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığına dair yalan bir bilgiye dair olması lazım, iki. Üç, bu yaptığı eylemin kamu barışını bozmaya elverişli olması lazım. "Kamu barışını bozmaya elverişli" ne demek? "Kamu barışını bozmaya elverişli" demek...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Konserin kamu barışıyla ne ilgisi var? Konser verecek adam, türkü söyleyecek, ne ilgisi var?

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Bu suç bir somut tehlike suçudur değerli arkadaşlar. Somut tehlike suçu şu... Bilmeyenler için söylüyorum, herkes bilemeyebilir. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, kendi aranızda konuşmayın lütfen, hatibi dinleyelim.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Somut tehlike suçu sonuçları sahada görülen suçlar yani kişinin söylemesi yeterli değil, kişinin söyleminin sonunda bir icra hareketi oluşacak, bir toplumsal hareket oluşacak. Bu hareket oluşmadığı sürece diğer 3 madde gerçekleşse bile bu suç oluşmaz. Dört, bunu alenen yayacak. Dolayısıyla bu suç sıkı yaptırımlara bağlanmış. Niye sıkı yaptırımlara bağlanmış biliyor musunuz? Dezenformasyonla mücadele çok iyi yapılması, dikkatli yapılması gereken bir konu, özgürlüklerin korunması gereken bir konu, o yüzden katı kurallara bağlanmış, o yüzden 4 tane ana unsur var; bir tanesi gerçekleşme bile bu suç oluşmayacak. Peki, bunu niye yaptık? Çünkü dünya da bunu yaptı. Bu alan o kadar büyük bir özgürlük alanı ki bunu yapmadığımız zaman insanlar zarar gördü. Şimdi "Sosyal Medyama Dokunma!" dövizleri var ya orada "Sosyal Medyama Dokunma!"yla alakası yok biliyor musunuz? Herkes onu konuşuyor ama hepiniz şundan mağdur olmuyor musunuz: Bir tane gizli sosyal medya hesabı size hakaret ediyor, savcılığa gidiyorsunuz suç duyurusunda bulunuyorsunuz, hesabın sahibi, kaynağı Amerika'da, İngiltere'de; savcılık Amerika'ya, İngiltere'ye cevap yazıyor; Amerika, İngiltere size cevap vermediği için... Bizim ceza hukukumuzda kişinin ifadesi alınmadan ceza verilemez. Dolayısıyla sizin karşılığınız boş kalıyor. Şimdi, peki, kişi yine gizli hesaplarla başkalarına hakaret eder mi? (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gizliye gerek yok, bize açıktan hakaret ediyorlar, yine yargılanmıyorlar.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Yine edebilir ama bu sefer yaptığımız anlaşmayla o uluslararası servis sağlayıcılara bu kanunla tanıdığımız haklar... Onlara savcılık yazı yazdığında o size hakaret eden gizli hesapların gerçek kimliklerini mahkemelere gönderecek; bu, sizin istediğiniz bir şey değil mi? Bu, sizin hepinizin mağdur olduğu bir alan değil mi? Bu, düzenlenmesi gereken bir alan değil mi? Evet, biz bu alanı düzenlemişiz yani biz sosyal medyaya dokunmamışız, sosyal medya kullanıcılarının özgürlüklerini genişletmişiz, onların zarar görmesini engellemişiz. Bu tarafını kimse anlatmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Herkes 29'uncu maddeyi anlatıyor ama şuna seviniyorum: İktidar olmanın sorumluluğu, bütün dünyanın kullandığı bu dijital mecrada AK PARTİ iktidarı bu dijital mecrayı insanımızın nasıl kullanması gerektiğiyle ilgili bütün dünya örneklerini çalışarak, ülkemizdeki örnekleri çalışarak bir mevzuat oluşturdu. Biz bunu yaparken en iyisini yapmaya çalıştık ama iki yıllık bir çalışma sonunda. Bakın, ilk çalışma 2014 yılında, 2014 yılından bugüne kadar muhalefetin bir çalışması var mı? İki yıllık yaptığımız çalışma içerisinde karşı bir önerisi var mı? Yeni bir teklif metni var mı?

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Var, var, var! Tekliflerimiz var, hiçbirini dikkate almadınız.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Sadece itiraz var, sadece itiraz var. “Sosyal Medyama Dokunma!” var, “Özgür Basın Susturulamaz!” var. Güzel söylemler ama içi boş söylemler.

Toplumsal beklentilerini karşılayan iyi bir sosyal medya yasası yaptığımıza inanıyorum, emek veren bütün arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum. Muhalefet partilerindeki bizimle birlikte Komisyonda çalışan, emek veren değerli milletvekillerinin değerli görüşleri için onlara teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özdemir.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Efendim, 69’a göre “İçinden canavar çıktı.” sözüne bir karşılık vereyim.

BAŞKAN – Efendim, bu hakaret değil ki.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Efendim, bana bir izin verin.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika söz vereyim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yerimden efendim.

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Tuncay Ağabey, özür dileyeyim, konuşma.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Hayır, hayır; dur ya.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan’ın, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir’in 340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Teşekkür ederim, sağ olun.

Hem Ahmet Bey’e hem bu teklifte 2 imzası bulunan her 2 sayın milletvekiline de çok çok teşekkür ediyorum, her aşamasında diyalog kapılarını açık tuttular hem Feti Bey hem Ahmet Bey. Biz her aşamasında hem itirazlarımızı hem önerilerimizi getirdik. Birlikte çok güzel bir çalışma götürüyoruz.

Benim içimden canavar çıkabilir çünkü ben hem tarih önünde medyaya karşı sorumluyum hem siyasetçi sorumluluğum var. İnşalimi hassasiyetime bağlayın. İnşallah bunu çok güzel bir noktayla, bir sonla noktalayacağız, birlikte çalışarak noktalayacağız.

Emeği geçen bütün arkadaşlara ben de çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, geneli üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru-cevap işlemi yoktur.

Şimdi söz talebi olan milletvekillerimize sıradan 9 arkadaşımıza söz vereceğim.

Sayın Gürer...

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, sansür yasasına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Radio ve Televizyon Üst Kurulu özgür, bağımsız yayın yapan televizyonlara iktidarın hoşuna gitmeyen haber ve düşünceler için haksız cezalar yağıdırıyor, yayınlar durduruyor. Basın İlan Kurumu iktidara muhalif gazetelere ilan vermiyor, ilanlarını kesiyor, basın kartlarını geciktiriyor. İktidar, medyanın yüzde 95’ini kontrol altına almış, talimatlı haberler yaptırıyor, yetinmiyor, sansür yasa tasarısıyla sosyal medya dâhil eleştireni, gerçeği dile getireni tümünden susturmak istiyor. Mahkemelerden yayın yasakları ardı ardına gelirken, RTÜK, Basın İlan Kurumu özgürlüklere darbe vururken sosyal medyada da suç olmayan konularda dahi dava yoluna gidilirken muhalif basının haber alma ve haberi kamuoyuyla paylaşması önünde engeller yaratılıyor. Bu bir sansür yasasıdır, geri çekilmelidir, kabul etmemiz mümkün değil.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

30.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın, sansür yasasına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, şu anda görüşülmekte olan sansür yasası yürürlükte olsaydı mazottan gübreye, yağdan una her gün gelen zam haberlerini, Sayıştay raporunda tespit edilen yolsuzlukları, usulsüzleri öğrenemeyecektik. Eğer bu sansür yasası yürürlükte olsaydı mesela seçim bölgem Afyonkarahisar’da belediyenin “Çevre Hizmetleri Birliği” adı altında Avrupa’ya düzenleyip tepkimiz üzerine iptal ettiği 1 milyonluk geziden haberimiz olmayacaktı. Eğer bu sansür yasası yürürlükte olsaydı sarayın günlük 10 milyonu aşan masraflarını bilemeyecektik. Şimdi soruyorum: Ey AKP! Sen kendi medyanı oluşturup bizi sindireceğini mi sandın? Senin dönemindeki yolsuzlukları, hırsızlıkları, yalanları yok sayıp bu milletin sana oy vereceğini mi sandın? Bu sansür yasasını çıkarıp bizi susturabileceğini mi sandın? Sen bu yasayla giderayak A Haber’e benzeyen bir sosyal medya ortamı yaratabileceğini mi sandın?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâziğ) – Burcu’yu kimse susturamaz!

BAŞKAN – Sayın Aycan...

31.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan’ın, 1-7 Ekim Camiler ve Din Görevlileri Haftası’na ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, 1-7 Ekim Camiler ve Din Görevlileri Haftası’dır. Camiler inancımızın eseri, yaşadığımız topraklara mührümüzdür, toprağın vatan olmasının işaretidir. Camiler milletin eseridir. Camiler millet tarafından yapılır yani milletin kendisinin öz kaynaklarıyla yapılan yerlerdir. Bu nedenle camilerimize sahip çıkılmalı ve camilerimizi yaşatmalıyız. Camilerimizde, Kur’an kurslarımızda görev yapan tüm din görevlilerimize saygılar sunuyoruz, hepsine sağlıklı hayırlı görevler diliyorum.

Bu hafta münasebetiyle din görevlilerinin durumu, sorunları da konuşulmalı ve çözümlenmelidir. Camilerimizde ve Kur’an

kurslarımızda boş kadrolar doldurulmalıdır, özellikle kırsal alanda boşluk bırakılmamalıdır, dini kişisel amaçları doğrultusunda kullanmak isteyenlere fırsat verilmemelidir, fahri Kur'an kursu öğreticileri ve vekil imamların durumu da düzeltilmelidir, kadro tahsisi yapılarak bu kişilerin kadrolu çalışması sağlanmalı, din görevlileri arasında kadrolu imam veya vekil imam ayrımı ortadan kaldırılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Feridun Bahşi... Yok.

Sayın Hacı Özkan... Yok.

Sayın Çetin Arık...

32.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, yerel basının taleplerine ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Daha özgür bir basının yerine susturulmuş bir basın hayali kuran iktidar yıllardır yerel basının taleplerini görmezden geliyor. Bugün, yerel televizyonlar ve radyolar geçim sıkıntısı içerisinde, zorunlu ödemelerini dahi yapamamakta. Zorunlu yayınlarla birlikte özellikle bakanlıkların, belediyelerin icraatlarını ve duyurularını belli ajanslar üzerinden televizyon kanalları ve radyolar geçmekte. Eğer bu reklamlar basılı mecrada olan gazetelerde uygulanan resmî ilan sistemi gibi doğrudan Basın İlan Kurumuna gönderilir ve televizyon kanallarına da Basın İlan Kurumu tarafından iletilirse hem adaletli bir paylaşım hem de Basın İlan Kurumuna ek gelir yaratılacaktır.

Kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

33.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, enflasyona ve sansür yasasına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Geçen yıl 1 lira olan domates şimdi 10 lira, geçen yıl 2 lira olan biber şimdi 20 lira, geçen yıl 40 lira olan peynir şimdi 130 lira, 80 lira olan kıyma 160 lira. Şekere yüzde 500 zam geldi, mazota yüzde 300 zam geldi, gübreye yüzde 500 zam geldi; geçen yıl 200 lira olan bir çuval un şimdi 600 lira. Sansür yasası getirerek bunların konuşulmasını engellemek istiyorsunuz ama ne yaparsanız yapın hiçbir şeyi engelleyemezsiniz, hiçbir şeyi karartamazsınız. Her şey vatandaşın gözlerinin önünde oluyor; vatandaş çarşıya, pazara, markete, bakkala gittiğinde bu fiyatları görüyor, ne kadar yoksullaştığını görüyor, ne kadar içler acısı bir durumla karşılaştığını görüyor.

En kısa zamanda gideceksiniz, bunu siz de biliyorsunuz. Her şeyi engelleseniz de vatandaş size...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanal...

34.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van ili Muradiye ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sizin vasitanızla Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına soruyorum: Van ili Muradiye'nin sorunları şunlardır: DSİ işletme şubesi kapatıldı, tapu ve kadastro müdürlüğü kapatıldı, şeker pancarı şefliği kapatıldı, askerlik şubesi kapatıldı, meteoroloji kapandı. Giden bu kurumlar nedeniyle Muradiyeliler mağdurdur. Bunlar ne zaman geri getirilecek?

100 yataklı devlet hastanesi yıkıldı, yerine 20 yataklı hastane yapıldı. Hastanede uzman doktor yok, tıbbi cihazlar yok, MR yok, tomografi yok. Adliye binası yetersiz. 250 öğretmen açığı var, ders karşılığı öğretmenlerin ataması dahi yapılmıyor. Doğal gaz yok, taşınmaz eğitim yapan su ürünleri fakültesi kapandı. İçme suyu yok, işsizlik çok. Kanalizasyon altyapısı yok, gençlerin ve ailelerinin oturacağı park alanı yok, köylerde ulaşım yok. Muradiye-Van arası otobüs çok az. Elektrik sıkıntısı var, altyapı eksikliği var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sümer...

35.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın sorunlarına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

27'nci Dönemin son yasama yılında, yıllardır söylememize, çözüm üretin dememize rağmen AKP iktidarının Adana'mıza yapmadıklarını bir kez daha dile getirmek istiyorum. Bu söyleyeceklerim sadece birkaç tanesi. Karşıyaka devlet hastanesinin temeli dahi atılmadı. Kozan-Mansurlu yolu hâlâ tamamlanmadı. Millet bahçesi olacağı söylenen stadyum arazisinin - 2 defa ilahesi yapıldı- ne olacağı belli değil.

Başta Köprülü Mahallesi olmak üzere birçok bölgede kentsel dönüşüm çalışmalarına Bakanlıktan izin çıkmıyor. Seyhan, Ceyhan, Yüreğir ilçelerimizin köylerinde hâlâ elektrik kesintileri devam ediyor. Aladağ ilçemizin köylerinde, maalesef, telefon bugünlerde çekmiyor. Karataş ve Yumurtalık ilçelerimizde, sezonun başlamasına rağmen, balıkçılar maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle denize açılmıyor. Süt üreticilerinin mağduriyetleri giderilmedi. Adana'mızın ne yazık ki bir dakikaya sığmayacak birçok sorunu var ancak Adanalı hemşehrilerimiz hiç merak etmesin, sekiz ay kaldı, geliyor gelmekte olan. Başta Türkiye'nin, sonra tüm illerimizin sorunlarını tek tek çözeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

36.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın sorunlarına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yıllardan beri Hatay'a üvey evlat muamelesi yapan AKP iktidarı; yatırımlardan, teşviklerden, projelerden Hatay'ı sınırlı seviyede yararlandıran AKP iktidarı; Hatay'a hak ettiğini hiçbir zaman vermeyen AKP iktidarı; Hatay'a hizmet etmeyen AKP iktidarı. Şimdi, bu iktidarın Hatay yönetimi bir açıklama yapıyor, diyor ki: "Bu kent hizmeti hak ediyor." "Ele verir talkını, kendi yutar salkımı." derler ya, aynen de öyle. Buradan soruyorum: Sanayinin gelişimi, istihdamın artması, Hatay'ın refahının yükselmesi için şunlardan hangisini yaptınız? Hassa Tüneli'ne kazma mı vurdunuz? Demir yolu ulaşımı için 1 santimetrelilik dahi olsa çabanız oldu mu? İskenderun'a lojistik merkezi mi kurdunuz? 14 Orta Doğu ülkesine açılan sınır kapımızı mı açtınız? Otoyolu Antakya'ya mı getirdiniz?

Teşekkür ederim.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

---0---

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 18'inci maddeleri kapsamaktadır.

Evet, birinci bölüm üzerinde ilk söz İYİ Parti Grubu adına Sayın Ayhan Erel'in.

Sayın Erel, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine partim, İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında yeni yasama yılımızın yüce Türk milletine, yüreklerinde Türk vatani, Türk milleti, Türk devleti, Türk bayrağı aşkı olan tüm milletvekili arkadaşlarıma hayırlı olmasını temenni ediyorum.

İYİ Parti olarak yeni yasama yılında da devletimizi güçlü, milletimizi mutlu edecek her kararı destekleyeceğimizi ama keyfi karara destek olmayacağımızı bir kez daha belirtmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel İdare Kurulu üyelerimizden, eski Genel Başkan Yardımcımız Taylan Yıldız Bey'in "İnternet okyanus gibidir, havuz medyasına dönüştürülemez." sözü çok kıymetlidir. AK PARTİ özgür interneti kendi iktidarına büyük tehdit olarak gördüğü için bu alanı egemenliği altına alma düşünce ve hayallerine kapılmıştır. RTÜK ve Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu marifetiyle yapmak istediklerini bugüne kadar tam anlamıyla yapamadılar. İnternet tüm kapatmalara, yasaklara, tehditlere, kısa süreli hapis cezalarına karşın okyanus olmaya devam etti. AK PARTİ'nin interneti kontrol etme planı 2018'de internet yayıncıları, 2020'de sosyal medya platformları, üstüne demokratik olmayan yasalarla kurulan baskılarla çoğaldı. Şimdiki adımla da son kullanıcıların, 85 milyon vatandaşımızın kanunların sopasıyla seslerini kısmak, kesmek istemektedir, onu da bu yasayla yerine getirmek hevesindeler. Ancak dedik ya, okyanusları havuzlara sığdıramazsınız, taşar, onun için dikkat etmek gerekiyor. Tabiatın doğasına aykırı eylemler eylem sahiplerine zarar verebilir.

Değerli milletvekilleri, kanunun amacına baktığımızda, daha çok yalan ve aslı olmayan haberleri önleme, kişilerin kişilik haklarına yapılan saldırıyı ortadan kaldırma amacı güttüğünü görmekteyiz. Tabii ki dezenformasyon sadece Türkiye'nin bir meselesi değil, günümüzde dünya meselesi hâline gelmiştir. Bu bağlamda baktığımızda, dezenformasyonun en etkili olduğu toplumlarda kutuplaşmanın çok egemen olduğunu, geleneksel medyaya güvenin olmadığını, yöneticilerin gerçekçi söylemler dışında popülist söylemler kullandığını ve bu niteliklerin egemen olduğu toplumlarda da dezenformasyonun olumsuz anlamda çok etkili olduğunu görmekteyiz. Taraf olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesinde "Herkes ifade özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar." denilmektedir. 10'uncu maddenin bu hakkın belirli koşullar altında sınırlandırılabilirliğinden bahsettiğini görmekteyiz ancak buradaki en önemli husus, getirilecek kısıtlamanın demokratik toplumda gerekli olmasının tespiti gerekmektedir.

Yine benzer şekilde, Anayasa'mızın 26'ncı maddesi ifade özgürlüğünü, özellikle haber alma ve verme özgürlüğünü güvence altına almaktadır. Anayasa'mızın 13'üncü maddesi, temel hak ve özgürlüklere getirilecek sınırlamaların demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olması gerektiğini ifade ediyor. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin hem de Anayasa'mızın getirilecek kısıtlamalar için zorunlu tuttuğu "demokratik toplum düzeninde gerekli olma" kavramından ne anlaşılması gerektiği Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihatlarıyla ortaya çıkmıştır. Buna göre, temel hak ve özgürlüğe getirilecek sınırlamaların zorunlu ya da istisnai önlemler niteliğinde olması başvurulabilecek en son çare ya da alınabilecek en son önlem olarak gösterilmesi gerekmektedir.

Görüştüğümüz bu kanun teklifi, haber alma verme özgürlüğüne müdahale niteliğinde olan, yalan haber özgürlüğüne bağlayıcı ceza öngören konulu yasa teklifi gerçekten dezenformasyonla mücadele için son çare midir? İktidarın amacı gerçekten dezenformasyonla mücadele ise öncelikle ayırıştırıcı, kutuplaştırıcı ve popülist söylemlerden uzaklaşmalı, ardından geleneksel medya üzerindeki baskıyı sonlandırmalı ve halkın medyaya olan güvenini tekrar tesis etmelidir. Anayasalar insan hak ve özgürlüklerini korumak için tesis edilir ve en önce de işin özünde devletten korumak söz konusudur, yani bireyin hak ve özgürlüklerini korumak o kadar kıymetlidir ki kendi devletinden korumak için anayasalar ve yasalar çıkarılmıştır. Bu yasa teklifinin gerekçelerine baktığımız zaman, birçok satırında bireyimizin hak ve özgürlüklerini korumak için devletin tedbir alması gerektiğinden söz edilmekte, oysa işin özünde bireysel hak ve özgürlükleri çoğu zaman devletten korumak icap ettiği bu yasayla ortaya çıkmaktadır. Bugün, Türkiye'de birçok sorunun altında yatan neden demokrasiye, insan haklarına, bireysel özgürlüklere yeterince değer verilmemesinden kaynaklanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; RTÜK'ün basına ve televizyona verdiği cezaların hemen hemen tamamına yakını muhalif olanlara verdiği bilinmektedir. Hâl böyle olunca yasaların, yargıların -yargı bağımsızlığına ve tarafsızlığına- siyasi gücün ve siyasi baskının sonucu yeterince adil olmadığı, yargı yeterince görevini yapamadığı için bunlar ortaya çıkmaktadır.

AK PARTİ sadece yazılı ve görsel medyayı kontrol ederek siyasi iktidarını sürdürmesinin zor olduğunu sezinince sosyal medyayı da kontrol etmek zorunda olduğu düşüncesine kapılmıştır. Bu kanun teklifiyle büyük ölçüde sosyal medyayı ve basını neredeyse tam kontrol altına almak amaçlanmaktadır. Basında temel kural, basının bağımsız olmasıdır. Bu temel kuralı zedelediğimiz zaman basın hareket edemez hâle gelir. Bu kanun teklifinde, görüldüğü gibi 300 bin liradan 1 milyon liraya kadar cezalar, diğer taraftan bir yıldan üç yıla kadar hapis cezaları muallak ifadelerle kaleme alınmıştır; alt sınır ile üst sınır arasındaki makasın açıklığı beraberinde bazı kaygıları getirmektedir. Vatandaşın "Bu suç işleyen iktidardan yana ise alt sınırdan ceza verilip ertelenecek, eğer bu suç işleyen vatandaş iktidardan yana ise alt ceza verilecek, muhalefetten yana ise üst ceza verilecek, erteleme ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması hükümlerinden faydalanamayacak." yönünde endişeleri var. Bugüne kadarki uygulamalara baktığımızda; ceza almış onlarca, yüzlerce medya mensubu ve hapse girmiş basın mensupları ve hepsinin muhalefet mensubu olduğunu düşünürsek doğrusu bu teklif basını tedirgin etmektedir. Bugün sosyal medyanın tarafsız ve güçlü bir şekilde, dinamik bir şekilde hareket alanı varken bu kanun teklifiyle tümüyle hareket alanının daraltılması amaçlanmıştır.

Ayrıca en taraflı kurumlardan biri olan İletişim Başkanlığının basın kartı dağıtması, basınla ilgisi olmayan kimselerin enformasyon görevlisi olarak basın kartı alabilmesi son derece sakıncalı uygulamalardır. Bu tür yetkilerin İletişim Başkanlığı ve

yine taraflı kurulması muhtemel komisyon kuruluşlarıyla basın kartlarının dağıtılması son derece hatalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halkın ve toplumun nefes borusu olan basının bütün nefes boruları kesilirse gerçekten sağlıklı, güvenli ve demokratik kurallar içinde yaşama imkânı kalmayacaktır. Zaten ülkemizdeki ekonominin çöküşü, hukuktaki özgürlük alanlarındaki, özellikle de demokrasideki daralmaların bir sonucudur. Güçlü demokrasi olmadan güçlü bir ekonomi olmayacağı bugün gün gibi aşikârdır. Ne yaparsak yapalım enflasyonu ve ekonomik çöküntüyü demokratik bir ortam sağlamadan durdurmak mümkün görülmemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYHAN EREL (Devamla) - Bu tip demokrasiyi ve özgürlüğü daraltan kanun teklifleri önümüze geldikçe üzülerken ifade etmek istiyorum ki ülkemiz savrulmaya devam edecektir.

Demokrasinin temel ilkelerinden özgürlük ve eşitlik ilkelerine aykırı olan bu kanun teklifinin, belirtmiş olduğum düşünceler neticesinde geri çekilmesi gerektiğini belirtiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Hayatî Arkaz.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Basın Kanunu'yla ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesine göre herkes ifade özgürlüğüne sahiptir ancak millî güvenliğı, toprak bütünlüğünü ya da kamu düzenini korumak için devletler haber kaynaklarını ve iletişim araçlarını kontrol altında tutabilirler, zira toplumun sağlık, kültür, ahlak ve güvenliğini tehdit eden, kişisel verileri ihlal eden hiçbir kanaat ifade özgürlüğü kapsamına girmez. Bilgiye en kısa yoldan, en doğru vasıtalarla, en objektif şekilde ulaşmak, aynı zamanda iletişim kanallarını aktif olarak kullanmak çağımızın en büyük kolaylıklarından biridir.

Lider Devlet Bahçeli Bey'in daha önce belirttiğı gibi ne yazık ki bu kolaylıkların yaşandığı sosyal medya ve internet dipsiz bir kuyuya dönüşmüştür. Teknolojinin getirdiğı imkânlar "sosyal medya" kavramını gündelik hayatın merkezine taşımış, böylece haber alma ve ifade özgürlüğü açısından "yeni medya" olgusunu ortaya çıkarmıştır. Ayrıca, yalan haberi kasıtlı olarak üretme ve yayma yani dezenformasyon internet sayesinde daha yaygın bir algı yönetim aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Dezenformasyon, çeşitli amaçlarla bilgiyi çarpıtma ya da kasıtlı olarak yanlış bilgiyi yayma işlemidir; kötü niyetli kişilerce gerçek dışı bilgilerin ekonomik ve siyasi çıkar elde etmek için kullanılması, insanları yanlış yönlendirmek adına bu bilgilerin servis edilmesidir. Kısmen doğru bilgilerin de abartılarak, kesilerek kırılarak, biraz doğru ve biraz da kurguyla birleştirilerek kişisel çıkar ve zevk için yayılması da dezenformasyona girmektedir.

Basın özgürlüğü, ifade hürriyeti gibi kavramlar içeride ve dışarıda ülkemiz aleyhine çarpıtılmış ve istismar edilmiş yaklaşımlarla Türkiye karşıtlığının bir malzemesi olarak kullanılmaktadır. Bu siyasi ve ideolojik yaklaşımlar, basın camiamızın asıl emektaşlarına da zarar vermektedir.

Değerli milletvekilleri; basın, demokrasiyi güçlendirme, kamuoyunun haber alma hürriyetine hizmet etme, toplumu sağlıklı ve doğru bir şekilde bilgilendirme doğrultusunda çalışmalıdır. Ancak bir kısım basının yerli ve millî bir çizgide durmak yerine bugün hâlâ sömürge zihniyetine destek verdiğine üzülerken şahitlik ediyoruz. Popülist yayın politikalarının kamu yararının önüne geçmesi, medyanın demokratik sistemlerle oynadığı kritik rolü zayıflatan bir unsura dönüşmüştür.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi sayesinde vatandaşlarımız "yeni medya" olarak tanımlanan internet haber sitelerinden ve sosyal medyadan güvenli bir şekilde bilgilere erişebilecekler, internet üzerinden yayın yapan haber siteleri kanunla koruma altına alınacak ve çalışanlar gerekli şartlar karşılığında basın mensubu haklarını elde edeceklerdir.

Ayrıca internet üzerinden yanıltıcı bilgiyi alenen yaymak suç olarak kabul edilecektir. Sahte hesapların yalan haber yaymasına izin verilmeyecek, herhangi birine yönelik küfür, iftira, hakaret, nefret ve ayrımcılık söylemlerinin de önüne geçilecektir. Bu noktada bir hekim olarak internet ortamındaki sahte hayatların sosyal problemlere, kişilik bozukluklarına ve psikolojik rahatsızlıklara yol açabileceğini belirtmek istiyorum. Üstelik ekran başında hareketsiz zaman geçirmenin ciddi fizyolojik sonuçları olabileceğini de unutmamamız gerekiyor.

Bilindiğı üzere yaklaşık üç yıldır tüm dünyada Covid-19 pandemisiyle mücadele etmekteyiz. Hastalığın önlenmesi adına tüm ülkeler aşı üretmek için büyük bir çaba harcadılar. Bu süreçte Türkiye de aşığı ilk bulan 9 ülkeden 1'idir. Ancak sosyal medya üzerinden aşının zararlı olduğu ve bazı hastalıkları tetiklediğı gibi altı boş algılar yapıldı, maalesef birçok insan bu algılardan etkilenerek aşı olmadı ve de hayatını kaybetti. Diğer bir yandan bazı kötü niyetli kişiler, sosyal medya üzerinden, bilgileri olmadığı hâlde birçok konuda olumsuz fikir paylaşılarak toplumu mutsuzluğa ve umutsuzluğa sevk etmektedirler. Deprem, yangın, sel gibi doğal afetlerde paylaşılan abartılı fotoğraflar, toplum vicdanında ciddi yaralar açmıştır. Sosyal medyada kötü niyetli kişiler tarafından oluşturulan suni gündemler, yanlış ve yalan haberler kitleleri harekete geçirmekte; insanlar tuzağı düşebilmektedir. Yani ülkemizde güven ortamını dahi tehdit eden dezenformasyona maruz kalmamak için bilinçli hareket etmek, kaynağından emin olmadığımız hiçbir haberi paylaşmamak ve devletimizin resmî kurumlarına güvenmek gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, internet ortamındaki sahte yaşamlar sosyal problemlere, kişilik bozukluklarına, psikolojik ve fizyolojik rahatsızlıklara yol açtığı gibi aile ortamını da bozmuştur. Geçtiğimiz günlerde yayınlanan bir araştırmada Türk vatandaşlarının bir ayın yaklaşık dört buçuk gününü sosyal medyada geçirdiğı görüldü. Bu, toplumsal ve kültürel açıdan çok ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Toplumu, özellikle gençlerimizi yani geleceğimizi korumak için dezenformasyon konusuna hep birlikte çözüm üretmeliyiz.

Ülkü Ocakları Genel Başkanı Sayın Ahmet Yiğit Yıldırım geçtiğimiz günlerde yaptığı bir açıklamada diyor ki: "Özellikle gençlerin toplum hayatından kopuk bir mecrada sanal ilişkilere kapılarak hayattan uzaklaşmasından endişe duyuyoruz. Bunun için, onları Ülkü Ocaklarına davet ediyoruz." Bizler de gençlerimizi sanal hayatta değil; gerçeğin ta kendisinde, eğitimde, kültürde, sanatta ve sporda kısaca hayatın her alanında başarılı bir şekilde görmek istiyoruz. Şunu açık bir şekilde ifade etmekte fayda görüyorum: Bu düzenlemeden ancak dezenformasyon yapanlar, kişilik haklarına saldıranlar, yalan ve çarpıtılmış bilgilerle kamu düzenini bozmaya çalışanlar, haber alma özgürlüğünü ipotek altına almaya çalışanlar, demokratik değerlerle kavgalı olanlar, yalan mekanizmalarından medet umanlar, siyaset sahnesini ve toplumsal huzuru zehirlemeye çalışanlar rahatsız olurlar.

İnternet ve sosyal medyada yalan haberi ve dezenformasyonu engellemek amacıyla hazırlanan kanun teklifini destekliyoruz. Teklifin hazırlanmasında emeğı geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

Ben de bir hekim olarak, son olarak şunu söylemek istiyorum: Grip aşımı oldum, bütün vatandaşlarımızı da grip aşısı olmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yasayla ilgili o kadar çok şey söylemek istiyorum ki on dakikalık süreye nasıl sığdırırım bilmiyorum ama önemli başlıklarla ilgili birkaç tane açıklama yapmak istiyorum. Baştan başlayalım, bir tanesi şu: Teklif sahipleri "Biz internet haberciliğine yasallık kazandıracağız yani yasal bir statü tanıyacağız." diyor. Sanırsınız ki Türkiye'de internet haberciliği illegal, yasa dışı, bu yasa değişikliği yapıldıktan sonra internet haberciliği yasal düzene kavuşacak; bu doğru değil, Türkiye'de bir internet haberciliği zaten var ve internet üzerinden haber yayıncılığı yapılıyor.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Gazeteci bile saymıyorlar, gazeteci bile saymıyorlar onları.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamlı) – Ayrıca "Bir yasal güvenceye kavuşturuyoruz." derken aslında teklif sahiplerinin yaptığı bir tane şey var, diyorlar ki: "Basın İlan Kurumunun verdiği ilanlar var ve bunun karşılığında bir gelir elde ediyorlar; biz bu gelirlerin bir kısmını onlara vereceğiz." Yani birinin cebinden alıp bir kısmını internet haberciliği yapanların cebine koyarak internet haberciliğini bir güvenceye kavuşturmuş olmazsınız. İtiraz eden çok sayıda yerel gazeteci var. Neden itiraz ediyorlar? Diyorlar ki: "Zaten ayakta durmakta zorlanıyoruz, 3 kuruş gelir elde ediyorduk, bu 3 kuruşluk gelirimizin yarısını da bizden alıp -en az yarısını da alıp- internet haberciliği yapan sitelere vereceksiniz."

Şimdi, bakın, dünyada kâğıt gazeteciliği azalıyor, pek çok büyük gazete artık kâğıt olarak basım yapmıyor, internet üzerinden yayım yapıyorlar ve ayakta durabiliyorlar ama bu sıralarda oturan her milletvekili biliyor ki yerel gazeteler Türkiye'de çok önemli, pek çok haber yerel gazeteler aracılığıyla geniş kitlelere ulaşabiliyor. Emin olun, bu yasa yürürlüğe girdikten sonra, o her gün çıkan ama bir süredir haftada bire, on beş günde bire, ayda bire düşmüş olan o gazeteleri belki çıkaramayacaklar. 3 kişi, 5 kişi çalışan o yerel gazeteleri artık tek 1 kişiyle bile ayakta duramaz hâle getirecekler. İstedikleri tek bir tane şey vardı, diyorlardı ki: "Eğer internet haberciliği yapanların bir gelir elde etmelerini sağlayacaksanız bizim cebimizden alıp onlara vermeyin." ama bütün tartışma süreci boyunca teklif sahipleri bu konuda bir düzenleme yapmadılar.

Şimdi, getirilen 2'nci düzenleme şu: Basın kartlarıyla ilgili bir düzenleme yapıyor teklif sahipleri. Bunu niye yaptıklarını hepimiz biliyoruz aslında. Basın kartlarının dağıtılması konusunda inanılmaz antidemokratik uygulamalara imza attı bu siyasi iktidar. Bir gece, bir karar aldılar ve bütün gazetecilerin, Türkiye'deki bütün gazetecilerin basın kartlarını iptal ettiler, dediler ki: "Biz sarı basın kartını iptal ediyoruz, turkuaz basın kartı vereceğiz." Şekli bir değişiklik gibi yansıtmaya çalıştılar ama öyle olmadı; eli iki yıllık gazeteci -toprağı bol olsun- Aydın Engin'e bile basın kartı vermedi bu siyasi iktidar. Böyle mi basın kartlarını yeniliyorsunuz? Sadece basın kartını yeniliyorlarmış(!) Muhalif gazetecilerin hiçbirisine neredeyse basın kartı verilmedi. İktidarın yaptığı kapalı toplantılarda istemediği gazetecileri o toplantılara almamasından bahsetmiyorum, sokakta gazetecilik yapmasına bile izin vermiyor bu siyasi iktidar basın kartı vermeyerek. Hâlâ bu uygulamayı sürdürmeye çalışıyor.

Bakın, Danıştaya basın meslek örgütleri onlarca dava açtı ve bu davaların neredeyse hepsini kazandılar. Peki, bunun karşısında, propagandadan sorumlu Başkan Fahrettin Altun Danıştay kararından sonra nasıl "tweet" atıyor ben size söyleyeyim, diyor ki: "Basın Kartı Yönetmeliği'mizin bazı maddeleri Danıştay tarafından iptal edilmiş. Daha iyisini yapmak için derhâl çalışmaya başladık. Görevde olduğumuz müddetçe gazetecilik adı altında terörizm propagandası yapanlarla mücadele edeceğiz, terör seviciler boşuna sevinmesinler." Sanırsınız Danıştay terör sevicilerini korumak için böyle bir karar almış ama öyle değil, tam tersine iktidarın basın kartlarını bu biçimde, keyfi biçimde iptal etmesini Anayasa'ya aykırı bulmuş, yasalara aykırı bulmuş ama ne gam, yeter ki propaganda olsun, Fahrettin Altun istediğine istediğini söylesin.

Hukuka saygılı bir iktidar ne yapar? Mahkeme kararlarına saygı duyar, bunun gereğini yapar ama bu siyasi iktidar ne yapıyor? Danıştay kararını boşa çıkarmak için kanunları -bugün olduğu gibi- yönetmeliğe çeviriyor, yönetmelikle yapamadığını bir kanun değişikliğiyle yapmaya çalışıyor. Umarım Anayasa Mahkemesi buna geçit vermez.

Şimdi, bunun içerisinde bir başka düzenleme daha var, hepimizin çokça tartıştığı, aslında basın mensuplarının da çokça tartıştığı bir şey var: "Dezenformasyon yasası" deniliyor, dezenformasyon yasası. Bu yasayla, güya yalan yanlış bilgi yayanlar cezalandırılacak, asıl amacın bu olduğunu söylüyorlar. Hatta teklif sahipleri Komisyon sıralarında şunu söylediler, dediler ki: "Bu yasa aslında uygulanamaz. Bu yasa uyarınca hiçbir gazeteci soruşturulamaz, hiçbir gazeteciye ceza verilemez." Teklif sahiplerinin neredeyse hepsi bunu söyledi, dediler ki: "Biz yargı mensuplarıyla, yüksek yargı mensuplarıyla konuştuk, 'Eğer bu yasa geçerse zaten hiç kimseyi yargılayamazsınız.' dediler." Eğer öyleyse niye bu teklifi getiriyorsunuz? Çünkü öyle olmadığını aslında hepiniz biliyorsunuz.

Bakın, ben size bir örnek vereceğim: Adliye sarayına getirilmiş Belediye Başkanımız, 500 bin nüfuslu bir kentin Belediye Başkanı, Mehmet Demir; gözüne alınmış, adliyeye getirilmişti cumartesi günü. Adliye kapalı, hiç kimse yok, onlarca terörle mücadele polisi var; savcılığın kapısında Belediye Başkanımız bekliyor ters kelepçeyle, onlarca terörle mücadele polisinin önünde, savcının kapısının önünde; hiç kimse yok, sadece avukatlar var, birkaç milletvekili var. Biz terörle mücadele polislerinden rica ettik, dedik ki: "Ters kelepçeyi takmışsınız, zaten 50 polisin içerisinde, savcılığın da kapısında, kelepçeyi açın." "Kaçma şüphesi var." dediler. Cumartesi günü, adliyede hiç kimse yok, 50 terörle mücadele polisinin içerisinde, "Kaçma şüphesi var, kelepçeliyoruz." dediler. Savcıya söyledi avukat arkadaşlarımız, savcı da "Polis arkadaşlar öyle söylüyorsa kaçma şüphesi vardır." dedi. Çünkü bir yasal dayanak bulmuşlardı.

Eğer yasa size bir kapı açıysa mutlaka iktidar o yasayı sonuna kadar kullanır. Emin olun, bu yasa geçsin, pek çok gazeteci, pek çok televizyoncu sadece haber yaptığı için soruşturulacak; emin olun, onlarca gazeteci, televizyoncu gözüne alınacak, tutuklanacak ve sonra bizler bunu eleştirdiğimizde diyeceksiniz ki: "Bağımsız yargı var, yargı karar versin gerçekten dezenformasyon yapmış mı yapmamış mı." Ama bu arada onu sindirmiş olacaksınız, bu arada onu gözüne almış olacaksınız, bu arada onu tutuklamış olacaksınız ve onun dışındaki bütün gazeteciler için de bunu bir tehdit olarak kullanmış olacaksınız; sonradan beraat etmesinin sizin açınızdan hiçbir önemi olmayacak.

Sürem kisa, birkaç şey daha söylemek istiyorum. Dolayısıyla bu, bir dezenformasyon yasası değil, kesinlikle muhalefetin susturulmasıdır, sosyal medya aracılığıyla muhalif düşüncelere sahip olan insanların görüşlerini açıklamalarını engellemek amacıyla getirilmiş bir yasa teklifidir. Bunun böyle olduğunu seçime giderken hep beraber göreceğiz. Ama sadece bu yok, içerisinde onlarca şey var; ben sadece son bölümünü söyleyeceğim.

Bakın, 37'nci madde, bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum. Şimdi, "şebekeler üstü hizmet sunucusu" diye bir kavram geliyor, şebekeler üstü hizmet sunucusu. Keşke şu anda ekranların açık olduğu bir saat olsa da herkesin her gün kullandığı bir uygulamanın nasıl terörize edildiğini herkes duyabilseydi. Bu "şebekeler üstü ağ sağlayıcı" dedikleri kimler biliyor musunuz arkadaşlar? Telegram uygulaması, WhatsApp uygulaması, Signal uygulaması gibi uygulamalar. Diyor ki teklif sahipleri: "Bu şirketler milyarlarca dolar para elde ediyorlar, biz, bunun üzerinden, bundan vergi alacağız." Emin olun, bu salonun içerisinde hiç kimse bu hizmetin vergilendirilmesine karşı çıkmaz. Bu uluslararası şirketler milyar dolarlık kazanç elde ediyorsa elbette bu vergilendirilsin ama amaç o değil. Bakın, amaç neymiş ben size söyleyeceğim. Keşke bulabilsem, şimdi notlarımın içerisinde bulamadım. Yetişmez diye düşünüyordum ama...

Diyo ki teklif sahipleri: "WhatsApp, Telegram, Signal gibi uygulamalardan kaç kişi görüşmüş, ne kadar süreyle görüşmüş, biz bunları bu şirketlerden isteyeceğiz." Sadece bu olsa hiçbir sorun yok. Diyecek ki: "Türkiye'den Telegram'ı takip eden 1 milyon kişi var, bunlar Telegram üzerinden -işte, atıyorum- yüz bin saat konuşmuşlar, şu kadar mesaj göndermişler."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum.

Bu bir tehdit oluşturmaz ama Kuruma, BTK'ye öyle bir yetki veriyor ki bu yasa "İçerik dâhil, bu şirketlerden her bilgiyi isteyebilirsiniz." diyor, hiçbir sınır yok. Herkesin her WhatsApp konuşmasını...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Değişti, değişti o.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Mahir Bey, tekrar tekrar okuyalım, Kuruma yetki veriyorsunuz, diyorsunuz ki: "Bunun dışında gerekli olan her bilgiyi isteyebilirsiniz."

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Değişti, değişti.

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Ruştü Bey, siz takip etmemişsiniz, değişmiş.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – WhatsApp'tan, Telegram'dan, Signal'den bu bilgilerin tamamının alınmasına bir kapı aralıyorsunuz.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Değiştirildi, değiştirildi.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Siz sadece muhalifler mi bu uygulamaları kullanıyor sanıyorsunuz, iktidar mensupları bunları kullanıyor mu sanıyorsunuz?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Değiştirildi, çıkarıldı oradan.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Değişmiş değil Mahir Bey, ben Komisyon toplantılarının tamamına katıldım.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yok, yok, çıkartılar, çıkartılar.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Değiştirmeyi düşünüyor olabilirsiniz, değiştirmeyi düşünebilirsiniz, önergeyle değiştirebilirsiniz ama getirdiğiniz teklifin içerisinde bu kadar şey var ve bize bunu demokratik bir teklif diye sunmaya çalışıyorsunuz.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Sen nereden okuyorsun ya?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Basını susturmaya çalışıyorsunuz, basın kartlarını iptal ederek susturmaya çalışıyorsunuz, muhaliflerin sosyal medyada tepki göstermesini engellemeye çalışıyorsunuz ama bir adım ileri gidip Telegram, WhatsApp gibi uygulamaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Zeynel Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 7'nci sene bitti, 8'inci sene itibarıyla milletvekilliyim ve Adalet Komisyonu üyeliğim devam ediyor, yaklaşık beş yıldır da partimin oradaki sözcüsü olarak görev yapıyorum. Bu Komisyon toplantılarında ve Genel Kurulda bugün başlayan tartışmalarda bugüne kadar hiç olmayan hoyratça bir dile şahit oluyoruz. Yani ortada bir teklif var, tasarı var, bunun doğruluğunu savunan bir anlayış var; karşısında düşünen "beşinci kol" oluyor, "Amerikan ajanı" oluyor, işte, "eline kâğıt tutuşturulmuş da konuşan" oluyor vesaire vesaire, dünya kadar suçlamaya şahit oluyoruz. Ama bu Parlamentoda başta hukukçular olmak üzere herkes şunu bilir ki bu bahsedilen ağır ithamlar büyük suçlamalardır ve suçu bilip de bildirmemek de bir suçtur. Bunlarla ilgili elinde belge, bilgi olanın ismen bildirip burada bu kürsüde söyleyip suç duyurusunda bulunmasını bu Parlamenteonun bir üyesi olarak istiyorum Cumhuriyet Halk Partisine bu konuda yapılan saldırılar karşısında; aksi hâlde, gelinip burada özür dilenmesini bekliyoruz, bu birincisi.

İki: Şimdi, ortada bir tartışma var; aslında "Özünde ne var?" dediğimizde, bir yasa yapılırken kamu güvenliği ile bireysel hak ve özgürlükler arasındaki dengeyi -bu, dünyada da tartışılan bir şey- nasıl tutturacağımız. Uygulamaya ilişkin eleştirilere geleceğim ama ihtiyaç ve yasa yapılırkenki uygulama açısından söylüyorum bunu. Şimdi, bizler milletvekiliz, bizler bir aktivist gibi davranamayız; bu, doğru, aktivist değiliz, belki o bakış açısıyla bakamayız ama bizler bir general de değiliz, Emniyet müdürü de değiliz. Bu toplumdaki herkesin hassasiyetlerini gözetmemiz lüzum, ihtiyaca göre yasa yapmamız lazım. Salt güvenlik açısından bir değerlendirme yapılacak olsa o zaman kapatalım gitsin Twitter'ı, en güvenli hâle getirmiş oluruz. "Ülkemizin güvenliği açısından, söylenenden daha güvenli hâle nasıl getiririz?" desek sosyal medyayı kapatalım gitsin, çok güvenli olur. Demek ki mesele burada değil, mesele nerede arkadaşlar? Bakın, 2017 yılında bir Anayasa değişikliği oldu ve Anayasa'nın 101'inci maddesindeki şu fıkra ilga oldu, neydi o? "Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişkisi kesilir." fıkrası ilga oldu. Şimdi 103'üncü maddesi, tarafsızlık maddesi de olduğu gibi duruyor. Şu anda AKP Genel Başkanı aynı zamanda Cumhurbaşkanı, ona bağlı bir bürokrat var ama bu bildiğimiz devletin bürokratlarından değil, AKP'nin ilçe başkanı gibi, il yöneticisi gibi, milletvekili gibi davranan bir bürokrati var. Şimdi, bu bürokrat Türkiye'de kimin gazeteci olup olmadığına karar verecek, veriyor da. Yani ilk önce "Sarı basın kartlarını değiştiriceğim, turkuaz yapacağım." diye topladı, onu geri verene kadar zaten artık o gazeteciler illallah etti, muhalif kimliği bilinen gazeteciler bunu bir türlü alamadılar, şikâyetlerde bulundular. Aynı bürokrat sabahtan akşama kadar, muhalif partilere partizanca yaklaşan birinden belki 10 kat daha fazla -eleştiri diyemeyeceğim- hakaretlerde bulunuyor.

Bakın, değerli arkadaşlar, Fahrettin Altun'un kendi oturduğu eviyle ilgili bir tespit, bir araştırma için -detayı başka tartışma konusu, ona girmeyeceğim, bir mantığı burada izah etmeye çalışıyorum- Üsküdar İlçe Başkanımız Suat Bey'e "Ya, bir git bak bakalım burada dendiği gibi böyle bir kaçak yapılaşma var mı?" deniyor; adam oraya gidiyor, bir bakıyor falan, ondan sonra oradaki memurlara kendini tanıtıyor "Ben CHP Üsküdar İlçe Başkanım." diyor. "Ne yapıyorsun?" "İşte, budur." "Allah'a ısmarladık." "Allah'a ısmarladık." Akşamına polisler arıyor onu yani ya suç işlendiğini sonradan ayıktilar ya talimat gitti, hangisini tercih ederseniz. "Acil karakola gelmen lazım." diyorlar; adam karakola gidiyor, telefonuna el koyma kararı, telefonunu aldılar. Bu adama, bizim İlçe Başkanımıza hayatında zerre sabıkası yok, mahkemeye gitmemiş, karakola gitmemiş, ODTÜ mezunu bir adamı röntgencilikten, işte, özel hayatı bozmaktan, bilmem neden dünya kadar haber... "Dezenformasyon" diyorsunuz ya; aratsanız ismini şimdi, hakkında iki yıllık bu süre boyunca sürekli bu kirli bilgiler dolandı, geçen gün beraat etti. Bir de dava açıldı, şimdi beraat etti; ne olacak arkadaşlar? Bunu kim yaptı? Bunu Fahrettin Altun yaptı; değil mi? Sizlerin elinizle yaptırdı bunu. Şimdi, bir yönetmelik çıkardı. Bizim Anayasa'mızın 124'üncü maddesinde yönetmelik çıkarma yetkisinin Cumhurbaşkanında, bakanlıklarda ve kamu tüzel kişiliklerinde olduğu söylenir, yazar; bunlara uymuyor, itiraz ediliyor. Yönetmelik maddesini Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu iptal ediyor; sürem az, iptal kararını burada okuyamam, hukuken çok dolu dolu. Burada demin söylenen, ifade edilen, hatibin... Konuşma yapılıyor, "tweet"ler atılıyor geri ve peşine buraya sıkıştırılmış bir şey.

Değerli arkadaşlar, şimdi, sanki her şey güllük gülistanlık. Bu ülkede muhalif kimliğiyle bilinen basın organları var, daha arada derede duranlar var -tarafsız yayın yapmaya çalışanlar herkes açısından- iktidarı destekleyenler var. Bakın, şimdi, ne hikmetse kriminal tipler, siyasetçiler, gazeteciler hep muhalefetten çıkıyor. Radyo Televizyon Üst Kurulu 2021 yılında 74 ceza kesiyor -24'ü Halk TV, 22'si Tele1, 16'sı FOX TV, 8'i KRT, 4'ü Habertürk- yaklaşık 22 milyon para cezası. Mesela başka örnekler vereyim: A Haber sıfır, Ülke TV sıfır, Kanal 7 sıfır, TVNET sıfır, CNN Türk sıfır. Yani, buralardaki gazeteciler ya çok yetenekli,

hiçbir kanun maddesine hiçbir şey yapmıyor; ötekiler de zaten zar zor idare ediyor, bir de sürekli cezalarla karşılaşılıyorlar. Ee? Bize diyorsunuz ki: "Efendim, siz yasa yapılırken ön yargılı davranıyorsunuz." Ya, sanki siz ülkeyi evliya gibi, eşit, tarafsız bir şekilde yönetiyorsunuz; biz de kendi kendimize hüsnükuruntu yapıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, işin bir bu kısmı var.

Gelelim 29'uncu maddeye. Diyorum ki: Ya, burada hapis cezası yapmayalım. Nedir o? Dezenformasyon olduğunda, bilmem ne, yalan haber yaydığında hapis cezası... "Para cezası olsun hiç olmazsa ya maddeyi çıkartın; olmadı, para cezası olsun; olmadı, arkadaşlar, bari cezanın üst sınırını üç yıl değil de iki yıl yapın." diyoruz; konuşuyorlar, geliyorlar; konuşuyorlar, geliyorlar: "Olmaz." Niye olmaz? Çünkü cezanın üst sınırı üç yıl olmazsa tutuklanamayacak; iki yıl olursa tutuklanamıyor, üç yıl olacak ki tutuklanacak. Şimdi, burada murat ne? Murat şu: Efendim, herhangi bir olayda -doğru bilgi olsun- "5 kişi, 10 kişi yalan bilgi yaydığı için tutuklandı." diye haber servisi... Sonrasında toplumda sadece sansür değil, otosansür de gelişecek yani insanlar konuşmaktan imtina eder hâle gelecek. Dolayısıyla, yeni bir kanun yapıyorsunuz, madem biraz iyi niyetiniz var -değil mi- gelin hadi, bari bunu bu tutuklama sınırından geçirelim. Diyorsunuz ya: "Biz buna Yargıtay yolu açtık." Yerel mahkeme, istinaf, Yargıtay; suçluysa ortaya çıkar zaten. Bu da yok çünkü size seçimde operasyonel iş lazım. Bizim en çok itiraz ettiğimiz maddelerden biri bu. İşte bu, sizin niyetinizi ifşa eden maddedir değerli arkadaşlar.

Şimdi, gelelim... Biz binbir güçlük, meslek örgütlerinden birileri gelsin, derdini anlatsın diye uğraştık. Bakın, Komisyon Başkanı Abdullah Bey burada, Başkan Vekili de burada. Biz bugüne kadar "Bir kanun teklifinde Komisyona gelen davetlilerle ilgili bizden öneri alın." diyorduk, artık demekten de bıktık, biz de demiyoruz, almıyoruz; kendiniz çağırıyorsunuz, istediğinizi çağırıyorsunuz. Meslek örgütlerinden, gazeteci arkadaşların büyük uğraşlarıyla bazı isimler dinlendi. Ya, bunların hepsi mi kendi mesleğine -tırmak içinde- ihanet eden, kötülüğünü isteyen, düşmanlığını isteyen kimseler? Bir kimse bile demedi ki: "Biz bunu istiyoruz." Bu nasıl iş arkadaşlar? Yani bütün çıkardığınız yasalar ilgili meslek kollarındaki insanların nasıl tersine, aleyhine bir şekilde çıkabilir? Ve oraya da yargıdan 2 isim getirdiniz; biri savcı, biri hâkim -biz yokuz getirilirken- savcı özetle "Bu yasa çok güzel." dedi, kısaca bunu dedi -peki kardeşim- diğeri de 8. Ceza Dairesi üyesi de kalktı dedi ki: "Ya, bu teklif yasalarsa bu kanun bizim önümüze gelecek, ben burada hukuki belirlilik açısından, kanunilik açısından vesaire açısından sakıncaları görüyorum." Adamı bir dövmediğiniz kaldı. Sonra da iş şuraya geldi: "O adamın gerçekten nasıl biri olduğunu, verdiği kararları söylesek utanırsınız." Yahu, adam utanılacak biriyse ne diye Komisyona çağırın Sayın Başkanım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Yani bu adam madem utanılacak kadar kötü bir yargıçsa bunu Komisyona niye çağırdınız, burada tutanaklara, Meclisin tutanaklarına niye girdi? Öyle değilse bunu düzeltin. Madem bu adam utanılacak bir adam -baktım, sizin zamanınızda Yargıtay üyesi olmuş- ne diye bu insanı yüksek yargıya taşıdınız? Bunları ispatlayın, buyurun. Bunlar yoksa o zaman bakın, kendi getirdiğiniz adam ne diyor biliyor musunuz? Diyor ki: "Burada suçta ve cezada kanunilik ilkesi hem Anayasa'mızda hem Ceza Kanunu'nda da vurgulanan, temel hak ve hürriyetlere ilişkin çok önemli bir maddedir. Belirlilik ilkesi açısından sakıncalı görüyorum. 'Kamu düzeni' kavramı çok geniş; ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu barışını bozma -vesaire vesaire, zamanım kalmadı- bunların hepsinin uygulamada sakıncalı olduğunu Dairedeki üye olarak ben size söylüyorum." Nokta.

Şimdi, değerli arkadaşlar, görmek isteyen, duymak isteyen duyar. Bu kanun bu hâliyle Türkiye'ye büyük zararlar verecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gruplar adına konuşmalar tamamlandı.

Şimdi, şahıslar adına ilk söz Sayın Bülent Tezcan'ın.

Sayın Tezcan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz torba yasa teklifinde iktidar blokuna mensup bütün hatipler her aşamada gerek medyada gerek burada bu yasanın dezenformasyonu engellemeye dönük bir yasa olduğunu ısrarla ifade ve iddia ediyorlar. Şimdi, herkes çok iyi biliyor ki bu yasa dezenformasyonu engelleme yasası değil; bu yasa enformasyonu engelleme yasası, haber akışını engelleme yasası, haber alma hakkını engelleme yasası, konuşmayı engelleme yasası ve nihayetinde, özgürce düşünmeyi engelleme yasası. Birçok şey söylenebilir, anlattı arkadaşlarımız.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu yasayla bir suç icat edilmiş, yeni bir suç icat ediliyor -Türk Ceza Kanunu'na- gerçeğe aykırı bilgiyi yayma suçu. Şimdi, merak ediyoruz, Türk Ceza Kanunu'nda hakaret suçu var, tehdit suçu var, iftira suçu var; bu suça niye ihtiyaç duydunuz? Bu suçun düzenlenme amacı ne? Bu hükmün düzenlenme amacı ne? Herkes çok iyi biliyor ki bu hükmün amacı gerçeğe aykırı bilginin yayılmasını engellemek değil; tam tersine, gerçeğin yayılmasını engellemek için çıkarılan bir yasa. Gerçeğin yayılmasını engelleme çabası içerisindeyiz ama hiçbir istibdadın gücü gerçeğin yayılmasına engel olamamıştır, olamayacaktır da. (CHP sıralarından alkışlar)

Ha, şunu çok iyi biliyoruz değerli milletvekilleri, bu yasanın amacı uyuşturucu baronlarını konuşmayın yasası; uyuşturucu baronlarının arkasında hangi ilişkiler var, bunları sosyal medyada yaymayın, bunları konuşmayın, bunları paylaşmayın, gazeteciler bunları yazmasın, konuşmasın yasası; uyuşturucu baronlarıyla iş birliği ve ittifak içerisinde olanları koruma yasası ya da devlet operasyonuyla yurt dışına kaçırılan holding patronlarının arkasındaki muhtemel kirli ilişkileri konuşmayın yasası; bunları yaymayın, bunlara kafa yormayın, bunu millet duymasın yasası yoksa gerçeğe aykırı bilginin yayılması değil ya da Sermaye Piyasası Kurulunun başında olan kişilerin çeşitli ilişkiler, çeşitli siyasetçilerle ittifak içerisinde binlerce, on binlerce vatandaşın sermaye piyasasında dolandırılmasına aracılık yapacağı veya rüşvet, yolsuzluk gibi iddiaların sosyal medyada, basında yazılmaması, konuşulmaması için çıkarılan bir yasa bu yasa. Bu yasa gerçeği saklama yasası.

Ha, ilginç, başka bir şey söyleyeyim, hep bu taraftan örnek vermeyeyim: Mesela, Sayın Milletvekili -AK PARTİ milletvekiliydi- Şamil Tayyar. Hatırlayın, bir şey söyledi Sayın Şamil Tayyar, FETÖ borsasından bahsetti. Ne dedi? Dedi ki: "FETÖ borsasında FETÖ'cülerini koruyorsunuz, şu kadar paraları..." Benim değil, onun sözü. E, şimdi bu yasa çıktığı zaman birileri çıkıp da Şamil Tayyar'a "Sen terör örgütleri üzerinden bu tip şayiaları yayıyorsunuz ve bu yasa üzerinden dönüp de kamu güvenliğini engelleyecek gerçek dışı haberler yayıyorsunuz." dediğinde suç olacak mı olmayacak mı? Şamil Tayyar'ı yargılayacak mısınız, yargılamayacak mısınız? Ya da şunu mu diyeceksiniz: "Şamil Tayyar gerçeğe aykırı bilgi yaymadı, söyledikleri gerçektir, FETÖ borsası vardır. Onun için bu onun kapsamına girmiyor." mu diyeceksiniz? Merak ediyorum, Şamil Tayyar'la nasıl karşılaşacaksınız bu yasada?

Değerli arkadaşlar, tabii, bununla ilgili verecek çok örnek var. Bütün iktidar mensubu hatipler konuşurken iyi niyetten, dezenformasyonun engellenmesinden, basın özgürlüğünden bahsetti. Ya, bir şeyi çok iyi biliyoruz, bir şeyi çok iyi biliyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Bunlara milletin inanacak hâli kalmadı, inanmıyoruz, inanamayız çünkü siciliniz bozuk, siciliniz bozuk. (CHP sıralarından alkışlar) Yani bu konuda siciliniz bozuk, inanılacak bir sicil yok. Basın özgürlüğünde siciliniz bozuk, hukukun üstünlüğünde siciliniz bozuk; Türkiye internetin özgür olmadığı ülkeler arasına girdi, internet özgürlüğünde siciliniz bozuk; erişim engellemelerinde 1'inci sınıfa taşıdınız Türkiye'yi, içerik engellemelerinde 1'inci sınıfa taşıdınız; soruşturmalarda, gazetecilerin tutuklanmasında, hapiste yatmasında, cezalandırılmasında 1'inci sınıfa taşıdınız, siciliniz bozuk, siciliniz bozuk. Şimdi, bu bozuk sicil üzerinden dönüp kendi iktidarınızı bir gün daha nasıl uzatırız hesabındasınız, hiçbir istibdadın iktidarı sansürle uzamamıştır, uzamayacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son söz Sayın Mustafa Canbey'in.

Sayın Canbey... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Teknolojinin hızla geliştiği ve dünyanın küresel bir köye dönüştüğü günümüzde, dijital dünyanın hayatımızın bir parçası hâline gelmesi ve sosyal medya platformlarının bu denli çeşitlenmesi vatandaşlarımızın haklarının bu mecralarda nasıl korunacağı sorunu ortaya çıkarmıştır. Dijital dünyada da vatandaşlarımızın onur, şeref ve saygınlığının, kişisel haklarının, özel hayatlarının dokunulmazlığının ve kişisel verilerinin korunması gerekmektedir. Bu noktada oluşacak hak ihlallerine verilecek cezaların belirlenmesi zaruri hâle gelmiştir. Ülkemizin hukuki altyapısını değişen bu şartlara uyumlu hâle getirmek ve oluşan yeni sorunlara hukuki çözümler bulmak da bu Parlamentonun yani biz milletvekillerinin vazifesidir.

Görüşüğümüz kanun da tam olarak bu amaçla hazırlanmış, vatandaşlarımızın hak ve menfaatini her ortamda korumayı hedefleyen bir kanundur. Kitle iletişim araçlarının baş döndürücü bir hıza eriştiği günümüzde, yapılan araştırmalara göre, yalan ve dezenformasyon, doğru bilgiye göre 8 kat daha fazla yayılmaktadır. Yine, araştırmalara göre, Türkiye dünya genelinde yalan haberlere en çok maruz kalan ülke durumundadır. Her 100 haberin Almanya'da sadece 9'u, Fransa'da 12'si, İngiltere'de 15'i yalan iken ülkemizde 100 haberden 50'sinin yalan haber olduğu bir hakikattir. Yani bu ne demek oluyor? Türkiye'de yapılan haberlerin yarısı yalan, bu çok ciddi bir rakam arkadaşlar. Bizim milletvekili olarak bu alanda düzenleme yapmamız kadar normal ne olabilir? Almanya yapıyor, Fransa yapıyor, "gelişmiş" dediğimiz ülkeler yapıyor da bunu biz niye yapmayalım?

Yaptığımız düzenlemenin özeti şudur: Karşıdaki insana yüz yüze söyleyemeyeceğin şeyi klavyenin arkasına saklanarak internet üzerinden de söyleyemezsin. Sahte hesap açıp insanlara küfürler, hakaretler edemezsin. Yalan haberler yaparak milletimizi yanlış yönlendiremezsin. Sahte isimle açılan hesaplar üzerinden yasa dışı içerikler paylaşmak, küfür, iftira ve hakaret etmek, insanları karalamak ya da itibarsızlaştırmaya çalışmak, nefret ve ayrımcılığa zemin oluşturmak suçtur. Bu bütün hukuk yapısında suçtur, bunları yaparsan ceza alırsın. Siz bundan niye rahatsız oluyorsunuz? Sanki her paylaşım yapana ceza gelecekmış gibi bu konuda bile çarpıtarak eleştiriyi yalan üzerinden kurguluyorsunuz.

Bu bağlamda yalan haberi kasıtlı bir üretime ve yayma eyleminin birey ve toplum iradesini ipotek altına alan ve vatandaşlarımızın gerçek bilgiye ulaşma hakkını engelleyen ciddi bir tehdit hâline nasıl getirilebildiğini sayısız örnekle biz gördük. Gelişen teknolojiyle birlikte dezenformasyonun ulaştığı nokta temel hak ve özgürlükleri korumak adına bu tehditle mücadeleyi zorunlu kılmıştır.

Ben az önce burada muhalefetin hatiplerini dinledim, kendilerini ve eleştirilerini de dikkatle izledim. Burada gerçekten ilgi çekici, dikkat çekici hikâyeler anlattılar, özgürlüklerden bahsettiler. "Özgür Basın Susturulamaz!" diye yazıyorlar. Biz de özgürlüklerden bahsediyoruz, bizim de özgürlüklere dair hikâyelerimiz var, bizim de demokrasiye dair hikâyelerimiz var. Hani "Siciliniz temiz." diyor ya az önceki hatip, vallahi bizim sicilimiz temiz.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – "Temiz." demedim, "Siciliniz bozuk." dedim.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Siz bir tarihinize bakın, sizin yaptıklarınıza bakın, atılan manşetlere bakın, insanların yaşadığı mağduriyetlere bakın, önce kendi sicilinize bakın siz, sonra bizi eleştirin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar). Burada "Özgürlük istiyoruz, demokrasi istiyoruz!" diye bağırıyorsunuz. Hak ve hukuk çerçevesinde, evet, özgürlüklere can feda. İstedığınız kadar bağırabilirsiniz, biz de bağırırız ama hak ve hukuk çerçevesinde. Bakın, özgürlüklerin bu ülkede çok mağdur edildiği dönemler yaşadık, o hikâyelere çok girmek istemiyorum ama özgürlükler size varken var, bize varken özgürlükler yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Siz tam da öyle yapıyorsunuz.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Özgürlük öyle savunulmaz. Özgürlük herkese var, biz bunu savunuyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Tabii, tabii, o yüzden hep muhalifler cezaevinde!

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Arkadaşlar, bu millet daha 28 Şubatı unutmadı, o dönemde atılan başlıkları unutmadı. Burada az önce "oligark" diye konuşan hatip o günleri unutmasın, o günlerde atılan başlıkları biz unutmadık, binlerce insanın mağduriyetini unutmadık.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, siz milyonları mağdur ettiniz.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Bu iş o kadar kolay değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade edin, konuşmasını yapsın hatip.

Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Biraz tarihe döneceksiniz, biraz geriye bakacaksınız, dürüst olacağız, millete karşı dürüst olacağız. Konuşurken "Bize özgürlük var, size yok." Öyle bir dünya yok arkadaşlar. Özgürlük herkese var, dürüstçe savunalım, bütün özgürlükleri savunalım; biz zaten bunun peşindeyiz, insanların mağdur olmasını istemiyoruz, bireylerin mağdur olmasını istemiyoruz, bizim hesabımız bununla.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, insanlar basın açıklaması yapamıyorlar, basın açıklaması. Bir basın açıklaması yapamıyorlar, ne özgürlüğünden bahsediyorsun?

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Arkadaşlar, dünyanın her tarafında dijital mecralarla ilgili düzenleme yapılıyor, siz niye böyle bir düzenleme yapılmasına karşı çıkıyorsunuz ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz Cumhurbaşkanı adayını tutukladınız, daha ne istiyorsunuz ya! Bizim Genel Başkanlar içeride ya, kime anlatıyorsunuz bunları! Böyle, demokrasi varmış gibi yapmayın yani.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Bakın, arkadaşlar, burada sorgulama yaparsanız, bizim sicilimize laf söylerseniz - bizim sicilimiz temiz Allah'ın izniyle, biz ne yaptığımızı biliyoruz- siz kendi sicilinizi sorgulatırsınız, biz de onu sorguluyoruz; bu bizim vazifemiz, bu bizim vazifemiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz bizim sicilimizi sorgulayamazsınız!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sizin siciliniz İŞİD!

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, burada elbette birçok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Canbey.
MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Bir dakika da bitti mi Başkanım?
BAŞKAN – Bir dakikanız da bitti.
Evet, birinci bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.
Soru-cevap işlemi yok.
Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.
Şimdi, 5 arkadaşımıza yerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.
Sayın Girgin...
VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sansür yasasına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gazeteler Türkiye'nin sağduyusudur, özgür ve tarafsız haberciliğin teminatıdır. Gazetelere, özellikle de yerel gazetelere darbe vurulmamalıdır. Mesleki mücadele veren gazeteciler cezalandırılmamalıdır. Dezenformasyon yasasının amacı seçim öncesinde tamamen susmuş bir medya yaratmaktır, ülkenin nasıl soyulduğunun duyulmasını engellemektir. Çıkarmak istediğiniz bu kanunla gazetecileri baskı altına almak ve sosyal medyadaki tüm muhalif sesleri kısmak istiyorsunuz. Bu yasa teklifi işçi sınıfının, emek ve meslek örgütlerinin, gençlerin ve kadınların hak alma mücadelesine saldırıdır. Dezenformasyonu gazeteciler değil, iktidar yapmaktadır. İktidarın yayınladığı her açıklama halkı yanıltıcı bilgi ama bunlar suç sayılmayacak ama teklif yasalışırsa konuşan eğer vatandaş ise suçlu sayılacak. Halkın haber alma hakkı engellenemez. Seçim sürecini yalanla, algıyla, korkuyla yöneteceğinizi sanıyorsanız yanılıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

38.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, sansür yasasına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Asgari ücretle bir fabrikada çalışan Ayşe Hanım sabah çocuğunu okula gönderecek, beslenme çantasına yumurta koyamıyor, süt koyamıyor, meyve koyamıyor; bunları sosyal medyadan da anlattığı zaman neredeyse devlete karşı suç işlemiş oluyor ve kendisi tutuklanmaya kadar gidecek sorunlarla karşılaşılıyor. Yine, emekli Fatma teyze pazara çıktığı zaman lahana alamıyor, salçalık domates, biber alamıyor, tarhanalık hiçbir malzemeyi alamıyor çünkü TÜİK verisi ile pazardaki veriler arasında çok fark var. Siz her şeyi gizlemeye çalışıyorsunuz ama gerçekler apaçık ortada.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

39.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Gebeceler Belediye Başkanlığı seçiminde AKP'nin yapmaya çalıştığı hukuksuzluğa ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Afyonkarahisar'da Gebeceler Belediyesinin AKP'li Başkanı Hüseyin Toğulluk'un mazbatasının iptali sonucu boşalan Belediye Başkanlığı için Belediye Meclisinin seçim yapması gerekiyor ancak Belediye Meclisindeki çoğunluğu kaybeden ve istediğini seçtiremeyeceğini anlayan AKP, Gebeceler halkının iradesini yok sayarak "Benden birisi seçilemiyorsa kayyum atansın." zihniyetiyle hareket etmektedir. Öyle ki görevi kötüye kullanma suçunu işlemek pahasına orada Belediye Meclisinden Başkan seçtirmemek için uğraşmaktadır. Buradan sesleniyorum: Belediyeler Kanunu 45'inci madde açık. Bu maddeyi ihlal ettiğinizde, uygulattığınızda açıkça görevi kötüye kullanma suçu işlemiş olursunuz. Gebeceler sahipsiz değildir, Gebeceler kimsesiz değildir. Her şeyin hesabı elbet sorulur, suçlular cezasını çeker. Haksızlığı, hukuksuzluğu kimsenin yanına bırakmayacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aygun...

40.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Çorlu tren katliamının 5 Ekim 2022 tarihli duruşmasına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

8 Temmuz 2018'de Çorlu Sarılar mevkisinde meydana gelen tren katliamının duruşması 5 Ekim 2022, yani yarın sabah saat 09.00'da Çorlu Halk Eğitim Merkezinde tekrar yapılacaktır. 25 canımızı yitirmiştik, 328 de yaralımız vardı, aileler dört yıl iki ay olmuş hâlâ adalet arıyor. Adalet tren raylarının altında kaldı ve biz milletvekilliğimizin son dönemine geldik, vekilliğimiz bitecek ama adalet Çorlu'da maalesef daha yerini bulamadı. İpe un seriyorlar, süreyi uzatıyorlar. Acılar diner, bundan sonra aileler susarlar diye beklerken tam tersine ailelerin acıları daha da artıyor, adaleti bekliyorlar. Meclisin de bir an evvel bunu araştırması gerekiyor ve adaleti, oradaki tren raylarının altındaki adaleti yüz üstüne çıkarması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanal...

41.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van ili Erciş ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sizin vasıtanızla Çevre ve Şehircilik Bakanlığına soruyorum: Van ili Erciş ilçesinde kamu kurumlarımız olmadığı için bir imza için vatandaşımız Erciş'ten Van'a gitmek zorunda kalıyor. Erciş'te yatırım yok. Erciş'te organize sanayi bölgesi var ama doğal gazı yok. Erciş sahil yolunda kanalizasyon akıntısı var, Van Gölü'ne akıyor, Van Gölü kirleniyor. Eskiden insanlar Erciş'te iskeleden göle girerken şu anda giremiyor. Erciş-Van arası 100 kilometre ama insanlar ehliyet almak için Van'a gidiyor. Erciş'te yaylalar kapanmış durumda. Hastane var ama yoğun bakım ünitesi yok, kalp krizi geçiren vatandaş Erciş'ten Van'a gönderiliyor. Van'da deprem oldu, kişilerin vergi borçları taksitlendirildi ancak Kocaeli'de silindi, Karadeniz'de vergi borçları silindi. Dünyanın ucube kentsel dönüşümü Van'da oluyor. Erciş'te geçmişte 5 tane sinema var iken şu anda Erciş'te sinema yok Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340) (Devam)

BAŞKAN – Evet, şimdi, birinci bölüm üzerinde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini

yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Bir teknik açıklama talebi var Komisyonun.

Buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Adalet Komisyonu Başkanı Abdullah Güler'in, İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teşekkürler Değerli Başkanım.

Biraz önce Değerli Hatibimiz, Adalet Komisyonu üyemiz Zeynel Emre Bey Komisyonumuzla ilgili bir Yargıtaydan hâkimin direkt ismiyle çağırıldığına dair... Belki öyle ifade etmek istemedi ama yanlış bir anlaşılmayı düzeltme adına nasıl bir davet şekli yaptığımı ifade etmek isterim. Biz ilgili kanun teklifiyle -ki Ceza Kanunu 217'nci madde kapsamındadır- ilgili ceza dairesinden hangi hâkimi gönderecekse sadece davet yazısı gönderiyoruz Yargıtay Başkanlığına. Oradan kimlerin geleceği noktasında bizim bir tasarruf hakkımız yoktur. Bu manada bu bilgiyi vermek istedim Genel Kurula.

Arz ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340) (Devam)

BAŞKAN – Evet, 1'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, 2'si aynı mahiyettedir.

Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4471) esas sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1 - 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde, ikinci fıkrasında yer alan “yayımını” ibaresi “yayımı ile internet haber sitelerini” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu kanunun amacı, basın özgürlüğü ve bu özgürlüğün kullanımı ile basın kartına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.”

Kanun basılmış eserlerin basımı ve yayımı ile internet haber sitelerini kapsar.

Basın kartı düzenlenmesi bakımından basın kartı talep eden medya mensupları bu Kanun kapsamına dahildir.

Engin Özkoç

Sakarya

İbrahim Özden Kaboğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) –Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İbrahim Özden Kaboğlu'nun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; 1'inci madde aslında basın özgürlüğünü, basın özgürlüğünün kullanımını ve basın özgürlüğünün kullanılmasındaki araçları düzenlemekte. Biraz önce Anayasa'yla konuya başladık, onunla devam ettik, hatipler şu ya da bu biçimde buna değindiler ama bu metinleri, Anayasa'ya aykırı metinleri savunmak için “Fransa'da da var, Almanya'da da var.” gibi beyanlarda bulunuldu. Sayın vekiller, hiçbirimiz Fransa Cumhuriyeti, Almanya Cumhuriyeti Anayasası üzerine yemin etmedik, biz Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na bağlı kalacağımıza dair, madde 81'e göre ant içtik; bir kez bunu hatırlatmak isterim.

İkinci konu, dolayısıyla bizim Anayasa'mıza uygun mu, değil mi buna bakmamız lazım. İkinci olarak, eğer 29'uncu madde benzeri bir madde varsa o zaman bunu burada getirin “Fransa yasasının şurasında vardır.” deyin, burada konuşalım ama bu şekilde soyut konuşmakla bu yasaı savunamazsınız. Bu yasaı pozitif hukuk temelinde yani Anayasa temelinde savunalım, Anayasa'da yazan kavramlar temelinde savunabiliriz. Peki, ulusal üstü yok mu? Var. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi çerçevesinde savunabiliriz ama oradaki görev ve sorumluluk kavramını, siyasiler için geçerli olan görev ve sorumluluk kavramını yurttaşlar için kullanırsak o zaman resmî dezenformasyon yapmış oluruz, dolayısıyla biz kavramları yerli yerinde kullanalım. Anayasa'nın deyimlerine ne kadar uygundur buna bakalım. Bakın, şimdi, burada, bu kanunun çeşitli maddelerinde ve özellikle, özellikle 29'uncu maddesinde yer alan kavramlar Anayasa'nın hiçbir yerinde yoktur; şimdi olmayı kesinlikle koyamazsınız. Gerçeğe aykırı bilgi kavramı Anayasa'da yoktur. Bu, değer yargıları ile yüklü bir kavramdır. Birçok örnek verilebilir. Bu açıdan Anayasa'nın özellikle demokratik toplum açısından, demokratik toplum düzeni bakımından, hakkın özü bakımından ve insan hakları sert çekirdeği bakımından bu, Anayasa'ya aykırıdır. Bakın, savaş ortamında geçerli olan bir hükmü koyuyorsunuz ve - Anayasa'nın 15'inci maddesi- savaş ortamında geçerli olan insan haklarının sert çekirdeğinin korunmasını bile burada olağan hukuk düzeninde kaldırmaya yelteniyorsunuz. Peki, iduri anlamı nedir? Bunun anlamı şudur. Evet, ben o tartışmaya girmiyorum. Demokratik toplum düzeninin öğeleri nelerdir? Anayasa'da nasıl güvence altına alınmıştır? Hakkın özü nedir? Anayasa'da nasıl güvence altına alınmıştır? Bunlara girmiyorum ama bununla siz “Dezenformasyonu yasaklayalım.” derken resmî dezenformasyonu, şu anda Türkiye'de var olan, özellikle beş yıldır zirve yapan resmî dezenformasyonu pekiştirme yasasını yürürlüğe koymuş olacaksınız yürürlüğe girse. Peki, ne demek bu? Birkaç örnek vereyim resmî dezenformasyon... Anayasal açıdan... Anayasa değişikliği siyasal ve resmî dezenformasyonla gerçekleştirildi. KHK'ler yoluyla yaratılan dezenformasyonla, yargısız infazlarla yurttaşlar terörist sayıldı. OHAL, KHK yoluyla on binlerce kamu görevlisinin yaşamları karartıldı, sorumsuzluk zırhı yaratan düzenlemeler konuldu yani “Cezai, mali, idari, hukuki sorumluluk yoktur bu keyfi işlemler karşısında.” dendi. İşte, sivil ölü kadavraları üzerine inşa edilen anayasal düzen söz konusu şimdi. (CHP sıralarından alkışlar) Birisi çıksa, internette “sivil ölü kadavraları üzerine inşa edilen anayasa” dese -ki resmî dezenformasyon kanalıyla yapıldı- siz onu dezenformasyon suçu nedeniyle yargılayacaksınız. Bu yasanın amacı budur, bunun birçok örneği var. Bu nedenle, esasen, bu yasanın amacı basın özgürlüğünü ve internet özgürlüğünü düzenlemek değil, aslında demokratik toplumun gerekleri olan düşünce özgürlüğünün ve siyasal düşünce özgürlüğünün internet yoluyla yayılmasını engellemektir, baskı altına almaktır. Bunu kabul etmemiz gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman, Almanya, Fransa örneğinde Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı biçiminde bir kurumun merkezî kurum olduğunu göremezsiniz, gösteremezsiniz, oradaki kurumlar bağımsız idari otoritelerdir, özerk ve uzman kuruluşlardır. Bununla daha da bağımlı hâle getiriyorsunuz ve bunu dezenformasyonu önleme yasası olarak kabul ediyorsunuz. Hayır, burada açık olalım, saydam olalım “Demokratik siyaset alanını seçim yasasıyla daralttık, sansür yasasıyla da demokratik toplumu sönümlendirmek istiyoruz.” diyelim, bunu açıkça söyleyelim. Bir toplantıda saray danışmanı eski meslektaşına sordum, dedim ki: Yetmiş iki yıllık kurumları kaldırdılar seçim yasasıyla, bir gerekçe bile gösteremediler. Hocam, belli değil mi seçimi kazanmak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bu da sansür.

Ben hep Türkçe kullanırım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben de Türkçe kullanırım.

Süreniz bitti.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) - Ama “Ce-Ha-Pe” deniliyor, bu sırada ben “S-S” kullanacağım, seçim kanunu “S”, sansür “S”, “S-S”. Seçmen, “S-S”nin üstüne çarpı işareti. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaboğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “enformasyon görevlileri” ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy
İstanbul
Serpil Kemalbay Pekközeği
İzmir
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Hasan Özgüneş
Şırnak
Murat Çepni
İzmir
Nuran İmir
Şırnak

Kemal Peköz
Adana
Sait Dede
Hakkâri
Mehmet Ruştü Tiryaki
Batman

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Ataş
Kayseri
Hüseyin Örs
Trabzon

Yasin Öztürk
Denizli
Yavuz Ağralıoğlu
İstanbul

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Feridun Bahşi
Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Sait Dede'nin.

Sayın Dede, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan torba sansür yasa teklifinin 1'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Teklifin 1'inci maddesinde basın kartı verilmesi meselesi daha önce yönetmelikle düzenleniyordu, bu maddeyle yasal statüye kavuşuyor. Bu maddenin sorunu enformasyon görevlilerinin basın kartı alabilecek olanlar kapsamına giriyor olması. Maddeyle beraber birçok görevliye basın kartı verilebilecek, bu gazetecilik mesleğine açıkça saygısızlıktır.

Teklif kamuoyunda her ne kadar “basında sansür yasası” olarak adlandırılrsa da özü itibarıyla basını, halkın haber alma özgürlüğünü yok etme yasasıdır. Bu torba teklifin her maddesi, her cümlesi halkı ve muhalif bütün kesimleri susturmak amacıyla özenle seçilmiş, üzerinde çalışılmış kelimelerle doludur. Amaç, nettir burada, haber alma özgürlüğünü ve düşünce özgürlüğünü tamamen ortadan kaldırmak. AKP Hükûmetinin medyaya yaklaşımı her dönem özgürlükleri kısıtlamak üzerine olmuştur. Geleneksel medyanın önce sahiplik yapısını kendi yandaş sermayesi hâline değiştirerek ve ardından el koymalar ve kapatmalarla basının özgürlük alanını ortadan kaldırmayı amaçlamıştır. Basın özgürlüğünün kurumsallaşmadığı, iktidarların her dönem hedefi hâline geldiği, yargı bağımsızlığının olmadığı bir ülkede yapılacak bu düzenleme bilgiye ve düşünceye ulaşma ve ifade hürriyeti açısından sansürü hayatın her alanında yaygınlaştıracaktır.

Düşünceyi açıklanması özgürlüğünde basın en önemli araçlardan biridir. Demokratik hukuk devletlerinde yurttaşlar toplumsal alanda gerçekleşen olayları bilme, öğrenme hakkına sahipler. Demokratik siyasal sistemler “açıklık rejimi” olarak tanımlanırlar yani yurttaşlar günlük yaşamla ilgili her konuda bilgi edinebilmeli, bu konularla ilgili yorum ve eleştiri yapabilmelidirler. Bu da ancak ve ancak olayların kendilerine duyurulmasıyla yani basın yoluyla olur. Bakın, sadece internet, dijital medya mecralarına yönelik olarak son bir yılda kapatılan 64 internet sitesi, erişim engeli getirilen 1.460 haber, erişim engeli getirilen 160 medya içeriği bu iktidarın özgürlüklere yaklaşımını net özetlemektedir.

Sayın milletvekilleri, AKP iktidarının bu yasada bu kadar ısrarcı olmasının sebebi yaklaşan seçimlerdir elbette. Uzun süredir bir yandaş medya yapma çalışmalarından istedikleri sonucu alamamış olacaklar ki şimdi hepten medyayı kapatmak istiyorlar, oysa yurttaşların paralarını vicdanları hiç sızlamadan medya patronlarına peşkeş çekmişlerdi. Vakıfbank ile Halkbanktan 750 milyon liralık kredi kullandırılarak Sabah gazetesi ile ATV televizyonunu TMSF aracılığıyla Çalık Grubuna sattılar. Yine Doğan Medya Grubunu Demirören Grubuna aldirdılar. 2018'de 890 milyon dolara yapılan satışa Ziraat Bankası Demirören Grubuna 700 milyon dolar kredi verdi; iki yıl ödemesiz, on yıl vadeli kredi. Ve bu kredilerin gereğinin nasıl yapıldığını da yakın zamanda gördük, CNN Türk canlı yayınında ortaya çıktı. AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan bir gazeteciye “Köşenden gereğini yapacaksın, Ahmet Bey köşesinde gereğini yapıyor.” diyerek taksitlerin nasıl alındığını bir bakıma açıklamış oldu. Basın dört bir yandan iktidar tarafından kuşatılmış durumdadır ama milyarlarca TL yatırıp ele geçirdikleri klasik egemen medyanın yeteri kadar etkili olmadığını gören iktidar sosyal medyanın çok daha etkili olduğunu anladığı için şimdi de sosyal medyayı denetim altına almaya çalışmaktadır.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin içine sürüklendiği çoklu kriz hâli gün geçtikçe daha da derinleşiyor. Siyasal, ekonomik, toplumsal ve hukuksal alanda artan kriz hâli bugün yargı eliyle iktidarı teşhir eden, toplumu hakikatle buluşturan özgür basına yönelmiş durumdadır. Yargı bağımsız olmadan basın özgürlüğünden ve dolayısıyla ifade özgürlüğünden bahsetmek mümkün değildir. Türkiye ne yazık ki dünyada basın özgürlüğü sıralamalarında en gerilerde yer alıyor. Hapishanelerde en fazla gazeteci tutulan ülkelerin başında yine Türkiye geliyor. Hakkında dava, soruşturma açılmayan muhalif gazeteci yok denecek derecede az.

Gerçekleri yazan, aktaran gazeteler, televizyonlar, internet siteleri bir jet hızıyla kapatılıyor. İktidarı rahatsız eden tüm içeriklere anında yayın yasakları getiriliyor. Yargı eliyle her gün, her saat kadınlar, gençler ve muhalifler başta olmak üzere eşitlik, özgürlük, adalet ve barış isteyen, bu konuda mücadele veren bütün kesimler güvenlikçi politikalarla susturulmaya ve cezalandırılmaya çalışılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum Başkan.

Bunun son halkası da iktidarın bu güvenlikçi politikalarını teşhir eden, iktidar yetkililerinin suçlarını açığa çıkaran, toplumun sesi olan ve toplumu hakikatle buluşturan basına yönelik bu düzenlemedir. Dünya basın özgürlüğü sıralamasında gerilerde bulunan Türkiye’de gazetecilere dönük baskı, sansür, tutuklama her geçen gün artmaktadır. 1831 yılından bu yana Türkiye’de cezaevinde en çok gazetecinin olduğu dönem AKP iktidarının dönemidir. II. Abdülhamit Dönemi’nde getirilen sansür yasası yüz on dört yıl sonra iktidar tarafından tekrar getirilmek isteniyor. Sansürün yanı sıra Türkiye’de gazeteciler tutuklama, gözaltı, işsiz bırakılmayla karşı karşıya bırakılıyor.

Sayın milletvekilleri, teklifin geneline bakıldığında dezenformasyon algısıyla objektif olmayan kavramlarla düşünce özgürlüğü ortadan kaldırılmak istenmektedir. Gazeteciliğin temel işlevine müdahale ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dede.

Süre tamamlandı.

SAİT DEDE (Devamla) – Basın özgürlüğünün kurumsallaşmadığı, iktidarların her dönem hedefi hâline geldiği, yargı bağımsızlığının olmadığı bir ülkede yapılan bu düzenleme ifade özgürlüğünü ortadan kaldırıyor. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Behiç Çelik’in.

Sayın Çelik, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinde değişiklik içeren önergemiz için söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, AKP’nin “dezenformasyonla mücadele” başlığıyla duyurduğu, bize göre ise ancak istibdat yasası olma nitelikleri taşıyan bir teklifi görüşüyoruz ve bu tekliften anlıyoruz ki devlet mekanizmalarının felce uğratıldığı, temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği, hayat pahalılığı ve geçim zorluğunun önlenemediği, enflasyonun yüzde 200’lere yaklaştığı, esnafın siftah yapmadan dükkân kapattığı, çiftçinin mahsulünü tarlada bıraktığı, işçinin alın terinin tuzla buz olduğu, gençlerin umudunu başka ülkelerde aradığı, sığınmacıların nüfus yapımızı alt üst ettiği, etrafımızın ateş çemberiyle sardırıldığı ve daha sayabileceğim birçok problemi içeren total bir kriz ortamında AKP kendi siyasi hesaplarının ve iktidarının derdine düşmüş durumdadır. Öyle anlaşıyor ki milyonlarca lira servet akıtılan troller, her türlü televizyon ve gazete desteği, talimatla iş yapan eğik kalemler bile kaybedilen itibarı, çözülemeyen krizleri gizlemeye yetmemektedir. Seçim zamanı hızla yaklaşırken sosyal medya platformlarına savaş açan, dijital basını tahakküm altına almayı amaçlayan AKP bir kez daha zulümle abat olma gaffeti içindedir. Kanunun 1 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girmesi için verdiğimiz önergenin reddedilmesi bile bu konudaki şüphelerimizi kuvvetlendirmektedir.

Değerli milletvekilleri, 40 maddeden oluşan, 20’den fazla kanunda değişiklik öngören teklife gelince: Başta dijital medyanın sindirilmek istenmesi fazlasıyla muğlak ifadelerin bulunması, yükümlülük kapsamının fazlasıyla geniş tutulması, keyfiyete alan açarak insan hakları ve temel hak ve özgürlüklerin zayıflatılması, mevcut sorunları çözmek bir yana kronikleştirmesi, sağlıklı bir zeminde daha fazla zamana ve istişareye imkân tanınmaması temel eleştirilerimiz arasındadır. Bununla birlikte bildiğini okumaktan vazgeçmeyen, diyalog ve fikir teatisine kapılarını kapatan AKP, Anayasa’nın 22’nci maddesindeki haberleşme özgürlüğünü, 26’daki düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetini ve 28’inci maddesindeki basın hürriyetini de ihlale açık hâl getirmektedir. Ayrıca gerekçede iddia edildiği gibi birçok ülkede benzer regülasyonların olduğu da gerçek dışı bir argümandır. Modern ve gelişmiş ülkelerde yapılan düzenlemelerin görüştüğümüz teklife nazaran daha özgürlükçü olduğunu ve şeffaflık içerdiğini biliyoruz.

Değerli arkadaşlar, mevcut durumda ülkemizdeki sansür, zorlama, yasaklama, baskı zaten had safhaya ulaşmıştı. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütünün hazırladığı 2022 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’ne göre 180 ülke arasında maalessif 149’uncu sıradayız. Mesela, Engelli Web raporuna göre sadece 2020 yılı içinde 58.809, 2020 yılı sonu itibarıyla da 647.011 “web” sitesine erişim engeli getirilmiştir. Elbette suç teşkil eden, suça teşvik eden, dezenformasyon niteliği taşıyan içerikler engellenebilir, yasaklanabilir; buna bir itirazımız yoktur ancak iktidar medyası yaratma girişimi asla kabul edilemez.

1’inci maddeye gelince...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – ...5187 sayılı Basın Kanunu’nun 1’inci maddesine internet haberciliği de eklenerek sansür ve baskıya zemin hazırlanmaktadır. 1’inci maddede AKP düzeninin basın anlayışının tanımları getirilmektedir. Başka ne var baktığımızda? Basın kartına ilişkin uygulamalar var; internet, haber sitesi çalışanlarıyla ilgili bir hüküm söz konusu fakat maddelerde dikkat ederseniz netlik yoktur, istismara açıktır, ceberut icraatlara cevaz verdiği tartışmasızdır.

Sözün özü, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in de ifade ettiği gibi, istedikleri yasağı getirsinler, istedikleri kadar gerçeklerden kaçsınlar, “Biz kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet!” demeye devam edeceğiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4471) esas sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 2: 5187 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “yayınlarını” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve internet haber sitelerini” ibaresi; (i) bendine “karikatürü yapanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “görsel veya işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyeni,” ibaresi ve fıkra aşağıdaki bentler eklenmiştir.

m) İnternet haber sitesi: İnternet ortamında, belirli aralıklarla haber veya yorum niteliğinde yazılı, görsel veya işitsel içeriklerin sunumunu yapmak üzere kurulan ve işletilen süreli yayını,

n) Basın kartı: Bu Kanunda belirtilen kişilere, Başkanlıkça verilen kimlik kartını,

o) Medya mensubu: Radyo, televizyon ve süreli yayınların basın-yayın faaliyeti yürüten çalışanlarını, ifade eder.

Jale Nur Süllü

Engin Özkoç

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Jale Nur Süllü'nün.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; kitle iletişiminde “Medyayı kontrol eden, elinde tutan, zihinleri de kontrol eder.” görüşü siyasi iktidarların sürekli iştahını kabartmış ve kitle iletişim araçlarının sunduğu sınırsız olanaklarla medyayı kontrol ederek zihinleri kontrol etme çabasına girişmiştir siyasi iktidarlar. İktidarlar varlıklarını sürdürmek için çeşitli yollara başvurmuşlar, sermaye transferleriyle medya kuruluşlarını ele geçirmeye çalışmışlar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ses gelmiyor.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Başkanım, Başkanım, ses gelmiyormuş herhâlde seste bir sorun var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Seste teknik bir sorun var.

BAŞKAN – Ses açık, sizin biraz daha gür sesle konuşmanız gerekiyor. Sorun sistemde değil.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Öyle mi, tamam. Baştan alabilir miyiz o zaman?

BAŞKAN – Yok, alamam.

Buyurun efendim.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Sermaye transferleriyle medya kuruluşları ele geçirilerek yandaş medya yaratılmaya çalışılması, çıkılan televizyon programlarında sorulan çanak sorulara verilen yanıtlar ve bizlere hiç yabancı gelmeyen şekilde medya mensuplarına verilen talimatlar... Ancak AKP iktidarlarının inandırıcılığını yitirdiği, dış politikada her gün yalnızlaştığı, vatandaşların her gün daha fazla yoksullaştığı günlerde artık yandaş medyanın da gerçekleri gizlemekte ve propaganda yaratmaktaki gücü azalmıştır çünkü vatandaş çektiği çileyi kendi bilmektedir. İktidarın içinde bulunulan zor duruma çözüm üretecek gücü de kalmadığından gerçekleri gizlemeye çalışmak tek çare olarak elinde kalmaktadır. Son yıllarda kendisine muhalif olan güçleri kontrol altına alarak seslerinin kısılması çabaları da artık gerçeklerin gizlenmesinde yetersiz kalmaktadır. Tam da bu noktada, seçim sürecine girildiği dönemde bir kurtarıcı olarak sansür yasası Meclise getirilmiştir. Toplumsal muhalefetin sesinin kısılması önündeki engel sosyal medya alanının kontrol altına alınması kaçınılmaz olmuştur. Bu anlamda sınırsız teknoloji kullanımıyla metin, ses ve görüntüyü aynı anda sunma olanağı barındıran, uzam ve zaman kısıtı olmayan internet gazeteciliği muhalif seslerin yayılması konusunda bir tehdit olması nedeniyle kontrol altına alınmayı gerektirmiştir. Bugüne dek yasal bir düzenlemenin konusu olmayan internet gazeteciliğini Basın Yasası kapsamına alarak basın kartı, Basın İlan Kurumundan reklam alma olanaklarıyla bir havuç olarak sunulan yasanın daha 2'nci maddesine eklenen tanımlardan gerçek amacın bu olmadığı çok da net anlaşılmaktadır. 2'nci maddeyle 5187 sayılı Kanun'daki “eser sahibi” tanımına “içerikleri kaydeden ve düzenleyeni” ibaresinin eklenmesiyle sadece görüşleri ifade özgürlüğü kapsamında yazı yazan gazetecilerin değil tüm görüntü kaydedenlerin, içeriği yükleyenlerin de yasal sorumluluk altına girdiği görülmektedir. Maddeye eklenen “medya mensubu” ve “enformasyon görevlisi” tanımlarının ise kapsamı yönünde hiçbir açıklık bulunmamaktadır, daha önce hukuksal bir çekişme hâlini almış ve Danıştay tarafından haksız bir ayırım yarattığı gerekçesiyle durdurulan ilgili yetkiye yasal bir dayanak sağlanmaya çalışılmaktadır. 2'nci maddeye eklenen “İletişim Başkanlığı” ve “Basın Kartı Komisyonu” tanımları aslında gerçek amacı çok net açığa çıkarmaktadır. Tarafsız olmadığı tüm kamuoyunca bilinen, özgürlükleri kısıtlayıcı uygulamalarının her gün bir yenisiyle karşılaşılan İletişim Başkanlığının basın kartı verilmesinde yetkili kılınmasına dönük yönetmelik değişiklikleri iptal edilmişken fiil durumun yasallaşmasıyla yazılı, görsel ve internet basınının denetim altına alınmasına çalışılmaktadır. Dezenformasyonu, algı yönetimini, ikna yöntemlerini kullanan bir propaganda bakanlığı gibi çalışan İletişim Başkanlığı daha yetkili ve işlevsel hâle getirilmeye, sansür ağırlaştırılmaya ve tek sesli bir toplum yaratılmaya çalışılmaktadır ama hiçbir sansür yasası ve propaganda iletişimde gerçeklerin ortaya çıkmasını bugüne dek engelleyememiştir. Biz, dışarıda olan gazeteciler gerçekleri yazsın diye cezaevinde tutuklu gazetecilerin bedel ödemek zorunda kalmayacağı, vatandaşlarımızın bırakın özgürce sosyal medya paylaşımı yapmayı, siyasi bir paylaşımı beğenmekten korkmayacağı, medyanın demokrasinin 4'üncü kuvveti olacağı günlere, hep birlikte yaratacağımız günlere çok az kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle 5187 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasına eklenmesi öngörülen (o), (ö) ve (s) bentlerinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Bülbül	Hasan Özgüneş	Kemal Peköz
Antalya	Şırnak	Adana
Serpil Kemalbay Pekgözegü	Sait Dede	Mehmet Ruştı Tiryaki
İzmir	Hakkâri	Batman
Murat Çepni	Nuran İmır	Mahmut Celadet Gaydalı
İzmir	Şırnak	Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kemal Bülbül, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, “dezenformasyon” ya da “sansür yasası” diye tabir ettiğimiz teklifin 2'nci maddesi üzerinde konuşmak üzere söz almış bulunuyorum.

Öncelikle bugün federe Kürdistan bölgesinde sınır ötesi bir cinayetle katledilen Nagihan Akarsel'i sevgi ve saygıyla anıyor ve bu cinayetin basın özgürlüğüne, kadın özgürlüğüne, yaşama hakkına karşı yapılmış bir suç olduğunu ifade ediyor ve kınıyorum.

Sabahattin Ali, Abdi İpekçi, Musa Anter, Hrant Dink, Uğur Mumcu, Gurbetelli Ersöz, Metin Göktepe, İzzet Kezer, Namık Tarancı, Ferhat Tepe, Cengiz Altun, Kemal Kılıç, Hüseyin Deniz, Hafız Akdemir, Nazım Babaoğlu ve daha sayamadığım nice gazeteciler özgür haber verebilmek, yurttaşları bilgilendirebilmek ve işlenen suçları ifşa edebilmek için maalesef yaşamlarını feda ettiler ve biz onları sevgi ve saygıyla anıyor ve “basın şehidi” olarak adlandırıyoruz.

Şimdi, RTÜK gibi bir kurum varken, “terörle mücadele” adı altında insan hak ve özgürlüklerine karşı sistematik suç işleyen bir yasa varken, “kamu güvenliği” adı altında insan hak ve özgürlüklerini bastıran bir anlayış varken, savcılarının elinin

altında “yayın yasağı” diye bir zulüm varken ve “gizlilik kararı” diye her an alınabilen bir karar varken ne oluyor da “dezenformasyon” veya “sansür” gibi bir şeye gerek duyuluyor? Şunun için: Çünkü en ufak bir açıktan, en ufak bir sözden, en ufak bir sestən korkuluyor. Neden? Bu korku hâli bir tür psikopatolojik bir hâldir, paranoyak bir hâldir; siyasetle, hukukla, Basın Yasası’yla açıklanacak bir şey değildir bu. Bu kesinlikle tıbbi bir vakadır ve tıbben ele alınmalıdır.

Şimdi, bakar mısınız, sadece 2021 yılında saldırıya uğrayan gazeteci, 55 saldırıya uğrayan yayın organı 2, öldürülen gazeteci 2, evine baskın düzenlenen gazeteci 9, gözaltına alınan 61, tutuklanan 6, işkence ve kötü muameleye maruz kalan 23, tehdit ve ajanlık dayatılan 11, haber takibi engellenen 103, hapisanelerde gazetecilere yönelik ihlaller 17, hakkında soruşturma açılan 54, hakkında dava açılan 51, cezalandırılan 47; hapis cezası 133 yıl 8 ay 21 gün, para cezası 72.206 TL, yargılaması devam eden gazetecilerin sayısı 336, tutuklu gazeteci sayısı 62, işine son verilen 75, basın kartı iptal edilen 1. Daha var, devam ediyor da okumaya nefes yetmiyor. Bu kadar baskının, rezaletin, ırkçılığın, tekçiliğin, faşizmin, zulmün, zorbalığın olduğu yerde neden böylesi bir şeye gerek duyuluyor, neden hâlâ sansüre gerek duyuluyor? Zira övgüden yere göğe konduramadığımız bizim inancımızda...

“Şalvarı şaltak Osmanlı
Eğeri kaltak Osmanlı
Ekende yok, biçende yok

Yiyende ortak Osmanlı” diye tabir edilen Osmanlı’dan bu yana yani 21 Ekim 1860’dan bu yana bu topraklarda sansür var, Takrir-i Sükûn’da sansür var, Millî Mutabakat’ta sansür var, Demokrat Parti döneminde sansür var, darbeler döneminde, sıkıyönetim döneminde ve şimdi RTÜK döneminde sansür ayyuka çıkmış. Kürtlere sansür, kadınlara sansür, üniversite öğrencilerine sansür, Alevilere sansür, mültecilere sansür...

Bakin, sadece 15 Temmuzda İMC TV’nin, TV 10’un, Hayatın Sesi TV’nin, Yol TV’nin kapatıldığı yetmedi, zorbaca mal varlığına el konuldu. Nereye götürdünüz o kameraları, o teknik malzemeleri, el koyup nereye götürdünüz? Şimdi, bunca rezaletin olduğu bir yerde hâlâ bununla yetinilmiyor ve dezenformasyon adı altında bir şey yapıyorsa sahiden kendi dezenformasyonunu saklamak içindir bu. Zira mazlumu suçlayarak, mağduru suçlayarak ve bu suçtan bir siyaset devşirmeye çalışarak yapılan politikada sona gelinmiştir, gemi karaya oturmuştur, ne dezenformasyonla ne de sansür yasasıyla aşılabilecek bir durum değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Evet, teşekkür ediyorum.

O nedenle, bunun sadece belli maddeleri üzerinden, belli bölümleri üzerinden değil tümüyle reddedilmesi gereken; virgölü, noktası, paragrafı tümüyle reddedilmesi gereken bir şey olduğundan dolayı 2’nci maddenin bölümü, içeriği, fıkraları üzerine konuşma gereği de duymadım. Bu yasa teklifi derhâl geri çekilmeli, bu teklif geri çekilmediği takdirde ülkede olabilecek, yaşanabilecek tüm şeylerden sorumlu olan da ısrarla teklifi gündeme getiren anlayıştır. Bu seçimle de açıklanacak bir şey değil, bu tamamen Osmanlıcılığı, Neoosmanlıcılığı, ittihatçılığı ortaya koymaya çalışan, yine, bir tehcir dönemi yaşatmaya çalışan zihniyettir. Bu zihniyetin kabul edilmesi mümkün değil bu zihniyeti reddediyor ve kınıyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 2’nci maddesinde yer alan (s) bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Aylin Cesur
Isparta
Dursun Ataş
Kayseri
Aytun Çıray
İzmir

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Hüseyin Örs
Trabzon

Yasin Öztürk
Denizli
Feridun Bahşi
Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Aytun Çıray’ın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sesim geliyor mu, önce onu sorayım, demin ses gelmiyordu da...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yüksek sesle konuşun.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Daha fazla mı bağırمام gerekiyor?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Evet, yüksek sesle konuşun, seste bir sorun var.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Peki.

Şimdi, arkadaşlar, çok ironik bir durumla karşı karşıyayız. Dün bir basın toplantısı yaptı Adalet ve Kalkınma Partisi Sözcüsü Sayın Ömer Çelik ve dedi ki yarın için: “Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan hak ve özgürlükler mücadelesi konusunda tarihine atılmış en güçlü açıklamayı yapacak.” Bana sorarsanız bu açıklama bugünden ölü doğdu çünkü hak ve özgürlükler mücadelemizin tarihine atılacak bu büyük imza yarın atılacak ama biz bugün sansürü konuşuyoruz yani sansürü konuşan bir Meclisten sonra hak ve özgürlüklere atılacak büyük bir açıklama bekliyoruz. Bunun neresi inandırıcı olabilir?

Değerli arkadaşlar, bu yasanın en problemleri tarafı 29’uncu maddesi, çok muğlak bir madde; fikir yayma suçlarına bence yeni bir suç ekliyor ve yeni bir problem daha ortaya koyuyor. Peki, bunun dezenformasyon olduğunu ya da bu yasanın herkese eşit işleyip işlemeyeceğini çok net olarak görmek isterdik. Mesela Sayın Nebati’nin borsa konusunda yaptığı açıklamalarla ilgili olarak dezenformasyon kanunu kendisine uygulanacak mı, uygulanmayacak mı çıktığında ya da son terör hadisesi konusunda Sayın İçişleri Bakanımızın yaptığı açıklamaların, birbiriyle çelişen açıklamaların hangisinin dezenformasyon, hangisinin gerçek olduğunu nasıl anlayacağız? Dolayısıyla bu 29’uncu madde... Bir başka iddia var, efendim, başka ülkelerde de varmış. Hiçbir çağdaş ülkede böyle bir madde yok, üstelik cezaî yani hapis cezasıyla cezalandırılacak şekilde de yok.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye fiilen, tarihimizin en hayati seçim sürecine girmiş bulunmaktadır. Bazıları bu değerlendirmeyi fazla klişe veya abartılı bulabilir “Bu yaşadığımız kaçınıcı en hayati, en kritik seçim?” diyebilir. İşin gerçeği, ülkemizin sarsıntılı demokrasi tarihinde böyle önem taşımamış neredeyse hiçbir seçim yoktur, kendi şartları içinde hepsi de son derece önemlidir. Bununla birlikte, yaşamaya başladığımız seçim süreci daha önceki tüm seçim süreçlerinden muazzam ölçüde farklıdır, aynı şey, 2023 Cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimleri için çok çok fazlasıyla geçerlidir. Bizim, milletimize bütün netliğiyle anlatmayı mutlaka başarmamız gereken gerçek şu: Evet, biz daha önce de olağanüstü önemli, son derece kritik, muazzam ölçüde hayati seçimler yaşadık ancak geldiğimiz noktada ülke ve millet olarak daha önce hiç tecrübe etmediğimiz

türden bilinmezlikler ve bunlardan kaynaklanan tehdit ve tehlikelerle dolu bir seçim sürecindeyiz.

Arkadaşlar, bunları söylerken abartmıyorum, kimseyi de korkutmayı amaçlamıyorum; sadece karşı karşıya olduğumuz bilinmezliklere, tehdit ve tehlikelere dikkat çekmek istiyorum. Hepimiz bu yüce çatının altında hiç olmadığımız kadar uyanık olmaya ve milletimizi uyanık tutmaya mecburuz; bu, belki bizim en kutlu görevimiz, yüce milletimizin geleceği için, hata kaldırmayan en kutsal misyonumuz. Bu nedenle, sürecin her anında bir teyakkuz ve seferberlik içerisinde milletimizi bilgilendirmek zorundayız; bütün çıplaklığıyla göstermek ve bunu yapmadan 2023 seçimlerine de gitmemek zorundayız. Önümüzdeki seçimlerin siyasi meşruiyetini bu kanun gölgeleyecektir. Bir milletin haber alma özgürlüğü yoksa o seçimlerin siyasi meşruiyetinden söz edemeyiz. Ayrıca, bu yasa, yerel basını kontrol altına almak için çıkarılmış bir yasadır. Bu yasanın amacı tamamen seçim sürecini iktidarın iletişim ve propagandasıyla karartmaktır. Bu Meclisten inşallah bu yasa çıkmayacak, çıkarmayalım çünkü bu yasanın çıkması Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi Kurtuluş Savaşı'nı yapmış, özgürlük mücadelesini yapmış bir Meclisin üyeleri olarak bizim yüzümüze bir kara leke olarak yazılacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.23

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.24

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

---0---

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından (3/2077) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'ni görüşmek ve alınan karar gereğince Anayasa Mahkemesinde boşalacak olan 1 üyelik ve Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak olan 2 üyelik için seçim yapmak üzere 5 Ekim 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.25